PNŢCD, AX DE REFERINŢĂ PE SCENA POLITICĂ

Roxana IORDACHE

După plecarea la Dumnezeu a Seniorului, nu puţini au fost cei care s'au grăbit să pună cruce PNŢCD. Astfel de speranţe nutreau, pe de o parte, reprezentanţii regimului Iliescu şi, pe de altă parte, exponenţii acelor partide din Opoziţie ale căror şanse de supravieţuire se măsoară mai ales în funcţie de eşecurile celui mai tare. Cel mai tare fiind, fără îndoială, PNŢCD. Şi cum principala forţă a Opoziţiei îşi pierduse conducătorul - acel om de stat cum rar se naşte în lume - respectivii şi-au închipuit că, fără Dl. Corneliu Coposu, PNŢCD are să fie o victimă sigură. În acest sens, principalul partid de guvernământ a lansat obsesiv zvonul unei colaborări PDSR-PNŢCD, pentru a compromite ideea de alternativă. Unii n'au ezitat să muşte momeala şi să acrediteze o asemenea absurditate, ca şi cum ar fi fost posibil ca, acum, la spartul târgului, partidul de opoziţie pură să se compromită şi să împartă dacă nu chiar să preia responsabilitatea guvernării castastrofale a regimului Iliescu. Dacă ar fi avut vreo intenţie de guvernare în actualul context, PNŢCD ar fi făcut-o de mult. N'a făcut-o, însă, păstrând nealterată alternativa. Mai mult, faptul că Domnul Mircea Ciumara a refuzat, în urmă cu doi ani, funcţia de Prim-ministru, declarând că el nu primeşte ordine decât dela Domnul Coposu şi nu intenţionează să conducă decât un guvern în care actuala Opoziţie ar deţine principalele pârghii de putere, l-a costat o campanie defăimătoare din partea Puterii actuale, prin care s'a sperat scoaterea sa din circuitul politic. Zvonerii Puterii, adversarii din rândul aliaţilor politici şi presa amatoare de scandal au afirmat obsesiv că *"Ciumara şi gaşca lui"*, adică, înşişi liderii cei mai capabili din PNŢCD, cunoscuţi prin competenţa şi intransigenţa lor, au de gând să vândă Puterii actuale partidul cel mai vertical din ţară! Zvon ridiculizat de Congres, care i-a ales la conducere chiar pe cei pe care emisarii regimului Iliescu au încercat în zadar să-i compromită.

Din păcate, la fel ca şi Puterea, intelectualii grupaţi în noul partid *"Alternativa României"*, condus de către Varujan Vasganian, au alimentat zvonul că PNŢCD se va scinda sau chiar destrăma, pentru a substitui dumnealor alternativa reală. Numai că respectivul Congres al PNŢCD a fost un şoc pentru cei care sperau în destabilizarea sau distrugerea acestui partid. Congresul PNŢCD a fost un succes poate chiar istoric, nu numai pentrucă a demonstrat forţa doctrinară, soliditatea programatică şi foarte buna organizare a principalului partid de Opoziţie, ci, mai ales, pentrucă a schimbat raportul de forţe din ţară, dând startul pentru trecerea Opoziţiei în ofensivă şi a Puterii actuale, în defensivă. Congresul a mandatat PNŢCD, în calitate de fruntaş al CDR, să câştige alegerile şi să preia guvernarea pentru a scoate ţara din criză. De fapt, actuala conducere a PNŢCD reprezintă viitorul nucleu guvernamental al ţării. Congresul din Ianuarie a fost şi o frumoasă recompensă morală din partea discipolilor, pentru magistrul lor, Seniorul Corneliu Coposu, plecat în veşnicie după ce a reconstruit acest partid ca principala forţă politică a României.

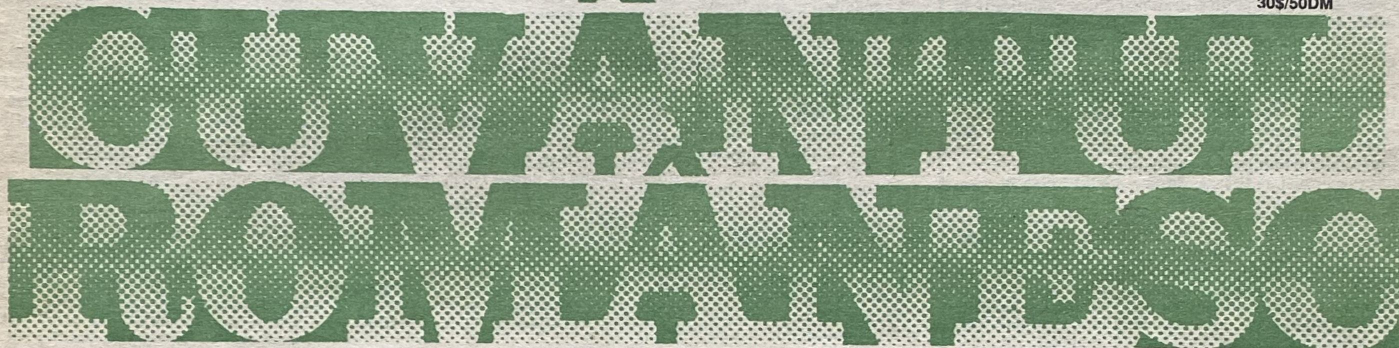
Succesul PNŢCD i-a descumpănit pe unii politicieni dar, în acelaşi timp, i-a însufleţit pe susţinători şi i-a motivat pe cei indecişi, să voteze alternativa care le va schimba viaţa. Totul este, acum, ca avantajul PNŢCD să fie valorificat inteligent de şi pentru întreaga Opoziţie.

Numai că, din păcate, deocamdată nu se întâmplă aşa. Unii tind să speculeze ascendentul PNŢCD nu în favoarea Opoziţiei Unite, ci doar în favoarea formaţiunilor lor. Astfel, PAC şi PI-93 au început să curteze PNŢCD în ideea unor alianţe separate, care ar duce, de fapt, la destrămarea Convenţiei. Iar USD, alianţa dintre PD-ul lui Petre Roman şi PSDR-ul Domnului Sergiu Cunescu, solicită cel puţin un pact de neagresiune cu CDR, motivându-l în favoarea *"unităţii Opoziţiei"*. În condiţiile în care

Continuare în pag. 4

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 22 Nr. 236 - MARTIE 1996 | PUBLICAŢIE LUNARĂ | EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

JOCUL DE-A DEMOCRAŢIA

Eugen BÂRSAN

Politica pe care o practică puterea din România, este un joc de dublă versiune, un joc de duplicitate. Pe de o parte o versiune semidemocrată, iar pe de alta o duplicitate dictatorială cu apucături comuniste.

Astfel, în timp ce Dl. Iliescu vorbeşte peste tot pe unde se duce de o deschidere a României spre democraţie, în spatele acestor vorbe se alcătuiesc articole de cod penal în vederea restrângerii libertăţilor individuale şi întăririi autorităţii de stat. Iar în altă privinţă, reforma economică din România este cea mai înapoiată dintre toate ţările fostului bloc sovietic, având cel mai scăzut nivel de privatizare a industriei. Ce vecinii au făcut, în Romăsnia abia se conturează.

Făcută pe fundament de reflexe vechi, politica puterii urmăreşte primordial o întărire a statului în dauna societăţii. Ceea ce înseamnă că democraţia pe care puterea o etalează nu este decât o vorbărie goală, bună pentru a capta pe naivii români şi cu deosebire pe cei occidentali.

Complexul duplicitar al jocului de-a democraţia tinde să întoarcă lucrurile la matca lor de dinainte de 1989. În acest scop, se practică o politică a jumătăţilor de măsură. De ce acest lucru? Pentrucă jumătatea de măsură înseamnă invoirea acordată neocomuniştilor să conducă mai departe pe cursul... multe prefaceri, dar puţine schimbări.

Starea de oprire la jumătatea lucrurilor, blochează totul. Şi mă refer în special la blocarea societăţii româneşti în mrejele criptocomuniştilor care nu vor să se teamă de nimic. De nici un fel de anticomunism. Şi au motiv, căci prin diversiuni ei şi-au clădit o centură de ceaţă care ţine recalcitrările sau revoltele celor care s'au săturat de ei, la distanţa jumătăţilor de drum.

Numai inflaţia, şomajul, mizeria şi disperarea nu cunosc jumătatea de măsură. Ele sunt fără capăt. Ceea ce puterii îi cade tot bine, căci fie la jumătăţi de măsură fie la fără capăt, celor care fac jocul de-a democraţia le merge de minune! Învârtind pe degete laolaltă, după cum le este pofta, constituţia şi parlamentul.

Când în ţara ta se întâmplă asemenea lucruri şi tu stai pe loc, e cam clar că nu ai înţeles ce se întâmplă. După cum se vede, munţii de minciuni îndurate de poporul român în ultimii cinci ani, precum şi faptul

Continuare în pag.3

ZIARISTICA MINCIUNII

Romeo BRAN

Rezultatele apropiatelor alegeri din România pot avea două efecte clare şi dinstincte. Primul ar fi consolidarea neocomunismului existent, care ar arunca ţara complet în afara sferei de civilizaţie, situând-o permanent în grupul aşa zis al ţărilor lumii a treia, deci fără speranţă de a se mai reface după patru decenii de comunism.

Al doilea efect este legat de conştiinţa politică a naţiunii române, care ar avea şansa să arunce definitiv la gunoi comunismul sub toate formele lui prezente, deghizate sub diferite forme şi să instaureze, în sfârşit, o democraţie atât de aşteptată.

Întrucât acaparatorii puterii vor să se menţină cu orice preţ şi deoarece ei controlează aproape total mijloacele de propagandă, nu este de mirare un atac total contra celor ce nu sunt de *stânga*, acuzându-i de orice, dar mai ales de atitudini *fasciste*, care nu vor fi explicate.

De aceea, exemplele de mai jos să fie un îndemn a nu ne lăsa intimidaţi de atacurile lor în presa naţională sau cea plătită în alte ţări, cu scopul de a discredita orice tendinţă naţionalistă şi democratică, acuzând această tendinţă de extremism *de dreapta*.

Odată, Pamfil Şeicaru, cel mai eficace ziarist ce l-a avut limba română, a spus că cine s'a mânjit odată de cerneala tipografică rămâne marcat pe viaţă. Prin asta el înţelegea că ziaristica este o pasiune de care te vindeci numai în cealaltă viaţă, pentrucă a fost o epocă în care ziaristica era o pasiune, aceea a aflării adevărului şi a dezbaterii de idei folositoare celor pentru care scrii.

În vremea de azi, cu computerele şi mijloacele ultramoderne de mass-media, primejdios de multe ori, ziaristica a ajuns o unealtă de defăimare, de câştig uşor şi de manipularea opiniei publice de către minorităţi rău intenţionate. Mai mult decât atât, unii ziarişti de azi, în goana după senzaţional, nu numai că nu vor să afle adevărul, dar falsifică realitatea nudă, mistificând pe cei ce-i citesc sau privesc la televiziune.

Pe data de 17 Februarie 1996, agenţia Associated Press a publicat o ştire care trebue menţionată cu toată atenţia pentrucă explică mecanismul folosit şi în cazul unor campanii duse împotriva culturii şi istoriei României.

Un ziarist din Germania, pe nume Michael Born, care în ultimii patru ani a vândut televiziunii 22 de documentare TV, fiind unul dintre cei mai prolifici şi mai bine plătiţi ziarişti, a fost demascat şi dat în judecată pentru fraudă.

Ce făcea acest Born? Plătea pe unii ca să-i *pozeze* pentru diferite acţiuni, în decoruri aranjate, aşa încât ceea ce filma să pară acţiuni reale. Aşa a făcut un *documentar* despre luptătorii kurzi, în care a folosit Albanezi plătiţi, a luat *interviuri* unor terorişti din Austria care de fapt erau prieteni de-ai lui, sau a filmat membrii germani ai organizaţiei Ku Klux Klan arzând o cruce, unde a folosit de asemenea actori plătiţi pentru a face poliţia germană să creadă că rasismul şi nazismul reînvie.

Acest Born, arestat pe 12 Decembrie 1995, a recunoscut că a falsificat segmente TV, dar în apărarea sa a invocat faptul că mulţi alţi ziarişti fac acelaşi lucru, el fiind doar o mică şi destul de neimportantă piesă într'o maşinărie a minciunii ziaristice mult mai mare şi mai complicată. A declarat de asemenea că a fost încurajat în aceste mistificări de către şefii cei mari ai reţelelor TV care folosesc asemenea falsuri în mod curent în goana de a atrage populaţia credulă.

Acelaşi lucru l-a făcut şi un alt ziarist german, Johan Goetz care, fiind prezent vara trecută la lucrările fundaţiei *Memorialului Durerii*, trimis de către organizaţia germană Hans Seidel, a luat interviuri Anei Blandiana, Dr. Mătrescu, A. Gulan şi altor supravieţuitori ai Gulagului socialist românesc.

În loc să relateze cinstit interviurile şi declaraţiile participanţilor, acel Goetz, probabil bine plătit de anumite cercuri interesate, folosind buna credinţă a fundaţiei Seidel, publică în Noembrie 1995 în revista Konkret, *doar comentariile* lui la interviurile luate, de aşa manieră încât să-i învinuiască pe participanţi de legionarism, să-l impröste cu neadevăruri pe Ion

Continuare în pag. 5

O TENTATIVĂ DE DEZERTARE

Citiţi documentul:

"Comisia de inţiativă pentru formarea Mitropoliei Ortodoxe Româneşti din Statele Unite ale Americii şi Canada"

Pagina 7

EDITORIAL

CRIZELE POLITICE ALE GUVERNĂRII LUI ILIESCU

Putem spune, fără nici o îndoială, că guvernarea lui Ilici Iliescu nu a avut niciodată stabilitate. Ea a fost roasă de tot felul de crize interioare şi de contradicţii de care nu s'a putut scăpa deloc. Aceste crize au devenit cronice, iar contradicţiile au luat proporţii deosebit de mari, încât ne găsim în faţa unor acumulări al căror volum depăşeşte puterile de control ale aparatului de control al Nomenclaturii comuniste. Şi aproape nu se mai poate imagina nici un fel de intervenţie a falsului preşedinte şi a acoliţilor lui, ca să poată ieşi din ţesătura de impasuri în care se găsesc acum dictatorii comunişti dela Bucureşti.

Această stare de lucruri nu este de bun augur, tocmai acum, în preajma alegerilor generale şi prezidenţiale. Crizele de guvernare, în care se găseşte nomenclatura comunistă a lui Ilici Iliescu, au mai multe complicaţii, în toate domeniile: economic, financiar, social, politic, în interior ca şi în exterior, unde sunt implicate variatele agenţii de guvern, instituţii de credit şi bancare, relaţiile de politică externă, urgente, presante şi nebuloase. Pentru toate problemele generale ale ţării, Ilici Iliescu şi-a luat obligaţii formale, faţă de toţi factorii politici şi economici din lumea liberă, că va înlesni o dezvoltare democratică a ţării, dar realitatea crudă este că nu şi-a îndeplinit nici un fel de promisiune, căci aşa îi şade bine unui comunist să trişeze, după modelul lui Ceauşescu, pe toată lumea.

În faţa alegerilor de anul acesta, va trebui să dea socoteală, atât pentru ruina şi dezastrul economiei naţionale, în faţa poporului român, cât şi pentru nerespectara promisiunilor faţă de agenţii străini care l-au ajutat să treacă anumite hopuri, în decursul anilor de guvernare. Căci nici unul din ajutoarele care i s'au acordat de aceşti agenţi ai străinătăţii nu a fost oferit ca o gratuitate. Totdeauna i s'a cerut ceva în schimb şi niciodată nu a dat nimic din buzunarul său, ci din patrimoniul naţional, fie material, fie politic. Totdeauna ţara a fost jefuită de nomenclatura lui Iliescu, cu obiectivul de a prelungi guvernarea hibridă şi instabilă.

Ultima promisiune făcută de Iliescu se pare că-i va fi fatală, căci se întrevede dislocarea unităţii pe care a făcut'o cu partide şi formaţii politice mercenare care nu puteau să-l ajute decât temporar, în procesul electoral şi legislativ. Acum guvernarea se vede oarecum descoperită şi caută zadarnic aliaţi politici interni, chiar în rândurile partidelor de Opoziţie, dacă nu va mai fi în stare să asocieze alţi mercenari politici, care au fost inventaţi tot de Ilici Iliescu, pentru manevrele lui interne.

Ilici Iliescu şi nomenclatura lui se găsesc într'o poziţie penibilă din punct de vedere al intereselor lor. Căci, aşa slăbit cum este la ora actuală şi cum nu mai poate înjgheba o coaliţie, de natura aceleia pe care a avut'o, se găseşte, pe de altă parte în strânsorile unor promisiuni că va respecta regulile jocului democratic în cadrul alegerilor care vin. Cu nerespectarea acestor promisiuni, făcute străinilor, este greu de înţeles cum ar putea ieşi din impas, prin intermediul unei alte minciuni, care pune vârf tuturor celorlalte, de până acum. Şi, asta tocmai acum când credea că va trişa pe agenţii străini, în care a investit toată increderea şi viitorul lui politic. Viitorul politic al lui Ilici Iliescu şi al Nomenclaturii sale a început să se ofilească, să încline pe drumul lichidării sale. Spre binele întregii ţări, deşi lasă în urmă angajamentee grele şi ruinătoare pentru poporul român. Căci Iliescu nu a avut niciodată, în guvernarea lui ideea de salvare naţională, ci numai a clicii lui de incompetenţi şi proveniţi dintr'un partid comunist dictatorial şi încărcat de cele mai oribile crime săvârşite asupra poporului român.

În procesul evolutiv al unei societăţi şi fireşte al unei guvernări, chiar dictatoriale, există şi scadenţe, precum există şi slăbiri ale dinamismului iniţial căci oamenii şi regimurile politice au limitele lor. În istorie nu se cunosc guvernări veşnice, care nu îşi schimbă formele de prezentare şi manifestare. Toate societăţile sunt supuse transformărilor, la fel ca orice guvernare politică. Numai comuniştii credeau, în forma cea mai naivă şi utopică în eternitatea domniei unui stat comunist, cum a fost acel al lui Stalin şi Ceauşescu. Ilici Iliescu şi nomenclatura sa au crezut că vor fi stăpânii eterni ai ţării. În limitatele lor judecăţi politice sau de altă natură, ei se cramponau pe ideea unei reveniri a Moscovei sovietice, căci acolo era sursa lor educativă şi speranţa lor de viitor. Toate cărţile de joc politice ale lui Ilici Iliescu au fost desfăşurate pe această revenire a Sovietelor, căci el nici nu cunoaşte altceva, cu bagajul lui de idei şi principii politice şi ideologice. Toate acţiunile lui Iliescu sunt în deplină conformitate cu conceptia marxisto-comunistă, din care nu poate ieşi, deoarece nu-l ajută intelectul şi nici consilierii lui, pentrucă sunt din aceeaşi plămădeală şi de aceeaşi calitate. Între gândirea politică a lui Iliescu şi a cismarului Ceauşescu nu există absolut nici o diferenţă. Toată gândirea lor a fost clădită pe conceptul vulgar de *"proletariat"*. Aşa se pot explica toate eşecurile.

În lumina celor spuse mai sus, se poate indica un declin al guvernării lui Ilici Iliescu, care nu va mai putea supravieţui multă vreme, căci este ros de tot felul de racile, din care nu se mai poate salva.

Are oare, poporul român intuiţia acestui fenomen de destrămare a puterii politice pe care a deţinut'o până acum prin fraudă Iliescu şi nomenclatura lui? Căci a venit vremea ca şi poporul român să iasă din letargie şi să-şi asume răspunderea unei guvernări care să refacă ţara.

George BĂLAŞU

PERFIDIA "CĂRŢII ALBE" A SECURITĂŢII

——Radu DUNĂREANU——

Trebue să admit că fosta Securitate, în ultima perioadă înaintea căderii vechiului comunism, a avut băieţi deştepţi în rândul lor de aşa manieră încât, pentru naivi, poate proba că nu şi-a făcut decât datoria faţă de lege, aşa cum îşi face orice serviciu de securitate al oricărei ţări din orice parte a lumii. Pot invoca oricând că nu au făcut altceva decât au respectat ordinele primite. Şi acum cel care avea puterea supremă de a da ordine e la trei metri sub pământ, iar atunci când era în viaţă nu dădea ordine scrise, ci numai *idicaţii verbale*, foştii vajnici apărători ai socialismului de import sunt acum *lacrima Cristi*.

Au fost închisori, torturi neimaginabile, arestări şi condamnări abuzive? Desigur că au fost, vor zice ei, foştii securişti, mulţi dintre ei acum în cadrul noului SRI, dar toate acestea au fost făcute de *ceilalţi*, boii cei vechi cum îi numea Goma, nu de băieţii deştepţi de azi, mulţi dintre cei vechi fiind la pensie ori, mult mai interesant, în alte ţări străine, mai calde.

Se poate ridica problema terorii ascunse, intelectuale, a intimidării intelectualilor, a opresiunii cenzurii la toate nivelele.

Şi aici fosta Securitate are răspunsuri prompte.

În primul rând cenzura nu era, aparent, în schema lor organizatorică, ci într'a partidului, depinzând de cel care era şef cu ideologia în comitetul central.

Cât despre intelectuali, noul SRI dovedeşte că şi-o *făceau cu mâna lor*. În cazul lor Securitatea nu a întreprins nimic concret, decât a centralizat informaţiile din notele informative ce li se ofereau din belşug.

Anul trecut a apărut în Ţară o aşa zisă *Cartea Albă a Securităţii*, editată de SRI, în mai multe volume, aici referindu-ne la ultimul volum dedicat scriitorilor şi oamenilor de artă.

Pasaje din acest volum au fost tipărite în presa din România.

Apar fel de fel de nume, dela unele ce trebuesc respectate, cum e acela al Anei Blandiana, dar şi multe din panopticul ruşinii al culturii române, cum sunt acelea ale lui Deşliu, Bogza, Popovici, Lăncrănjan, Barbu şi alţii.

Este interesant comentariul lui Al. Paleologu care, dintr'o recunoaştere publică anterioară, se pare că este destul de calificat în a face aprecieri despre notele informative legate de scriitori. Zice Paleologu: ...*Unele texte erau scrise, clar, de scriitori! Acel capitol barbar despre Piru este scris cu talent, cu bună cunoaştere a personajului şi chiar cu un soi deliberat, cred eu, de a lua ca model tipul de portretist al lui Călinescu.*

Deci Securitatea se poate desculpa, pe bună dreptate, cu uşurinţă: scriitorii se cam *turnau* între ei. De ce? Dumnezeu ştie...

Sunt pasaje care te fac să te întrebi: cine a turnat pe cine?

De exemplu, într'o *notă* se spune că Ţoiu l-a vizitat pe N. Manolescu şi au avut discuţii de pe *poziţii necorespunzătoare*, iar Manolescu şi-a menţinut *atitudinea ostilă cunoscută.*

Cel care citeşte acea notă informativă se poate întreba cine a scris-o, deoarece din ea rezultă că numai doi au fost la discuţie, Ţoiu şi Manolescu. A mai fost şi al treilea? În acest caz, cei doi pot să-l detecteze cu uşurinţă, deoarece din stilul notei nu reiese că informaţia este rezultatul unui sistem *de ascultare* electronic.

Un caz foarte interesant reiese că a fost acela al lui Mihai Bandac, la care veneau o serie de femei cu care *întreţinea raporturi neprincipiale*, cum spune cu multă pudoare informatorul. Bandac, artist plastic, primea în atelierul său fel de fel de intelectuali, printre care Nichita Stănescu, Octavian Stoica, Ion Frunzetti, Toma Caragiu, Ion Caramitru dar şi Corneliu Vadim Tudor împreună cu Eugen Barbu şi încă mulţi alţii. Acolo, cu ocazia diverselor întruniri prieteneşti la care participau şi femei *cu statutul social ambiguu, (probabil că multe dintre ele controlate de Securitate)*, se făceau evident glume, multe din ele cu caracter politic. Am fost încântat să citesc şi o frază total caragialescă, aceea că *sub influenţa lui C.V. Tudor şi Eugen Barbu* (Bandac) *şi-a radicalizat opiniile... etichetând aproape întregul Consiliu al Uniunii Scriitorilor ca agentură a Europei Libere...* Mai mult chiar, sub aceeaşi influenţă constructivă a celor doi menţionaţi mai sus, Bandac se plângea de favorurile financiare pe care el nu le primea dar alţii, reacţionari, le aveau, ca Horia Bernea (descendent legionar), Dan Hăulică, Andrei Pleşu şi Sorin Dumitrescu. Nu este clar ce înţelegea *artistul* prin descendent legionar, adică din părinţi legionari sau bunici, veri, etc...?

Într'un studio artistic cu atâţia vizitatori, e greu să pui degetul exact pe numele celor ce turnau, că precis erau mai mulţi. Oricum erau între ei.

Din această carte albă nu lipseşte şi doza tipică de antisemitism epocii ceauşiste. E vorba de dosarul lui Zigu Ornea (Orenstein), fost membru al grupării sioniste Mişmar şi membru de conducere al organizaţiei Haşomer Haţair, încă din 1947. Surprinde faptul că deşi cunoscut membru sionist, care era păcat capital pe vremea lui Dej, sioniştii fiind consideraţi o primejdie a *internaţioalismului proletar sovietic*, iar membrii erau închişi, subsemnatul împărţind celule de închisoare cu unii dintre ei, totuşi Ornea urcă încet pe scara socială, devine membru pecere şi trăieşte bine mersi. În 1983 începe din nou să fie suspectat pentrucă protestează împotriva pierderii unor avantaje materiale, pierdere pe care o pune pe seama antisemitismului oficial. E interesant de menţionat că Ornea nu a protestat deloc când Evreii erau închişi pentru sionism, vrând să plece şi să aibă ţara lor, dar deodată realizează că există antisemitism în comunism numai atunci când interesele lui sunt direct atinse. Cum el întreţinea legături strânse cu predilecţie cu intelectuali de aceeaşi origine naţioanlă (Crohmălniceanu, Georgeta Horodincă, Şt. Cazimir, Ion Ianoşi şi alţii) mă întreb care dintre ai lui l-a turnat?

Personal, ca unul care am cunoscut în detaliu biografia profesională a multora dintre scriitorii menţionaţi în acea carte albă, am fost încântat să văd că părerile mele despre ei s'au confirmat, că au fost doar profitori, ciocli şi gropari ai culturii române, iar când au văzut cum corabia comunismului începe să ia apă, şi-au pregătit terenul să devină... *disidenţi*.

Unul din ei a fost Ion Lăncrănjan. La început nu a *observat* drama colectivizării, iar mai târziu a spurcat tragedia cumplită a aşa zisei reeducări dela Piteşti în al său *"Caloianul"*.

Văzând cum bate vântul, devine în 1982 mare naţionalist şi antimaghiar în alt roman numit "Toamna *fierbinte*" şi sunt convins că acum neocomuniştii îl acceptă ca erou naţioanlist numai pentrucă pune în gura securistului Zoltan următoarele aberaţii şovi-niste:

...*Noi, Ungurii, putem face azi ce n'am putut face după cel dintâi război. Ne putem folosi, trebue să ne folosim de Ungaria mare şi veşnică, să punem mâna pe toate pârghiile puterii aicea, în Ardeal, iar după aia, când o fi momentul cel mai potrivit, să ne unim cu patria mamă, că noi toţi, şi cei de aici, şi cei de dincolo, suntem un singur trup şi un singur suflet.*

Cum citatul folosit în nota informativă e luat dintr'un roman care nu era încă publicat, e dela sine înţeles că turnătoria îşi are rădăcinile în cadrul editurii Albatros.

Tot aşa procedează şi Tituş Popovici care, după două decenii de intoxicare a generaţiilor tinere cu maculaturi partinice şi vulgare falsificări ale istoriei, se trezeşte că vrea să critice *anumite năravuri* ale activiştilor de partid într'un scenariu de film numit *"Nunta cu dar"* plin de activişti de partid corupţi, directori de întreprinderi venali şi prostituate.

Turnătorul care a scris nota nu a ştiut că Popovici e în totala graţie a pecereului, deoarece cu toate protestele unor activişti, la cererea expresă a lui Titus Popovici, scenariul este aprobat.

Cel mai dezgustător caz rămâne, în opinia mea, tot cel al lui Dan Deşliu.

După ce ani de zile a contribuit la distrugerea culturii române, rămânând în analele ridicolului şi ale prostiei istorice cu ale sale poeme epice *Lazăr dela Rusca* şi apoi *Minerii din Maramureş*, iată-l pe Deşliu că e gata să devină disident.

Nota securistă spune că Deşliu, Bogza şi Jebeleanu, în 1980, erau dispuşi să-şi dea foc în faţa statuii lui Eminescu! Motivul ? Să nu credeţi că protestau contra terorii, contra distrugerii ţării şi a culturii ei. Să nu credeţi că se deziceau de partidul lor scump şi drag care i-a hrănit decenii în şir pentru contribuţia lor la desnaţionalizarea spiritului naţional. Nu. Ei voiau să protesteze, de fapt bravau numai, pentrucă Eugen Barbu nu era pe deplin pedepsit pentru grosolanele lui plagiate literare!

Continuare în pag. 4

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:
Din Canada şi U.S.A., se pot face "Cec Poştal" (Money Order) sau "Cec Personal".
Din Europa şi alte continente, prin "Mandat Poştal" sau "Cec Internaţional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133
REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

CATASTROFA ECONOMICĂ

Mihaela MOISIN

Situația economică a României este din ce în ce mai rea. Greve, șomaj, deficite, inflație, scumpiri, datorii externe etc. Pe măsură ce trece timpul, toate acestea se accentuează în loc să se diminueze. Dacă ne gândim numai că imediat după revoluție, mai exact prin Martie 1990, dolarul american era oriunde între 60-75 lei, iar acum 2.800 lei, realizăm cum în șase ani leul s'a devalorizat de 40 de ori. Este o situație fără precedent. În România, astăzi, totul este ineficient. Începând dela agricultură, care ar trebui să fie producția de bază a țării, măcar pentru a asigura posibilitatea de hrană a populației, totul este doar haos.

Valeriu Tabără, Ministrul Agriculturii și Alimentației s'a întâlnit recent cu fabricanții de mașini agricole și reprezentanți ai societăților bancare. Pe an ce trece, numărul de mașini agricole achiziționate de producătorii agricoli scade, dela 16.000 de tractoare achiziționate în 1993, la 5.500 în 1995. Și aceasta datorită prețurilor, în permanentă creștere, ale utilajelor agricole. Recent s'a anunțat o nouă creștere cu 25% a prețurilor tractoarelor produse la Brașov, dela 15 Martie a.c. Între timp lipsa finanțării și posibilităților de garantare (societățile bancare solicitând garanții care să acopere 120-130% din valoarea creditului acordat) îi descurajează pe producătorii agricoli în a achiziționa utilaje agricole. Prețul în creștere al mașinilor agricole este considerat *"rezultanta non-eficienței economice din România"* de către Tiberiu Filip, managerul societății Tractorul din Brașov. Reprezentanții Ministrului Agriculturii și Alimentației au făcut propuneri pentru alte modalități de plată a utilajelor (închiriere, în rate sau în natură), pe care le vor analiza (când, în iarnă, pentru primăvara viitoare? n.n.) iar Valeriu Tabără are voință: *"Vreau să lucreze mașini agricole pe pământul României. Vorbim de integrare europeană și țăranii trag la sapă sau la plug"*.

"Ritmul scoaterii la vânzare de către FPS a acțiunilor la societățile comerciale cu capital de stat si metodologia de licitație conduc la încetinirea procesului de privatizare", a declarat premierul Nicolae Văcăroiu în timpul unei întâlniri cu membrii Consiliului de Administrație al FPS (Fondul Proprietății de Stat).

Între timp, datoria externă a României este în permanentă creștere. La sfârșitul anului trecut datoria externă a României a fost de 5,3 miliarde de dolari, un surplus de 762,5 milioane față de Decembrie 1994. Toate cresc, afară de bunăstarea populației.

Prețurile la alimentele de bază, benzină, telefoane s'au scumpit revoltător și se prevăd alte scumpiri la CFR, radio, TV, precum și la energie și combustibili, după cum avertizează populația Secretarul de Stat Gh. Oană: populația trebue să fie pregătită pentru marile creșteri de prețuri ce vor veni în acest an. Arată Gh. Oană că evoluția cursului de schimb leu-dolar este un factor serios de presiune în această creștere.

Din ce vin însă aceste scumpiri? De exemplu, criza energetică se datorește în primul rând proastei gestiuni care face ca economia națională să continue să piardă, zilnic sute de miliarde de lei și milioane de dolari prin neonorarea contractelor cu partenerii interni și externi.

Din nou, Nicolae Văcăroiu ne asigură că aceste scumpiri de cca. 30-50% nu vor duce la scăderea nivelului de trai, (cât poate să mai scadă?), deoarece se vor mări salariile. Și se măresc într'adevăr salariile bugetarilor, adică ale celor angajați la stat, cu cca. 1.500-5.000 lei la salariile existente de 80-120.000 lei.

"Membrii BCCC al PNȚCD, au decis în ședința de ieri (Miercuri 14 Februarie, n.n.) la care a fost prezent și Emil Constantinescu, să solicite formațiunilor politice din CDR susținerea ideii alegerilor parlamentare anticipate pentru luna Iunie. Dezastrul economico-financiar în care se adâncește România reprezintă motivul acestei decizii a conducerii țărăniste. În aceste condiții singura soluție, în viziunea PNȚCD, este un nou guvern care să încerce să scoată țara din criză. Urmează ca parlamentarii din Convenție să susțină introducerea în Legea electorală a perioadei alegerilor parlamentare." ("Ziua", 15 Februarie 1996).

În lumina catastrofei financiare ce s'a abătut asupra României, un nou vot majoritar pentru Ion Iliescu sau alți neocomuniști, în defavoarea Opoziției, îl putem explica doar printr'un masochism, dus la limita plăcerii de a trăi încă 4 ani în mizerie.

JOCUL DE-A DEMOCRAȚIA

Urmare din pagina 1

că nici unul dintre abuzurile regimului comunist nu a fost eliminat, nu contează la măsura la care ar trebui să conteze. Așa, de pildă, se strigă adeseori în cor *"Jos comunismul"*. Dar aceiași oameni care strigă așa ceva, se opresc și ei la drumul de jumătate comandat de puterea jocului de-a democrația.

Deși sunt cunoscute crimele și dezastrele comunismului, oamenii, prinși în politica jocului de-a democrația, continuă să-i voteze pe foștii activiști de partid. De ce? Fie că ei nu pot, fie că ei nu vor să vadă că răul nu vine dela democrație, dela privatizare și nici dela economia de piață. Răul vine dela politica emanaților de falsă democrație, de falsă privatizare și falsă economie de piață. Toate organizate și coordonate de foștii activiști comuniști care-și fac jocul și viața după norma: ei sunt interesați doar în mersul vieții lor și nu al vieții naționale românești.

Anii jocului de-a democrația sunt ani de coșmar pentru poporul român. Pe unde te uiți numai regrese care au sădit în masa cetățenilor incertitudini și demoralizare. Cum să nu fie așa, când criptocomuniștii creează o societate închisă pusă sub controlul instrumentelor autoritare și discreționare, care instalează în fibrele Românului slugărnicie și ipocrizie.

Totalitarismul euro-asiatic, care a distrus elitele orășenești și sătești, încă persistă. El nu poate dispărea decât cu un proces de cunoaștere a adevărului și de anulare a nedreptăților trecutului comunist. Câtă vreme minciuna, care produce clișeul dublei versiuni din jocul de-a democrația, este atotputernică, țara trăiește în probleme sufocante. Soluția scăpării de ele, e una singură: minciuna trebue retezată. Dacă ea odată, în alte timpuri, avea picioare scurte, acum ea are picioare lungi și puternice.

În absența adevărului, a fost imposibil ca falsul și minciuna să nu se așeze temeinic în Român. Este imposibil ca albul să nu fi devenit negru or chiar numai să se decoloreze, rămânând doar amintirea albului. Parcă ar plana un blestem asupra Românilor care nu mai deosebesc între negru și alb, fiindcă nu mai sunt în stare să vadă ipocrizia situației pe care o trăiesc.

România este singura țară din fostul bloc comunist guvernată încă de mentalitate comunistă prin jocul de-a democrația. Prin jocul celor care zic că, ei, comuniștii, ar fi cei mai buni fii ai poporului român, desfidând cu acest zis istoria care dovedește, în chip de necontestat, că comunismul este ultimul refugiu al ticăloșilor. De aceea să nu ne mirăm că cei din jocul de-a democrația nu au nimic în comun cu ideile, cu valorile spirituale și cu o societate ideală legate de acestea. O societate cu farmec de generozitate, de solidaritate și de idealuri.

Jocul de-a democrația înseamnă anormalitatea viețuirii într'o lume pe dos. O anormalitate care te izbește cu o ceață prin care nu poți să treci decât dacă te învoiești să juri că lumina vine dela Răsărit. Și cu toate acestea, Românul se poate scăpa de acest joc și de ceața lui, având grijă ce votează la viitoarele alegeri. Să sperăm că acestea nu vor mai cădea în Duminica Orbului.

Eugen BÂRSAN

"MINȚIȚI COMUNIȘTI, NUMAI MINȚIȚI!"

Deoarece *"Fundația Culturală Română"* nu-și vinde marfa la chioșcurile de ziare indigene, vorbim de *"Curierul Românesc, revista Românilor de PRETUTINDENI"* (Sublinierile noastre), noi vom continua să informăm publicul despre kulturalnicii Fundației care dezinformează cititorul. Reproducem, cu mândrie, articolul din Octombrie 1995:

•

"Curierul Românesc", inițiat de Ion Heliade Rădulescu ("Scrieți băieți, numai scrieti") și-a făcut apariția în 8 Aprilie 1829 și-a fost suprimat în Decembrie 1859.

Gloriosul titlu a fost reluat de serviciul de propagandă al Cotrocenilor care l-a dedicat "Românilor de pretutindeni" și apare sub paravanul "Fundației Culturale Române". Revista se trimite gratuit cum se trimiteau și fostele publicații tovărășești: "Tribuna României" și "Glasul Patriei".

Actualul "Curierul Românesc", împreună cu neregretatele publicații și-au servit stăpânii încercând să ne convingă cât de drepți, deștepți și patrioți au fost comuniștii impuși de Moscova după 1948 și cât de drepți, deștepți și patrioți sunt aceiași comuniști ce s'au reinstalat în Decembrie 1989.

Recunoaștem că misiunea lor e foarte dificilă: cum poți face o sită de mătase din cozile de seceră și ciocan care au participat la acțiunile criminale ce ne-au distrus elita intelectuală, politică și au măcelărit o generație tânără în care Neamul își pusese nădejdea.

Ca un exemplu de "Românesc" cu care ne împroșcă "Curierul" cităm din articolul "Toată lumea e în... opoziție" (Nr.6 din Iunie 1995, pag.4):

"Înainte de 1989, unui scriitor, membru al Comitetului Central al PCR i se atribuie pe drept sau pe nedrept următoarea vorbă de duh: România este unica țară din lume unde cei dela putere sunt în opoziție. Cugetare menită să evidențieze cu umorul specific românesc farsa atroce pe care toți privilegiații regimului o jucau în fața celor apropiați, dar mai cu seamă în fața propriei lor conștiințe, exprima fără îndoială o paradoxală realitate. De care, de altfel, aceiași privilegiați ai regimului comunist nu s'au sfiit să se PREVALEZE DUPĂ '89 CU DESTUL SUCCES (Sublinierile noastre). Din pespectiva acestei realități, cei care au servit interesele dictatorilor nu au făcut-o cu convingere, ci cu superioară ironie. Sau chiar cu scârbă. Și-au bătut de joc de ceea ce fac, ba mai mult, au resimțit o profundă repulsie, s'au aflat permanent în opoziția propriei lor puteri. Altfel spus, au avut o părere, dar n'au fost de acord cu ea".

Autorul a uitat să mai sublinieze caracterul, morala, cinstea sufletească și curajul răspunderii celor care au servit "interesele partidului" subliniindu-se inocența de fecioară că ce-au aprobat și executat "nu au făcut-o cu convingere".

Cei uciși prin temnițe, minele de cărbuni, canale, beciurile Securității pot să-și petreacă fericiți restul somnului de veci! Ei au fost uciși, nu din convingere, ci doar din gluma celor cu "umorul specific românesc".

Articolul se încheie: "Multe s'au schimbat în România în ultimii cinci ani (...) În bună parte, mecanismul vieții politice actuale îl confirmă strălucit".

Întru păstrarea necioplită a realității, sugerăm ca "Fundația Culturală Română" să creeze un Muzeu Național unde Statuia D-lui președinte, ce s'a "prevalat" după Revoluție, să fie înconjurată de cei care "cu superioară ironie. Sau chiar cu scârbă. Și-au bătut joc de ceea ce fac."

Sugerăm chiar și titlul acestei monumentale realizări: "MUZEUL SCÂRBELOR".

•

Adăugăm la cele *"multe s'au schimbat în România în ultimii cinci ani!"*

Șeful Securității, Generalul Ion Vlad, a fost înlocuit cu un securist veritabil, Virgil Măgureanu;

N. Ceaușescu, ucis în grabă, a fost înlocuit cu un comunist lână'n lână, educat la Moscova și agent KGB-ist, Ion Iliescu;

"Tribuna României" și *"Glasul Patriei"* și-au găsit un demn urmaș de măsluirea adevărului, *"Curierul Românesc"* etc.

"Mințiți comuniști, numai mințiți!"

Eu, golanu'

Stroe MOLDOVANU

MORALA ȘI AUTORITATEA LEGILOR DIN JURISDICȚIA ACTUALĂ A ROMÂNIEI

"Două lucruri umplu sufletul meu de admirație și de un respect crescând: cerul înstelat deasupra mea și legea morală în mine" Immanuel Kant

Dr.Andrei COLTOFEANU

Corupția la toate nivelele, delicvența excesivă, frecventele legiferări ale furturilor, dezastrul economic, un tineret apatic debusolat și inexistența statului de drept al domniei legalității, pun tot atâtea întrebări referitor la criza moralității unui popor în decădere.

De nicăieri nu se aude glasul clopotului de alarmă și nici măcar geamătul celor ce suferă în atâta îngheț al tăcerii.

Cauzele există și ar fi absurd să fie ignorate.

În primul rând, criza elitelor politice, științifice și morale lichidate de sistemul comunist sau prin exilarea acestora care au impuținut substanțial materia cenușie cerebrală a Românilor.

În al doilea rând, vin consecințele loviturii de stat decembriste făcută cu scopul continuării sistemului comunist, grav periclitat de politica ceaușistă care amenința îngrijorător interesele Moscovei. Sistem comunist al cărei ideologie morbidă nu recunoaște existența spiritului și în consecință a spiritualității.

Mentalitatea poporului înrobit de ocupantul sovietic timp de o jumătate de secol, grav afectat de incultură, de dezinformare cum și de învățămintele comuniste turnate în tiparele construite cu scopul desumanizării prin răsturnarea valorilor reale și a ignorării Divinității, toate acestea intrau în conflict cu morala.

Această criză a moralității apare ca produs al unei societăți cu structură spirituală desacralizată, caracteristică societăților comuniste, care nerecunoscând existența spiritului, sunt astfel văduvite de valoarea unei cunoașteri a lumii ce se dezvăluie transcendental.

Legea morală la care se referă Immanuel Kant, ca soclu al dreptății în justiție, este morala bazată pe rațiune și nu pe sentiment. Acest fel de morală nu are nici o corelație cu empirismul prin care noi putem cunoaște lumea numai prin simțuri. Această morală rațională, pe care Kant o numește *"pură"* este importantă ca fiind singura ce poate pune în mișcare voința omului pentrucă poate deveni **o necesitate absolută**. Numai rațiunea poate obliga pe om să respecte interesele și drepturile aproapelui său, acesta chiar dușman fiind.

Morala rațională nu face distincție între chiriași și proprietari care în fața legii sunt egali conform principiului de drept și ca dictat constituțional; Art.16 din Constituție: *"Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, **fără privilegii și fără discriminări**"*.

Ca exemplu, Legea caselor naționalizate ilustrează o morală din simpatie, din interes pentru chiriași care, fiind în număr mai mare decât proprietarii de drept, pot constitui un capital electoral pe care puterea îl cere au atâta asiduitate.

Morala rațională ilustrează o dominare prin rațiune a instinctelor și plăcerilor asemănător unei dominante nehedoniste. Asistăm deci la o determinare prin rațiune a conduitei umane. Morală pură care prin caracterul universalitații pe care-l are devine o componentă a ideii de drept.

Moral imoral, drept nedrept devin noțiuni similare.

Perceptele morale preced normelor de drept din care acesta se inspiră.

Nu putem pretinde societății comuniste - ca structură spirituială desacralizată să aibă capacitatea înțelegerii metafizice a moralei și moravurilor, de vreme ce nu cunoaște și chiar respinge existența spiritului.

Valorile sacramentale ale drepturilor universale ale omului - cu osebire a celui de proprietate - așa cum se reflectă acesta și din concepția lui Mircea Eliade, ca filosof de talie mondială, sunt o dovadă mai mult în susținerea celor expuse mai sus.

Privitor la caracterstica de esență a jurisdicției actuale, este de subliniat că nu este vorba numai de o carență a moralității, ci, de un atentat la morală devreme ce s'a ajuns la legiferarea jafului în recenta lege a caselor naționalizate.

Prin acest procedeu neîntâlnit nici în lumea comunistă de până acum, s'a desconsiderat principiul umanității, tocmai pentru faptul că acest drept de proprietate, asigură libertatea ființei umane. În această ordine de idei, este de remarcat similitudinea dintre statul comunist și cel sclavagist unde conducătorul sclavilor nu are interesul să-și împroprietărească supușii deoarece proprietatea dă libertate sclavului, fapt ce duce la desființarea statului sclavagist, recte comunist.

Numai cei naivi au putut sa creadă că post loviturii de stat proprietatea nu va fi boicotată așa cum este boicotată acum în era continuării sistemului comunist.

Constituția din 1991:

Consecințele Loviturii de stat decembriste sunt dovezi ale acestei Lovituri. Continuând sistemul comunist era de așteptat ca în constituție să apară dovezi în acest sens. Una din dovezi este și aceea că nu s'a revenit la tradițiile constituționale românești, acestea venind în discordanță cu ideologia și interesele ocupantului sovietic.

Tradiționala regalitate se înscrie ca expresie a unui drept pozitiv pe care fiecare popor și-l statornicește el însuși. Constituția 1991 a nesocotit acest drept, ignorând interesele majore ale statului care avea nevoie de monarhie regalistă și nu de o republică prezidențială de tip comunist care timp de o jumătate de secol a dus-o la un dezastru total.

În tradiția poporului român, regalitatea se înscrie ca o necesitate absolută, marcând încă dela Buerebista și Decebal, ere de, prosperitate și progres. Sentimentul de ură contra regalității care transpiră din toate mădularele Constituției este o consecință a ideologiei comuniste. În Rusia comunismul s'a instalat prin regicid când țarul a fost asasinat împreună cu copiii săi minori iar în România comunismul s'a instalat prin abdicarea forțată a Regelui Mihai I.

Dacă în România ar fi avut loc o revoluție, n'ar fi existat nici opoziția îndârjită contra regalității și nici contra Punctului 8 al Timișoarei care cerea excluderea nomenclaturiștilor, dela conducerea statului.

Constituția este lipsită de o formulare clară a principiului separ. țiunii puterilor fapt care a paralizat activitatea Puterii judecătorești.

Continuarea sistemului comunist a făcut să nu existe o eră de tranziție dela comunism la statul democrat. Tranziția urmează după schimbarea formei de guvernare ceea ce nu s'a făcut prin lovitura de stat care a asigurat continuarea sistemului totalitar cu aceeași nomenclatură comunistă.

Art.148 din Constituția 1991 care prevede ca forma de guvernare să nu poată fi revizuită, este o aberație căci Constituția nu poate paraliza aspirațiile Românilor la desființarea flagelului comunist care este un monument al desumanizării și al imoralității (pag.38 din *"Istoria Dreptului Român și evoluția instituțiilor constituționale"* de **prof. Oroveanu**).).

Referitor la nerevizuirea Constituției, este necesar a se cita punctul de vedere al **prof. dr. C. Rarincescu** din *"Drept Public Comparat"* pag.21: *"Pretențiunea de a închide în forme rigide și imutabile desfășurarea viitoare a societății cu decretarea unei constituții **perpetue**, apare ca ceva absurd și ridicol"*. De ce? *Pentrucă mobilitatea este caracteristica vieții și transformările ei cer continuu forme noi de adaptare"*.

Fatidicul Art.150 din Constituția 1991: *"Legile și **toate** celelalte acte normative **rămân în vigoare**"*, este dovada că prin constituție se reactualizează toate legile (decretele) comuniste pe care judecătorul trebue să le respecte. Țara în care se judecă pe legi comuniste, este comunistă și nu un stat de drept al domniei legalității.

Legea Fond Funciar este o lege de expropriere care contravine Convenției internaționale dela Copenhaga din 1990 la care România face parte prin iscălitură prezidențială.

Legea caselor naționalizate, faimoasă prin aceea că legiferează jaful și în 1995, contravine convențiilor internaționale la care România face parte.

Exproprierea și naționalizarea sunt abuzuri care nu creează drepturi iar legiferarea abuzului nu este numai un atentat asupra principiului universal al moralității ci, o crimă asupra principiului umanității.

Cine poartă vina?

În primul rând Parlamentul. Legea are o autoritate inițială fiind a parlamentului dela care *"AB INITIO"* a purces, care parlament, pe lângă atributul *"Plenitudo potestatis"* - în virtutea căruia legiferează - are obligația să îndeplinească o condițiune esențială obligatorie, aceea de a nu fi *"Legibus solutus"*, adică să nu fie în afara și deasupra legii.

Parlamentul, ca autor al Legii fond. funciar și a caselor naționalizate a expropriat și naționalizat, prin aceste legi, situându-se astfel deasupra Art.481 C. Civil (care nu a fost abrogat niciodată) și care dispune că: *"Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa în afară numai pentru rațiuni de utilitate publică și numai după o prealabilă și dreaptă despăgubire."*

Art.34 al Legii fond. funciar prevede că, aparțin statului acele suprafețe de teren care au intrat ***legal*** în patrimoniul său până la fatidica dată de 1.01.1990. Este știut însă că statul comunist a expropriat nelegal adică fără motive de utilitate publică și fără o prealabilă și dreaptă despăgubire. În concluzie Parlamentul făcând această lege s'a situat și deasupra Codului Civil (Art.481) și deasupra tuturor convențiilor internaționale la care România face parte, devenind astfel ceea ce nu trebue să fie: un *"Legibus solutus"*.

Parlamentul, în cazul Legii caselor naționalizate, la fel s'a situat deasupra Art.481 Cod Civil și deasupra tuturor convențiilor internaționale la care România face parte.

În concluzie: *"O decizie dată chiar de puterea legiuitoare care modifică o lege existentă, este o decizie fără valoare, un act dictatorial contra dreptului"* (*Drept Public Comparat*, pag.25, **prof. dr. C. Rarincescu**).

Juriștii din țară și străinătate au pus concluzii similare (*Duguit in l'état*, **J. Cruet, Laferriere, prof. dr. C. Rarincescu**).

Rațiunea logică a fost a prof. C. Rarincescu: *"Atâta timp cât legea nu a fost abrogată ori modificată, ea există deasupra tuturor căci regula esențială a dreptului public modern este azi domnia legalității"*. Aceasta dovedită faptic nu numai dovedită faptic, nu numai Constituția 1991 în Art.1 al. 3: *"România este un stat de drept, democratic și social"*.

Statul de drept ***numai*** când este al domniei legalității poate fi democratic, ceea ce nu este cazul cu Statul Român.

O lege ca să se poată numi lege și să fie în realitate, trebue să îndeplinească o condițiune de fond: să conțină o normă de conduită socială formulată general și permanent și obligatoriu ***morală***.

Acesta este motivul pentru care jaful, fiind un abuz nu se poate legifera căci abuzul nu creează drepturi.

PNȚCD, AX DE REFERINȚĂ

Urmare din pag.1

Petre Roman și-a anunțat candidatura la președinția țării, USD urmărește, de fapt, *"spălarea"* imaginii compromise a fostului premier din timpul mineriadei din 13-15 Iunie, responsabil pentru incalificabila *"demascare"* leninistă a Domnului Corneliu Coposu pe care, azi, Petre Roman îl invocă cu obișnuitu-i tupeu, în *"apărarea"* sa! Cu toate că e binecunoscută condiția de colaborare pe care Seniorul a pus'o PD-ului, aceea de amendă onorabilă pentru faptele reprobabile din trecut ale lui Petre Roman, pe care acesta a refuzat constant să o facă.

Conducătorii PNȚCD știu, însă, că atitudinea principială nu exclude diplomația politică, singura în măsură să îi confere eficiență, acoperire pragmatică. În acest sens, Domnul Președinte Ion Diaconescu a declarat că CDR are în vedere un acord tehnic cu USD pentru supravegherea alegerilor și susținerea celui mai bine plasat candidat prezidențial în al doilea tur de scrutin. De asemenea, PNȚCD, deși, evident, nu ar face compromisul unei alianțe electorale sau guvernamentale cu PDSR, a evitat să emită un document în acest sens și cred că și cei mai intransigenți susținători inteligenți pot înțelege motivația acestei opțiuni, prin care atât partidele ieșite din CDR, cât și PD-USD sunt determinate să graviteze în jurul PNȚCD-CDR, să solicite o alianță cu principala coaliție a Opoziției, incomodate de ipoteza unei alianțe PNȚCD-PDSR. În schimb, o declarație - document de refuz al unei alianțe CDR-PDSR, precum și al unui pact cu alte formațiuni de Opoziție democratică le poate determina pe acestea din urmă ca, izolate, fie să candideze separat și să irosească procente în defavoarea Opoziției, fie să se reorienteze spre PDSR, perspectivă, de altfel, anunțată de lideri ai USD, în frunte chiar cu Petre Roman.

Surprinzătoare și neavenită este în acest context atitudinea PNL. Obsedat, se pare, de gândul că o regrupare a forțelor Opoziției i-ar diminua locurile eligibile și virtualele fotolii ministeriale, PNL tinde să sacrifice o strategie inteligentă a CDR, pentru o tactică îngustă, în favoarea intereselor personale. Departe de-a fi redevenit forța care era pe vremea în care constituia alternativa la guvernare a PNȚ, partidul Domnului Mircea Ionescu-Quintus se face că uită datorită cui a revenit în CDR și își supralicitează poziția actuală, încercând să se erijeze în lider al Opoziției. PNL a început să funcționeze ca un *"pat Procust"* pentru CDR și PNȚCD, partid în absența căruia nu are nici o șansă de a ajunge în Parlament. Cu toate acestea, din teama absurdă a unor alianțe autonome ale PNȚCD - partid fără de care Convenția nici nu poate exista - PNL face totul pentru a *"încremeni în proiect"* CDR. Astfel, Domnul Quintus a sărit ca ars și a cerut convocarea Consiliului CDR, în semn de protest față de o posibilă alianță cu alte forțe de Opoziție, pe care o anunțase Domnul Diaconescu. Reacție penibilă, dacă avem în vedere faptul că PNL a avut miniștri atât în guvernul Roman, cât și în guvernul Stolojan, pe care acum le incriminează dezinvolt. PNL a cerut CDR să adopte o declarație conform căreia nu va face nici o alianță cu PDSR, nici un pact tehnic cu USD, nici o înțelegere cu foștii parteneri ieșiți din Convenție. Datorită demersurilor Domnilor Ion Diaconescu și Remus Opriș, participanți la respectiva ședință de Consiliu CDR, PNȚCD și-a impus punctul de vedere, amendând inteligent declarația, prin prevederea de încheiere a unor acorduri electorale cu alte formațiuni ale Opoziției democratice. Pentru orice observator politic atent, atitudinea PNȚCD, privitoare la susținerea celui mai bine plasat candidat prezidențial în al doilea tur de scrutin este în favoarea Președintelui CDR, Emil Constantinescu, care, din păcate, acroșat de PNL, a părut să nu înțeleagă faptul că, fără diplomație, nu are cum obține voturile susținătorilor PD-USD, respectiv, ai lui Petre Roman. Fiindcă nici într'un joc de copii, darămite într'o competiție de care depinde soarta țării nu poți spune: *"Votați-mă pe mine în turul doi, că noi oricum nu ne aliem cu voi"*! Mai ales că de primă importanță sunt alegerile parlamentare, iar dacă ele ar fi personalizate prezidențial ca în 1992, CDR n'ar face decât să repete eșecul. Tocmai acum, când există premise clare de victorie. Datorate PNȚCD.

Roxana IORDACHE

PERFIDIA "CĂRȚII ALBE"

Urmare din pag. 2

Totul a fost o mascaradă ieftină, Deșliu a pretins că dă carnetul de partid înapoi, dar chemat la *conducerea superioară*, s'a domolit.

Exemplele se pot cita aproape fără sfârșit.

Concluzia e una foarte clară și anume că Securitatea, cu o rară și fină perversiune a dovedit, dacă mai era nevoie, că intelectualii noștri cei mai de frunte și care ar fi trebuit să fie făcliile culturale ale neamului, au decăzut total, *turnându-se* între ei, făcând jocul Securității care și acum își râde în barbă. Scriitorii au dovedit că am avut dreptate când am scris că în acea perioadă am trăit în țara lui Cain, fratele căutând să-și distrugă fratele.

Iar cei care au făcut-o, e bine să se uite acum în oglindă: căci au pe frunte semnul biblic al lui Cain.

Dar vrem noi oare să-l vedem?

Radu DUNĂREANU

SE CAUTĂ UN NAPOLEON

—Daniel CHIRULESCU—

După instalarea la putere a *"democraţiei originale"* Românii au început să creadă că într'adevăr trăiesc o viaţă nouă, că dictatura comunistă a încetat, că au atâtea libertăţi încât nici nu ştiu ce să facă cu ele, dar cea mai importantă şi mai apreciată este cea a cuvântului. Foamea, frigul, hoţia, crima, corupţia, minciuna, injustiţia, frauda, trădarea ţării, decăderea morală etc., etc., pălesc în faţa dreptului de a vorbi orice, oricând, oriunde şi oricum. Important este să laşi gura liberă spre satisfacţia mahalagiilor, a gurilor cască, dar mai ales a manipulatorilor de conştiinţe. *"Democraţia originală"* trebue să aibă şi ea o presă liberă, neapărat, tot originală.

Puterea cunoaşte perfect de bine psihologia maselor şi mai ales a celor prelucrate şi educate în cei cincizeci de ani de spălare a creierelor. Ceea ce nu văd mult prea mulţi Români este eficienţa acestei libertăţi în statul în care trăiesc ei astăzi. Dacă ar avea idee cam cum ar trebui să fie o democraţie, şi-ar da uşor seama că această libertate nu valorează mare lucru într'o *"democraţie originală"*, care nu este altceva decât o perestroică supranumită *"perioadă de tranziţie"*. Şi pentrucă am amintit de perestroică, trebue să ne mai amintim şi de o dorinţă şi promisiune, în acelaşi timp, făcută după Crăciunul din 1989 de actualul preşedinte. Vă mai amintiţi de *"Socialismul suedez"* promis atunci?

Ceea ce vreau să vă spun acum, este aceea că acest sublim deziderat al preşedintelui nu era chiar al său, ci al altui preşedinte sub aripa căruia nu ştim dacă mai este, sau dacă nu cumva, a fost predat urmaşului acestuia. Secretul acestui împrumut de idei l-am aflat din cartea scrisă de doi autori americani, Michael R. Beschloss şi Strobe Talbott, şi intitulată *"At the highest levels"* unde, la pagina 150, Gorbaciov vrea să-i explice lui Bush modul în care are el intenţia să-i privatizeze pe proletarii ruşi. Se vede bine cât de silitor a fost studentul nostru la Moscova.

Vorbind de tranziţie, neocomunismul va întinde de ea aşa cum comuniştii întindeau de socialismul multilateral dezvoltat, care după un număr indefinit de cincinale se apropia de societatea ideală numită comunism, când retribuţia se făcea după nevoi, fără să spună cine şi cum vor fi stabilite aceste nevoi. Comunismul atingea acest ideal tot aşa cum o parabolă se întâlneşte cu asimptota sa. Şi când ne gândim că această minciună gogonată era crezută de mulţi, dar ceea ce este mai grav, ea mai este răspândită şi crezută şi astăzi nu numai unde comunismul a funcţionat, ci în ţări ca Franţa şi Italia. Cum mai reuşesc partidele comuniste din aceste ţări să atragă adepţi, după cele petrecute cu *"marea ţară a socialismului victorios"*, este greu de înţeles.

Dacă ne referim la România, ne putem pune următoarea întrebare: Este posibil ca actuala putere la baza căreia stă vechea Securitate bine amplasată la teren, cu mulţi bani şi cu o dotare impresionantă, să fie înlocuită prin alegeri de actuala Opoziţie?

Gluma aceasta nu poate fi crezută decât numai dacă un Petre Roman, un Adrian Severin, sau cine ştie care altul ţinut bine în rezervă, aşa cum a fost ţinut la Toulouse cel ce s'a trezit, dintr'un foc, direct prim ministru, a mimat bine opoziţia. O altă întrebare: Sunt majoritatea Românilor convinşi că actuala stare de lucruri trebue neapărat schimbată? După modul în care a acţionat până acum adevărata Opoziţie pentru convingerea electoratului, şi mai ales după dezinteresul demonstrat de acesta, nu prea sunt indicii că se doreşte o schimbare.

Există cineva care să prevadă şi o altă soluţie pentru readucerea ţării pe făgaşul ei istoric şi de eradicare totală şi definitivă a comunismului? Dacă ţinem cont de cum s'a instalat comunismul, cum s'a menţinut şi cum stă înţepenit la putere, putem trage concluzia că el nu poate fi îndepărtat şi extirpat decât cu forţa.

O asemenea ocazie a existat, dar cel ce ar fi putut s'o exploateze, deşi avea puterea, nu a avut capacitatea, sclipirea necesară la momentul potrivit. Pe 22 Decembrie 1989 Gen. Guşe ar fi putut aresta întregul grup care conducea lovitura, împreună cu Ceauşescu. După asasinarea Gen. Milea toată armata era în mâna lui, dar s'a lăsat condus de evenimente fără să-şi dea seama de importanţa lor, cu toate că-i cunoştea prea bine pe insurgenţi. O dictatură militară sub conducerea lui era mai mult decât necesară. I-a fost foarte clară implicarea rusească şi deci pericolul care pândea ţara. Cine l-ar fi împiedicat să lanseze un ordin de mobilizare parţială măcar, şi cine s'ar mai fi putut opune atunci? Armata ar fi putut face o curăţenie generală după care democraţia reală s'ar fi putut instala pe un teren bine curăţat. Asemenea exemple există în istorie şi au fost binevenite. În antichitate a existat un Cincinatus şi un Caesar, iar în secolul nostru un Fr. Franco considerat de ignoranţi sub influenţa propagandei comuniste, drept un dictator fascist.

Românii vor bâjbâi mult şi vor lungi coşmarul până când vor găsi un Napoleon care să-i scoată din încurcătură. Democraţia veritabilă nu vine dela sine. Ea se câştigă prin luptă foarte grea şi nu numai prin vorbe. Zadarnic se aşteaptă ajutor din afară. El nu va veni niciodată, de nicăieri. Politica trebue să ne-o facem singuri, nu în afara ţării aşa cum o fac comuniştii. Ce va spune Europa în această variantă? exact ce-a spus şi până acum. În cei şase ani care au trecut, a spus ceva? În Iugoslavia abia după ce s'a făcut curăţenie etnică a catadixit să apară. A fost acolo un război religios? Sigur nu! Croaţii s'au împuşcat cu Sârbii, ambii fiind creştini. Înţelegerile secrete dintre marile puteri fac victime în rândul popoarelor mici. Să sperăm că lecţia aceasta au învăţat-o şi Românii măcar acum în al doisprezecelea ceas, şi să nu-şi mai piardă timpul aşteptând mila altora.

ALEGERI NEÎNTÂRZIATE

—Cecilia MIHĂILEANU—

În a doua jumătate a lumii Februarie, la iniţiativa deputatului Mircea Ciumara, PNŢCD a propus CDR să solicite Parlamentului declanşarea de alegeri anticipate. Aceasta, în condiţiile în care guvernanţii manifestau intenţia clară de a amâna alegerile. CDR a adoptat iniţiativa PNŢCD, pentru a exercita asupra regimului Iliescu, obligat, în acest fel, să renunţe la gândul de a tărăgăna procedura electorală. Îmbucurător este faptul că USD şi PAC s'au solidarizat cu PNŢCD-CDR în ideea grăbirii alegerilor. Diferenţa este aceea că PD, parte a USD, este incomodat, la fel ca şi PDSR, de ideea separării alegerilor parlamentare de cele prezidenţiale, pe care le doreşte personalizate, numitele partide identificându-se, fiecare, cu imaginea candidatului lor prezidenţial, Petre Roman, respectiv, Ion Iliescu.

Evident că PDSR, prin Adrian Năstase, a refuzat vehement propunerea alegerilor anticipate, pentrucă acest fapt ar fi presupus dizolvarea Parlamentului, deci renunţarea la multe avantaje materiale, ştiut fiind că venitul de parlamentar este mult mai mare decât cel mai decent salariu al unui cetăţean mediu. Iniţiativa PNŢCD a avut, în schimb, un însemnat impact în rândul alegătorilor, sensibili la ideea că există parlamentari, cei ai Opoziţiei democratice, dispuşi să renunţe la scaunele parlamentare pentru interesele superioare ale ţării şi ale cetăţenilor.

Grăbirea alegerilor se impune cu atât mai mult cu cât Parlamentul se află în stare de blocaj funcţional, întrucât s'a destrămat vechea majoritate guvernamentală. Guvernul Văcăroiu este un executiv fără soluţii, care mizează doar pe improvizaţia de natură să îi garanteze supravieţuirea de azi pe mâine. Aliaţii guvernamentali, PDSR şi PUNR, se atacă neîncetat, încercând să se derobeze, fiecare, de responsabilitatea guvernamentală. Acest politicianism este cu atât mai exasperant cu cât nivelul de trai al populaţiei s'a prăbuşit.

Ofensiva Opoziţiei este binevenită. Cu condiţia, evident, ca toate forţele democratice să se coalizeze, dincolo de vanităţi personale, pentru a câştiga alegerile şi a scoate ţara din criză. Numai unitatea şi generozitatea pot determina cetăţenii României să acorde Opoziţiei votul decisiv.

ZIARISTICA MINCIUNII

Urmare din pag. 1

Antonescu şi, bineînţeles, să blameze Românii pentru crimele făcute de Horthy contra Evreilor în teritoriul temporar ocupat în Nordul Transilvaniei.

Oricine de bună credinţă şi cu minim de decenţă va recunoaşte, citind cele de mai sus, elemente similare folosite în anii '70 în campania contra fostului episcop Trifa, acum decedat. Odată cu apariţia cărţii lui Pacepa, *Red Horizons*, s'a demascat şi complotul de a falsifica dovezile contra episcopului de aşa manieră încât el să apară fascist şi antisemit.

La început Ceauşescu a vrut asasinarea lui Valerian Trifa, care să fie făcută de aşa manieră încât să pară un act de răzbunare evreiesc şi în felul acesta să incite pe Români contra Evreilor şi invers. Pacepa îl citează pe Ceauşescu spunând... *şi să se prindă o notă de corpul lui Trifa... ca fiind semnată de Evrei care au suferit în lagăre de concentrare naziste, sau ceva similar...*

Pacepa mai scrie şi altceva, care nu trebue trecut cu vederea. La pagina 288, în ediţia americană, se spune clar că în procesul de încercare de a-l compromite pe episcopul Trifa s'au urmărit până în cele mai mici detalii instrucţiunile primite dela KGB asupra felului cum trebue să decurgă o asemenea operaţie şi anume aducându-se la iveală amintiri reale de orori din timpul războiului peste care să se suprapună figura celui ce trebue acuzat, folosindu-se trucaje fotografice.

Aşa s'a procedat şi în ţară, măsluindu-se un fotomontaj cu un oarecare pe motocicletă dând foc unei sinagogi, peste care s'a supraimprimat fotografia capului lui Valerian Trifa.

Apoi s'au folosit doi agenţi recrutaţi de Securitate, agenţi ce erau cetăţeni americani dar la origine Evrei din România care să prezinte autorităţilor *documentele autentice* produse de Securitate. Mai mult decât atât, s'a folosit un şantaj ordinar contra rabinului şef din România, Rosen, a cărui soţie a fost prinsă furând dela un magazin din Londra, aşa încât Rosen să fie forţat de a colabora la această mascaradă de *acţiune legală.*

Toată această măsluire este demascată detaliat la finele capitolului 18 din cartea lui Pacepa care arată cum s'au întocmit acele *documente autentice,* deşi dosarul real prezentat lui Ceauşescu arăta clar că episcopul Trifa nu fusese amestecat în nici un fel în crime contra Evreilor, singura lui crimă fiind aceea de a refuza cu demnitate toate avansurile spionilor Securităţii de a deveni un colaborator al regimului comunist.

Asta nu l-a împiedicat pe un ziarist american dela *The Village Voice* din NY să concentreze într'o carte toate aceste falsuri contra episcopului, având impertinenţa să scrie negru pe alb că: *numele, datele şi evenimentele sunt strict autentice, verificate prin documente şi observaţii personale, interviuri şi documente oficiale.*

Iată însă că istoria începe să se repete din nou...

De frica unui reviriment sănătos naţional şi democratic, neocomuniştii dela Bucureşti au intrat în panică şi recurg din nou la aceleaşi mijloace.

Uitând lecţia trecutului când impostura a fost demascată, neocomunsimul a început din nou să finanţeze ziarişti străini care să acuze din nou poporul român de antisemitism şi de crime inexistente izvorîte dintr'un şovinism inventat şi care nu ne este specific.

Aceşti ziarişti, pervertiţi de câştig ieftin aruncă din nou calomnii contra Românilor şi, ca şi în cazul episcopului Trifa, fac uz de aceleaşi *surse de încredere* sau de *documente autentice şi oficiale* la care nu au putut avea acces decât prin frauda noii Securităţi specialistă în fabricare de documente cât mai *autentice* cu putinţă.

Aceşti ziarişti racolaţi cu ştiinţă sau nu de către comunismului deghizat în antifascism ar trebui să se gândească serios la verificarea surselor de informaţii puse *la dispoziţie* de anumite surse rău intenţionate deoarece, mulţumită lui Dumnezeu, aici în lumea liberă, aşa cum a dovedit cazul Germanului Born menţionat la început, avem legi care pedepsesc pe cei ce aduc daune prestigiului moral personal şi vom şti să folosim aceste legi contra celor care fac uz de surse de informaţii infiltarte de uneltele unei puteri străine totalitare şi nedemocratică.

Zicala franceză cu calomniază, calomniază, că poate va rămâne totuşi ceva în urmă nu se va aplica de data aceasta dacă poporul nostru se va trezi la realitate şi-i va mătura definitiv pe acei care de peste patru decenii au distrus sufletul naţiunii şi încă vor să continue acţiunea lor nefastă.

Romeo BRAN

REZISTENŢA ARMATĂ ANTICOMUNISTĂ DIN MUNŢII BUCOVINEI

MOTTO: "Pământ vrăjit, cu doine minunate şi semănat cu basme, ca'n Scriptură,
Eu, robul tău, cu armele plecate, aştept să le ridic cu aspră ură
când vor veni streini să mi te fure.
Căci visul meu de visul tău se leagă, de doină, munte, apă şi pădure,
O, ţara mea, ce-mi eşti atât de dragă!"

Dragoş Vitencu

—— Erast CĂLINESCU ——

Herghelia Lucina, mai la deal de Fundu Moldovei, hăt, în munţi. Păşunile hergheliei se întind până la sfâşietura Bucovinei şi dacă te duceai până la secţia Izvoarelor Sucevii şi te uitai mai lung peste gardul de sârmă ghimpată, din partea sfâşiată începeau să miorlăie semnale de avertisment, de parcă nu ai fi privit înspre pământul tău...

1952. Venit pentru prima oară în herghelie, un om de treabă m'a luat deoparte şi m'a întrebat în taină, dacă sunt rudă cu medicul veterinar Mihai Călinescu, ridicat de Securitate, pentru colaborarea cu partizanii din munte. Nu ştiam de el şi abia mai târziu am aflat că era văr drept cu tata şi că a ales moartea, ca să nu-şi trădeze camarazii şi să nu-şi năpăstuiască familia.

Dumnezeu să-i ierte alegerea, căci a făcut-o în luptă cu păgânii şi din dragoste pentru aproapele.

Munţii Bucovinei, prima zonă de rezistenţă anticomunistă.

Marele Stat Major Român, văzând apropierea de Nistru a invadatorilor sovietici, a pus la punct un plan de rezistenţă, încă din luna Martie, 1944. Astfel, prima zonă în care s'a organizat rezistenţa armată, au fost munţii Bucovinei.

Constantin Dinu Vasiliu, fost ofiţer de Stat Major, în acea vreme şi devenit ulterior, el însuşi, luptător în rezistenţă subliniază eficienţa deosebită a batalionului *"Bucovina"* (comandant col. Bătătorescu), care se bucura de o mare simpatie printre localnici, români şi ucraineni antisovietici. Mulţi dintre ei s'au alăturat ca voluntari celor trei companii, care acţionau în zonele Vatra Dornei, Fundu Moldovei şi Putna, sub comanda ofiţerilor români, unii activi, dar majoritatea rezervişti, proveniţi mai ales din rândul profesorilor şi învăţătorilor, cât şi din cel al ţăranilor lăsaţi la vatră, oameni în vârstă care îşi făcuseră datoria de ostaşi şi nu mai aveau, deci, obligaţii militare.

Centrul de rezistenţă armată anticomunistă din munţii Bucovinei şi-a început activitatea de luptă antisovietică în Martie 1944, activitate care a durat timp de 15 ani, adică până în 1959, când ultimul combatant a fost lichidat de trupele Securităţii.

Încă înainte de 23 August 1944, *"Unităţile mobile"* ale acestor companii, chiar din momentul contactului cu trupele sovietice le-au produs mari neajunsuri, luptând eroic, aşa slab înarmate şi slab susţinute, cum erau, iar după 23 August 1944, în pofida ordinului Marelui Stat Major, care desfiinţa aceste formaţii de luptă, cei mai mulţi luptători au rămas cu arma în mână, hotărîţi să continue lupta. Iar cei care s'au întors la casele lor, au fost arestaţi şi duşi într'un lagăr de pe Siret, anchetaţi, executaţi sau deportaţi în Siberia.

Figuri de luptători

O deosebită mobilitate a dovedit-o grupul condus de **Vladimir Macoviciuc**, care acţiona în zona Vicov, coordonându-şi acţiunile cu grupurile din Giumalău şi Rarău, într'una din acţiuni, acest grup a distrus întregul stat major al unei divizii sovietice, iar în altă acţiune a antrenat într'o ambuscadă o numeroasă unitate sovietică, lichidând-o.

Trădat de şeful de post din Voitinel, comuna sa natală, în 1946 a fost ars împreună cu însoţitorii săi, după o scurtă luptă, în propria lui casă incendiată de Securitate. Fiul său, **Silvestru Macoviciuc**, a continuat lupta până în 1949, când a căzut, tot prin trădare. A supravieţuit închisorilor, dar a fost ucis de o maşină, imediat după eliberare. Accident...

Grupul lui **Constantin Cenuşă** a luptat în zona Putnei. Lupta sa a durat până în toamna anului 1951, rezistând, deci, timp de opt ierni. În urma strângerii continue a cercului trupelor de Securitate, a depistării surselor de aprovizionare precum şi a arestării şi torturării sistematice a rudelor, lupta devenise total inegală. În urma unor tratative, Constantin Cenuşă s'a predat Securităţii, cu condiţia ca rudele sale să nu sufere consecinţe, condiţie care a fost acceptată de Securitate, apoi încălcată. **Maria Cenuşă**, soţia lui Constantin, a executat 12 ani de muncă silnică. Cenuşă a trecut prin torturile experţilor NKVD-ului, apoi prin mai toate închisorile din ţară. Eliberat în 1964, a fost găsit, în aceeaşi lună, spânzurat, în şura sa. Diagnosticul: *"sinucidere"*...

Peste ani grei de suferinţă, Viorica Stănescu, ea însăşi din Putna, a văzut, în faţa bisericuţei din curtea închisorii de femei Mislea, o femeie în port românesc, îngenuncheată. Părea că sufletul ei chinuit îşi caută liniştea. Se ruga, cu mâinile ridicate la cer, apoi bătea mătănii. *"Când şi-a terminat rugăciunea, m'am apropiat de ea... era o femeie înaltă, zveltă, frumoasă... Era din Putna şi mă ţinuse în braţe, când eram mică... Era Maria Cenuşă... se părea că ar fi avut anchete grele, poate că a fost şi drogată, căci era foarte zbuciumată."* După arestarea soţului ei, au arestat-o şi pe ea. Copilul, Vasilică, a fost internat într'un orfelinat. Era marea ei durere...

Prietenul lui Cenuşă, **Cosma Pătrăuceanu**, arestat odată cu el, a trecut prin aceleaşi anchete şi închisori. Soţia lui, Paraschiva, rămasă infirmă pe viaţă, fiind bătută cu o bară de fier, peste şira spinării, la anchetă, a fost aruncată şi ea, la închisoare, în starea în care era.

Grupul **Ion Vatamaniuc** a acţionat în zona Suceviţei, hărţuindu-i mereu pe Sovietici. Până la urmă, denunţat, a căzut în mâna lor. NKVD-ul l-a torturat, dar nu l-a scos imediat, ci l-au luat cu ei, într'o căruţă, până în Ungaria. Acolo, socotinmd că nu mai au ce scoate dela el, i-au tras un glonţ în ceafă, după metoda lor. Prin gulerul paltonului, glonţul a intrat în craniu, ştergând doar meningele. L-au cules din şanţ, nişte ţărani unguri, care l-au îngrijit, iar după ce a prins puteri, s'a întors acasă. Aici a fost imediat arestat şi întemniţat. Glontele NKVD-ului l-a purtat în cap timp de 47 ani.

Jenică Arnăutu, ofiţer, a acţionat cu grupul său prin Dorna Candrenilor, Cosma, Coşniţa, Poiana Negrii, Şarul Dornei, Arini, Crucea, până la graniţa cu Bucovina furată. Prins de Securitate, Jenică Arnăutu, ar fi fost condamnat la moarte şi executat, sau ar fi fost exterminat în închisoarea dela Râmnicu Sărat, în anul 1959.

Acestea nu au fost singurele nuclee de luptători anticomunişti din munţii Bucovinei. Alte grupuri despre a căror istorie eroică nu se ştie, deocamdată prea mult, au fost cele conduse de: **Grigore Sandu, Ghimici**, doctorul **Gheorghe Vasilache**, colonelul **Vasile Cârlan**, fraţii **Liviu şi Sorin Mărgineanu.** Alexandru Băncescu dă câteva nume din grupul doctorului Vasilache, dela Vatra Dornei, *"Gărzile Decebal"*: fraţii Cheltrei din Candreni, Mihai, Chiriaş, Vasile, Gavrilei, Cătrici Liviu, Cocoş, Bogza, Candrea Constantin cu feciorul Simeon, Vleju din Crucea, Moroşan din Chiril, Emilian Forminte, Sandu Palade, Gheorghe Spânu cu soţia şi alţii.

În aceste vremuri de luptă pe viaţă şi pe moarte, schitul Durău, de pe muntele Rarău, a constituit o bază solidă de aprovizionare şi un sprijin moral, permanent, pentru luptătorii din munţi, până în anul 1950, când stareţul **Filaret Gamalău**, împreună cu alţi şapte călugări, au fost arestaţi şi martirizaţi în mod satanic.

În 1946, fiind într'o excursie pe Rarău, cu câţiva colegi studenţi, am fost găzduit de aceşti călugări inimoşi dela schitul Durău, care ne-au povestit, o noapte întreagă, despre tradiţia de luptă a schitului lor. Pentru ca, în 1951, tot într'o excursie, să găsesc la schit o cu totul altă *"formaţie"*, în frunte cu un stareţ tânăr, cu barbă roşcată şi ochi verzi, vicleni, care la *"sărut mâna părinte"*, al meu, mi-a răspuns cu *"noroc tovarăşe"*...

Profesorul Alexandru Zota, din Suceava, a întreprins cercetări, pentru dezvăluirea adevărului istoric despre haiducia anticomunistă a bucovinenilor. Printre mărturiile adunate este şi aceea a unui fost securist, care a participat la o acţiune de capturare a unor luptători din munţi. Morţii şi răniţii au fost transportaţi de-a valma, lângă albia Bistriţei şi aruncaţi pe un pat de crengi uscate, acoperiţi cu alte crengi, stropiţi cu benzină şi arşi, pentru ştergerea urmelor.

Din mărturiile unor foşti deţinuţi politici în închisoarea *"centrală"* (astăzi localul primăriei) din Suceava, rezultă că în subsolul acestei închisori existau celule *"echipate"* cu despărţitoare şi deschideri speciale, pentru decapitarea deţinuţilor. În sprijinul acestor afirmaţii ale martorilor este şi descoperirea a zece cranii îngropate în imediata apropiere a unor gropi comune din cimitirul Scheia.

În cimitirul central al oraşului se află şi unele gropi comune, în care au fost înhumaţi morţi de pe linia frontului dela Sudul satului Bosanci. Deţinuţii politici împuşcaţi în lagărul dela Podul Iţcani erau depuşi în gropi comune din acelaşi perimetru, pentru a fi confundaţi cu cei morţi pe front, care aveau şi ei urme de gloanţe. Militarii în termen care transportau morţii erau transferaţi imediat la alte unităţi de Securitate, din Ardeal.

Acestea era unele din procedeele pentru ştergerea urmelor crimelor Securităţii din Suceava.

Câteva nume de călăi: Carol Segal, Moritz Feller, Avram Isac , Marici Bupţu.

•••

Se poate pune întrebarea firească, care erau şansele de izbândă pe care scontau aceste grupuri de luptători, căci desigur că ei nu erau atât de naivi ca să creadă ca ar putea, prin acţiunile lor, să-i alunge pe invadatori. Rolul pe care şi-l asumau aceşti luptători era de a slăbi inamicul, în vederea intervenţiei de eliberare a ţării, de către Occidentali.

Dar speranţa *"Vin Americanii"* nu s'a realizat. Iar slabele ajutoare în armament, provizii şi medicamente, paraşutate, destinate luptătorilor, erau de multe ori adevărate capcane ale NKVD-ului şi Securităţii, datorită activităţii spionului sovietic Philby, care lucra la serviciul englez însărcinat cu susţinerea rezistenţei anticomuniste din România.

Această scurtă sinteză a unor mărturii a fost făcută pentru ca să nu se uite că în spatele fiecărui nume şi al fiecărei fapte ale *"mămăligarilor"* noştri din Bucovina, dăinuieşte şi va dăinui câte o cumplită tragedie personală, asumată în mod conştient şi eroic, numai şi numai din dragoste pentru pământul care le-a dat viaţa, ca şi pe timpul strămoşilor lor, plăieşii Domnului Ştefan.

BIBLIOGRAFIE

- Alexabndru Băncescu: *Haiducie bucovineană.*
- Viorica Pârnac Stănescu: *Mislea, Lacrima prigoanei*, Timişoara, 1994.
- Constantin Dinu Vasiliu: *Munţii Bucovinei, primii munţi în flăcări*, Memoria, 10/1994
- Alexandru Zota: *Asasinate comuniste în Bucovina*, Mişcarea, Nov. 1994.

O tentativă de dezertare

Comisia De Initiativa
Pentru Formarea Mitropoliei Ortodoxe Romanesti
Din Statele Unite Ale Americii Si Canada.

Christ is Among Us! / Hristos in Mijlocul Nostru!
Tel: (216) 744-0441
P.O. Box 1100
Youngstown, Ohio 44501
U.S.A.
He Is and Shall Be! / Este Si Va Fi!
Fax: (216) 744-0447

Ad-Hoc Committee

Rev. Fr. Remus Bleahu
Tel: (216) 746-5397
Fax: (216) 744-0447

Rev. Fr. Casian Fetea
Tel. & Fax:
(718) 726-6113

Rev. Fr. Cornel Todeasa
Tel: (203) 261-3490

La Intampinarea Domnului 1996.

IUBITI FRATI CLERICI;

SE PARE CA A SOSIT VREMEA CEA MARE, DEMULT ASTEPTATA DE NOI TOTI, DE-A NE SPUNE RASPICAT SI HOTARAT DORINTA NOASTRA DE CRESTINI ORTODOCSI SI DE ROMANI PENTRU VIITORUL NOSTRU SI AL BISERICII ORTODOXE IN AMERICA.

ASADAR VA CEREM VOTUL CUCERNICIILOR VOASTRE, SINCER SI BAZAT PE CONSTIINTA, PENTRU IDEEA ISTORICA DE-A NE UNII TOTI FRATII ROMANI DE-A CREDINTA SI DE UN NEAM INTR-O MITROPOLIE ROMANA AMERICANA IN STATELE UNITE SI CANADA. ACEASTA CERE UNIREA CELOR DOUA EPISCOPII (VEZI SCRISOAREA IN LB. ENGLEZA ATASATA) SEPARAREA DE OCA SI DE PATRIARHIA ROMANA FIIND LA FEL IN RANG CU CELELALTE MITROPOLII DIN USA, ASTEPTAND SI LUCRAND LA FORMAREA PATRIARHIEI AMERICANE. DE FAPT ACTUL NOSTRU MARET VA FI UN EXEMPLUL DE URMAT SI PENTRU ALTI FRATI ORTODOCSI CE TRAIESC PE CONTINENTUL AMERICAN SI CARE CONTINUA SA FIE DESPARTITI PRIN URA DE CEI DE-UN SANGE SI O CREDINTA.

VA RUGAM CA ACEST ACT SA-L FACETI CAT SE POATE DE DISCRET SI CONFIDENTIAL, FARA DISCUTII CU LAICII DE NICI UN FEL, DEOCAMDATA. LA VREMEA CUVENITA TOATE VOR FI PUBLICATE.

*** CEEACE VA RUGAM ESTE SA FITI FOARTE PRACTICI SI EXPEDITIVI. CAND ATI PRIMIT DOCUMENTUL L-ATI SEMNAT DE URGENTA; IL TRIMITETI PRIN FAX LA NUMARUL DE MAI SUS; O COPIE TINETI PENTRU D-VOASTRA IAR ORIGINALUL IL TRIMITETI PRIN POSTA,PRIN CEA MAI RAPIDA CALE (FIRST CLASS OR OVERNIGHT) LA ADRESA DE MAI SUS.

CONTAM PE CONSTIINTA CUCERNICIILOR VOASTRE DE CLERICI SI PE SIMTUL DATORIEI DE-A IMPLINI ACEST MARE SI SFANT IDEAL.

RUGATI-VA PENTRU REUSITA SI BINECUVANTAREA DOMNLUI SI A MANTUITORULUI HRISTOS SA SE POGOARE PESTE NOI SPRE A PUTEA IMPLINI PORUNCA LUI " CA TOTI SA FIE UNA".

COMITETUL AD-HOC

*** P.S. TINETI CONT SI URMATI CU STRICTETE PARAGRAFUL CU ASTERIX.

THE INITIATIVE COMMITTEE IS FORM OF THE FOLLOW MEMBERS:

1.REV.FR. CONSTANTIN ALECSE PHONE/FAX (805) 255-8070.
2.REV.FR. REMUS BLEAHU TEL; 216-746-5397,FAX:216-744-0447.
3.REV.FR. ROMULUS BLEAHU TEL: 216-533-3944.
4.REV.FR. MIHAI CERGHIZAN TEL; 612-489-5618.FAX:612-488-5669
5.REV.FR. CASIAN FETEA TEL/FAX: 718-726-6113.
6.REV.FR. JOHN MIHUT TEL: 810-979-5193.
7.REV.FR. ONISIE MORAR TEL; 401-766-3343.FAX:401-769-9230.
8.REV.FR. SIMION PAVEL TEL: 312-274-0438.
9.REV.FR. TRAIAN PETRESCU TEL: 212-874-4490.
10.REV.FR. DUMITRU SASU TEL: 305-986-9866.
11.REV.FR. PANTELIMON STANCIU TEL: 216-452-1940.
12.REV.FR. CORNEL TODEASA TEL: 203-261-3490.FAX:203-377-6883.
13.REV.FR. CEZAR VASILIU TEL: 514-343-3757.FAX:514-937-5298.

COMITETUL DE INITIATIVA ESTE FORMAT DIN MEMBRII DE MAI SUS.

ANY LETTER ADDRESSED TO THEM SHALL USE THE ABOVE ADDRESS.

ORICE SCRISOARE ADRESATA COMITETULUI TREBUIE SA SE FOLOSEASCA ADRESA DE MAI SUS.

PRESENTATION OF OUR LORD 1996.

DEAR BROTHER CLERGY;

OUR PURPOSE IS TO FIND OUT YOUR SINCERE OPINION AND YOUR DESIRE REGARDING **THE FORMATION OF THE ROMANIAN ORTHODOX M E T R O P O L I A IN THE UNITED STATES OF AMERICA AND CANADA.**

THE IDEA STARTED FROM OUR OWN DISCUSSIONS IN THE PAST AND THE PRESENT AND FROM THE OPPORTUNE TIME WE ARE LIVING IN NOW. NEVERTHELESS THE POLITICAL CHANGES WHICH TOOK PLACE IN ROMANIA AND OUR OWN SITUATION HERE ON THE NORTH AMERICAN CONTINENT, FAVOR THIS.

THE IDEA AS A WHOLE INCLUDES THE **U N I F Y I N G** OF THE **TWO EXISTING EPISCOPATES**, The Romanian Orthodox Episcopate of America with the Headquarters in Grass Lake, Michigan, **VATRA**, with the Romanian Orthodox Archdiocese in America and Canada with the headquarters in Detroit, Michigan,(Riopelle), AND **LOCATING THE METROPOLITAN HEADQUARTERS IN GRASS LAKE, MICHIGAN, VATRA AND BISHOP NATHANIEL AS THE METROPOLITAN.**
THIS AUTOMATICALLY FORMS **THE METROPOLITAN S Y N O D** OF AT LEAST THREE (3) BISHOPS, INCLUDING THE METROPOLITAN.

THE **RELATIONSHIP** WITH OTHER ORTHODOX CHURCHES, INCLUDING THE **MOTHER CHURCHES** WILL BE BASED ON **EQUALITY** AND MUTUAL RESPECT.

THE STATUS WILL BE AUTONOMOUS AND AUTOCEPHALOUS WHICH SHALL BE UNDERSTOOD AS **INDEPENDENT AND SELF-GOVERNING.**

OUR REQUEST IS ADDRESSED TO EACH AND EVERY ONE OF YOU AND WE APPEAL TO YOUR CONSCIENCE TO CHOOSE ONE OF THE FOLLOWING THREE OPTIONS:

1. ( ) I AM IN FAVOR.
2. ( ) I AM AGAINST.
3. ( ) I AM ABSTAINING.

/ /

Your Name (Print) Signature Date

Comentarii în numărul viitor

POŞTA ROMÂNĂ E DE RÂSUL LUMII

—— Mihai STERE DERDENA ——

Ca la fiecare debut de an, începând din 1990, şi în Ianuarie 1996 conducerea Poştei Române ne-a dat asigurări, prin intermediul marilor cotidiane bucureştene, că orice scrisoare adresată unui destinatar intern îi va parveni acestuia în maximum 48 de ore dela data expedierii. Faptul că-i nevoită să repete an de an aceeaşi făgăduinţă înseamnă că nu-i capabilă să o îndeplinească.

Dacă întârzierea unei scrisori ar fi de doar o zi-două, şi aceasta să se întâmple din când în când, n'am zice nimic. Numai că întârzierile sunt de ordinul săptămânilor şi chiar al lunilor. Iată câteva exemple în cele ce urmează.

Vineri, 22 Decembrie 1995, am expediat dela oficiul poştal Bucureşti 27 mesaje de felicitare către 15 destinatari din ţară. Ei bine, a trebuit să se scurgă între 3 şi 4 săptămâni până ce toate aceste misive au ajuns la cei cărora le trimisesem.

Tot în 22 Decembrie 1995, un prieten din Piatra-Neamţ mi-a trimis prin poştă un răvaş, conţinând urările tradiţionale ocazionate de-a 1995-a aniversare a Naşterii Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, precum şi de Anul Nou, care însă nu mi-a parvenit nici după 43 de zile (câte s'au scurs până la data expedierii acestui articol, 3 Februarie 1996).

În vremea diligenţelor, chiar în plin ev mediu, o scrisoare dela Bucureşti la Iaşi ajungea în mai puţin de o săptămână. Iar în secolul trecut, îndată după inaugurarea liniei ferate Bucureşti-Iaşi, unei scrisori nu-i trebuia mai mult ca să călătorească dela un expeditor ieşean la un destinatar bucureştean şi viceversa. Ştim acest lucru din corespondenţa lui Ion Creangă şi a Veronicăi Micle cu Mihai Eminescu.

Poşta Română şi C.F.R.-ul erau, cândva, până în 1944, renumite prin seriozitate, punctualitate şi operativitate, cu nimic mai prejos decât societăţile similare din orice ţară europeană.

Astăzi, numai în România e posibil ca un tren rapid să aibă acelaşi confort ca trenul personal şi să nu sosească decât rareori, la timp, în staţia-terminus, ca scrisorile să n'ajungă nicicând la destinatari sau să ajungă cu mare întârziere şi să fie dezlipite ori rupte. Nu's acestea destule dovezi ca să se acrediteze convingerea că s'a făcut de râsul lumii şi Poşta Română, nu numai C.F.R.-ul (acum i se spune S.N.C.F.R.)?

FANARIOŢII VECHI ŞI NOI

—— Petre PREDESCU ——

Comunismul lui Stalin a împlântat în România odată cu tancurile anilor 1945, noii fanarioţi, apostoli lui Marx: Roller, Friedman, Fischel Winter, Moshe Khan zis Chrohmălniceanu, Ana Pauker-Rabinovici, Leonte Răutu-Rotman, Silviu Brucan, Lazslo Lukas, Borilă etc., având în spate pe: Beria, Molotov, Vâşinsky. Peste puşcării cu experimente oribile, alţii asemenea.

Distrugând intelectualitatea românească noii *"fanarioţi"* ai Moscovei degradaţi timpului, menţin pe complotistul Brucan dela Revoluţia din Decembrie 1989, scos recent dela naftalină de Nestor Rateş dela *Europa liberă.*

În seara zilei de 28.01. 1996, Dl. Rateş conduce o emisiune - faţă'n faţă - pentru a înlesni propagandistului catedrei de marxism să marginalizeze pe prof. universitar Emil Constantinescu, drept pierzător de teren în sondajele de opinie ale viitoarelor alegeri.

Scopul urmărit era, fireşte, de a face loc pentru *"finul"* lui Petru Groza, Petre Roman.

O fi rămas România golită de intelectuali, dar nu într'atâta de a fi la mâna curtezanului de ieri al Zoei Ceauşescu.

Pe de altă parte alţi - fanarioţi - de peste hotare şi de pretutindeni în lume atacă *"exilul românesc"*, scăpat de genocidul comunisto-marxist, iar în interior pe cei ce apără tradiţia naţional creştină a poporului român.

Aceste amestecuri în treburile interne ale României de a ieşi din ghearele bătrânului fanariot Marx şi a slujitorilor săi devotaţi, demască până în Statele Unite noile uneltiri.

Context, în care nu vorbim nici de trecut nici de viitor, nepricepuţilor inconştienţi de schimbarea lumii.

Sesizarea noastră nu înseamnă că dăm lecţii nimănui, ci în ceasul al 12-lea avertizăm că proverbul românesc privitor la săpat groapa altuia, are tâlcul său.

Scrisori esenţiale

Înaintare... pe loc

Teodor BRĂILEANU

Domnule Iliescu,

Tot ce faceţi de şase ani - Dumneavoastră şi cei din jur - ajunge la noi, oamenii dela ţară, în formă de imagine şi sunet. (Ziarele nu vin până aici, - nici măcar *Vocea României* sau *Dimineaţa*, - să vă vedem chipul şi pe hârtie şi să vă citim cuvintele). În schimb, televiziunea şi mai ales radioul ni vă aduce zilnic în casă ca chip, mişcare voit fâşneaţă şi grăire (de bunică ascunsă sub blană de lup). Ştim de-acum prea bine că prin aceste două teribile mijloace de comunicare aţi luat puterea şi că tot prin ele continuaţi să o deţineţi. Deşi oamenii de aici sunt aceiaşi, care au servit cu devoţiune pe celălalt împătimit politic, ei n'au cum să vă prezinte - oricât se străduiesc, - altfel de cum sunteţi şi cu altceva decât spuneţi, dar mai ales n'au cum să vă dea faptele la o parte. Atât radioul, dar mai ales televiziunea, sunt nişte oglinzi adevărate care - ca în povestea *"Albă ca zăpada"* te arată aşa cum eşti, chiar dacă ai reuşit să rămâi împărăteasă până la bătrâneţe, când tot omul se urâţeşte şi ţine morţiş să mai arate bine.

Şi iată cum vă receptăm acum, ***la marele bilanţ*** în faţa neamului românesc, după şase ani de guvernare tulbure.

ACELAŞI LOC, ACEIAŞI OAMENI, DOAR ALT SEMN

Conferinţa PDSR din 24-25 Noembrie 1995 a partidului pe care l-aţi creat din oamenii aparatului de stat al lui Ceauşescu, menţinuţi aproape pe aceleaşi funcţii, s'a desfăşurat în aceeaşi sală de congrese megalomane a aceluia şi cu aceiaşi oameni care, absolut toţi, au fost membri ai partidului comunist, dacă nu cu funcţii mari acolo dar neapărat dintre cei activi şi combatanţi (cum li se spunea celor băgăcioşi). Întreaga linie ţeapănă a celor 11 sau 13 vicepreşedinţi, înşiraţi cazon la masa oablă şi lungă cât scena, ne-a amintit chipurile celor 11 sau 13 membri ai comitetului politic executiv (celebrul CEPEx).

Într'adevăr, aceeaşi sală a fost arhiplină, ca pe vremuri, cu peste 3.000 de tovarăşi de-ai Dvs., plătiţi gras pe funcţii uşoare, care şi-au adus şi câţiva copii, să vadă lumea că aveţi şi tineret (ştiut fiind că întreaga generaţie tânără vă contestă cu vehemenţă!). Aşteptăm doar să intre şi nepoţii celor din sală, în acel şir gălăgios al pionierilor... Din decor, un singur lucru a fost diferit: în locul steagului roşu cu secera şi ciocanul, tricolorul - săracu'! - pe el cu trandafiri albaştri, siglă foarte simbolică, menită să vă demaşte falsitatea din start, deoarece trandafir albastru nu există! (Comuniştii polonezi, cel puţin, au avut *"curajul"* să păstreze această floare nobilă în culoarea ei dominantă - roşie!)... În locul Internaţionalei s'a cântat Hora unirii, de către cei care nu scot nici un cuvânt despre Basarabia, Bucovina, Ţinutul Herţei şi Cadrilater, părţi inalienabile ale României Mari - fără de care nu poate fi unire!

Dela această conferinţă *"supranumerică"* a mai lipsit un lucru: intrarea triumfală a Dvs. în acea explozie de urale (pe care v'aţi dorit-o atât de mult încă de pe vremea când eraţi secretarul general al uteceului. Dar cuvântul tot v'a fost auzit, prin gura unui alt fost mare utecist, venit din pleiada celor care - dacă le-aţi cere-o (şi conjunctura internaţională le-ar fi favorabilă), ar trece pe loc la servirea fără crâcnire a unei noi dictaturi. Gestul neapariţiei în adunarea camarilei, - care subjugă astăzi ţara şi o ţine zdravăn pe loc, - este unul de iresponsabilitate şi laşitate. Aceeaşi laşitate care vă face să declaraţi că vă veţi pronunţa asupra unei noi candidaturi la preşedinţie, pentru al treilea mandat, numai după alegerile locale, când veţi vedea dacă PDSR, PUNR şi PSM au recucerit consiliile locale ale primăriilor. S'ar putea ca, de frica eşecului, să nu mai candidaţi. Ar fi un gest de mare curaj şi înţelepciune de a nu candida deloc, gest de care noi nu vă vedem în stare. Cine este bolnav de politică, precum Ceauşescu, nu se lecuieşte decât prin dispariţia fizică.

UN BILANŢ AL AUTOMINŢIRII

Aducerea flaşnetei de mârâit cifre, în mijlocul camarilei, plesnind cu toţii de satisfacţii fizice, a dus la cel mai grăitor moment al vieţii noastre social-politice de azi: spunerea involuntară a adevărului. Miezul cuvântului planificatorului cesepist s'a învârtit în jurul ***reuşitei stabilizării macroeconomice a economiei***. Pentru el, ca fost secretar al comitetului de partid dela CSP, aceasta este o reuşită. Dar pentru ţară? Pentrucă această stabilizare, pe româneşte, înseamnă ***oprirea reformei*** care cere, în primul rând, privatizare. Vă bucuraţi ca nişte copii naufragiaţi pe-o insulă că nu mai bate vântul şi valurile mării nu vă mai ameninţă. În scurta acalmie socotiţi că cele câteva banane şi ierburile aflate acolo vă vor ajunge până... Da. Unele fabrici produc. Dela Piteşti a ieşit Dacia nova. Cu linie de siluetă furată, cu vopsea strălucitoare, dar tabla? Aceeaşi... Cine o cumpără? Mai ales peste hotare? Ştiu că n'aţi lucrat niciodată într'o fabrică şi nu puteţi înţelege ce înseamnă că din 2.000 de salariaţi mai sunt acum 500, dintre care 200 personal tesa - acei stâlpi ai noului regim pe care nu l-a clintit cu nimic după zdruncinarea din Decembrie 1989. Aceştia produc mult mai puţin şi, ce-i mai îngrijărător, cu un aspect care nu place nici executivului. De aceea nu se vând; de aceea acele stocuri care ating, ca valoare, cifra bugetului de stat.

Directorii şi cei din consiliile de administraţie - păstraţi ca *"specialişti"*, după propria-vă indicaţie, - trăiesc într'o duplicitate evidentă: primesc bani dela guvern pedeserist şi sunt membri ai PSM, în marile centre industriale, ori ai PUNR, în Ardeal, iar la Brăila şi Galaţi chiar ai PRM. (În aceste oraşe primarii sunt foştii secretari ai comitetelor judeţene de partid!). Combinatul dela Galaţi, cel dela Călăraşi şi cele din Reşiţa şi Hunedoara, uriaşele fabrici şi uzine din capitală nu mai au nici jumătate din personalul pe care-l aveau. Da, guvernul actual a reuşit ca unele dintre acestea să producă iar, dar producţia lor la cât se cifrează? Nu producţia interesează regimul celor şase ani de ameţire socialist-capitalistă, ci menţinerea cu orice chip a numărului de votanţi. Cei care au mârâit împotriva actualei guvernări au fost primii trecuţi în şomaj, lovitură mai puternică decât aceea de sub Ceauşescu când, la o asemenea îndrăzneală, te chema la Securitate, îţi da o *"sfântă"* de bătaie şi te trimitea la loc, cu indicaţia să-ţi ţii gura fiindcă a doua oară - zdupul ştie de tine! Acum nu! Te lasă să vorbeşti; dacă zici ceva împotriva administraţiei te lasă muritor de foame! În acest caz frica este mai mare ca atunci pentru această categorie *"socio-profesională"*, cum le zice comuniştii din conducerea de azi celor cărora le zicea ieri cu spume la gură *"măreaţa clasă muncitoare"*. Din această frică aceşti oameni, la sondaje de opinii - care este o treabă pe faţă, la vedere, - spun că vor vota tot cu cei care-i conduc azi, că le asigură loc de muncă. Şi vor vota! Chiar dacă a treia oară în necunoştinţă de cauză. De aceea Văcăroiu - la indicaţia Dvs. ascunsă - se face luntre şi punte să menţină industria de stat, cu o producţie la un nivel de supravieţuire pe care a botezat-o pompos ***oprirea declinului şi stabilizarea macro-economică***. Pentru omul de rând această bucurie a guvernanţilor cu sorgintea în tehnocraţia comunistă este o formulare abstractă, care - pe româneşte - nu înseamnă nimic. Pentrucă el vede aceiaşi directori în aceleaşi fabrici, IASeurile aceleaşi cu aceiaşi directori, asociaţiile mari nu sunt decât fostele ceapeuri, că peste tot dirijismul nu a dispărut, atât în industrie dar mai ales în agricultură când de sus se indică ce suprafeţe să fie cu grâu, care cu porunb, *"proprietarul"* fără certificat - şi mai ales fără dreptul de a face ce vrea cu propriul lui pământ - are libertatea de a accepta ce i s'a indicat, privind planificarea culturilor şi aceea de a primi 30 la sută din recoltele propriului pământ, 70% revenindu-i statului.

FURT ŞI CONTRAFACERE

Trăim în istorie, încă odată - dar acum pe pielea noastră! - momentul când inteligenţa unuia (şi a grupului din jur) este stoarsă în sens negativ, (ca în cazul Germaniei şi Rusiei, când nişte minţi înfierbântate una şi vicleană alta, au dus la dezastru două popoare, cu o pierdere egală - câte 20.000.000 de morţi în cel de-al Doilea Război Mondial. Ca şi Dvs., aceştia au venit la putere pe un limbaj foarte democratic, promiţând omului simplu şi sărac fericirea, creând acea noţiune fariseică a *"protecţiei sociale"*. (Să nu uităm că se ajunsese la noi a se susţine că acest deziderat a şi fost realizat, când se spunea că totul se face pentru ***om***, pentru *"satisfacerea nevoilor materiale şi spirituale - mereu crescânde - ale celor ce muncesc"*).

Ce-a fost adevărat din toate acestea? Ce protecţie socială aţi asigurat în cei şase ani de guvernare personală? Aţi venit cu intenţia de a continua, pe o treaptă superioară, opera de edificare a socialismului ştiinţific, condamnându-l pe Ceauşescu pentru abaterea dela marile principii socialiste. Dar când v'aţi trezit într'o Europă care tocmai asta contesta, aţi început a fura, treptat-treptat, toate ideile democratice ale Opoziţiei, partea de propagandă, aţi menţinut-o pe cea de stat iar acolo unde, formal a apărut şi cealaltă proprietate sfântă, aţi ţinut-o sub un ***dirijism discret*** care vă este metoda principală de conducere.

De curând aţi furat şi esenţa raţiunii de a fi a Opoziţiei - apărarea intereselor cetăţeanului, ale familiei, ale instituţiilor şi ale statului. În cuvântul său marele *"intelectual"* Adrian Năstase nu s'a sfiit o clipă să nu spună că partidul pe care l-aţi creat cu grija faţă de cetăţean, familie şi stat... Păi de zis, ziceţi ce vreţi, dar faptele celor şase ani de guvernare - pe care-i aveţi în cârcă - ce spun? Că numai de cetăţean n'aţi avut grijă când şi acum se stă la coadă la pâine, că cei peste un milion de şomeri de mult nu mai primesc nici un ajutor, deoarece au expirat toate termenele. Că majoritatea nu ne mai putem apropia de bunurile din galantare din cauza preţurilor descurajatoare, pentru noi care suntem exact cei despre care spuneţi că luptaţi să ne asiguraţi protecţia socială. A conduce o ţară bazat pe furt de idei, pe minciună şi contrafacere, nu numai că este imoral, dar şi demn de o condamnare internaţională.

O RECUNOAŞTRE - CA O SCĂPARE

Îl ştim pe Dan Marţian cât e de pervers de pe vremea când era în conducerea uteceului şi arunca pe noi gafele lui; îi ştim rolul nefast pe care l-a asumat în Decembrie '89, de cârjă principală a mentorului său Ion Iliescu... de aceea *"tonul lui aparte"*, în unanimitatea bolşevică, nu ne-a luat prin surprindere. Acea ţandără de recunoaştere a existenţei corupţiei în partid a avut rolul să atragă iar atenţia asupra lui care, după alegerile din '92, a fost trecut pe un plan secundar în partid când *"universitarii"* Gherman, Socanu, Năstase au trecut la cârma noului pcr, (lăsând în istorie vremea când aici erau lăcătuşii, strungarii, ceferiştii, tractoriştii şi minerii). Declarându-se şi el, în ultimii ani, profesor, Dan Marţian şi-a compus un cuvânt pe care l-a citit cu o grijă de sfertodoct, să nu greşească vreo literă. El *"recunoştea"* această corupţie aproape de concret, aducând vorba despre oarecari prefecţi corupţi. A făcut-o tot de pe poziţia sa de cârjă a Dvs., cerând partidului să facă ordine în propria ogradă, altfel *"riscă"* să nu mai acceptaţi candidatura, venind ca o propunere a acestui partid. Palavre ! Cum o să treacă PDSR-ul la eradicarea corupţiei? Are cum? Ar trebui să-şi trimită întregul partid în faţa justiţiei, ştiut fiind că este singurul partid din istoaria ţării care s'a format din aparatul statului socialist, nouă fiindu-ne imposibil să credem că are în rândurile sale muncitori, ţărani, elevi sau studenţi, medici sau oameni de cultură, în afara celor cu funcţii. Corupţia este *modus vivendi* al acestei grupări politice formată din tovarăşi care se cunosc dela celelalte conferinţe şi congrese de partid de dinaintea lui Decembrie '89.

Ne dăm seama că acea mică recunoaştere - vagă şi voalată - a lui Dan Marţian a fost o scăpare. Dar nu una care să-l absolve pe el de marea răspundere faţă de dezastrul moral pe care l-a declanşat dela pupitrul de conducere a parlamentului dând tonul acuzelor nedrepte, minciunii duşmănoase şi blasfemiei care s'au dus în ţară ca o pecingine, atingând apogeul neruşinării prin gurile spurcate numite Văcaru, Dumitraşcu, Păunescu, atingând prin Vadim Tudor, scelerarea, în hangul xenofob al gurilor lătrătoare de canine docile numite Funar şi Gavra. Limbajul ţigănesc, într'un libertinaj de speluncă ce a pătruns în sate şi se aude bolovănos prin pieţe şi în gura tinerilor de şcoli şi de pe lângă blocuri îl punem pe seama acestui pseudoprofesor numit Dan Marţian şi a celor trei aşa zişi profesori şi oameni de litere Dumitraşcu, Păunescu şi CV Tudor chiar şi aşa zisului ziarist Gavra (căruia nu i-am văzut niciodată scris vreun reportaj sau articol).

Limbajul acestora şi comportamentul oamenilor lor din teren au înveninat ţara.

PÂNĂ UNDE ŞI PÂNĂ CÂND ?

Ceea ce aţi făcut în aceşti şase ani i-a dus pe oameni să se întrebe - şi să ne întrebe pe noi, cei care am rămas lucizi şi necompromişi - până unde vor merge ăştia cu minciuna şi până când vor sta agăţaţi de putere? Le răspundem că totul depinde de ei, de oameni, de cum vor vota.

Sunt sigur de una, că tot ce am prezentat eu ca imagine a oamenilor fără caracter şi fără coloană vertebrală, (ce s'au adunat în jurul Dvs. şi au format un partid din fostul aparat al statului totalitar în scopul perpetuării lui) este respins şi răstălmăcit viclean de mintea Dvs. specializată pe aşa ceva. Asta nu înseamnă că adevărul e altul... Pentru Dvs. tot ce fac cei din PDSR şi din guvern sunt *"merite ale unor tovarăşi care au avut curajul să reia "greul" când ţara se afla la "ananghie"*... Ca şi Ceauşescu, Dvs. aţi devenit surd şi orb la ceea ce se aude şi se vede venind din pământul ţării prin glasul nostru lucid şi imparţial, care nu ne vedem şi nu ne auzim niciodată pe la televizor sau la radio.

Gunoi, muncă de mântuială în fabrici, destrăbălare morală în oraşe, noroi, dezorientare şi frică în sate. O duc bine numai cei care *"sunt cu Iliescu"*, indiferent dacă se află în sectorul de stat sau cel particular. Ei aleagră acum să acumuleze cât mai mult, să se privatizeze, intuind că asta se cere în prezent, asta-i *"moda la zi"*. Deci o întreagă pleiadă de oportunişti. Toţi aceştia urmăresc în primul rând satisfacerea poftelor fizice, fără pic de preocupare faţă de cele spirituale, socotindu-le chiar periculoase, ştiind că dacă adevărul ajunge omului la ureche, nu-i mai agrează. Nu-i interesează nimic din ce înseamnă cultură, sănătate fizică şi morală, educaţie, nu au nici un fel de viziune asupra realităţii istorice a ţării şi a devenirii ei, ignorând-o, luptând chiar, împotriva nevoii de reaşezare a oamenilor în proprietăţile lor, de întoarcere la Neam, Credinţă, Lege şi Rege, adică la proprietate, competenţă şi ierarhie, singurele care pot opri haosul moral şi degringolada economică. Tristeţea mare vine de acolo că nici Dvs. nu aveţi puterea să vedeţi această realitate şi să înţelegeţi această necesitate. Revenirea la normal este pentru Dvs. de neadmis pentrucă socotiţi că este o întoarcere la societatea ce cu bună ştiinţă aţi luptat să o distrugeţi. Dvs. credeţi şi acum că executându-vă docil sarcinile de partid, ajutaţi ţara. Vă înşelaţi amarnic, Domnule !

Dela nivelul nostru - al unui cătun pierdut în Bărăgan - ceea ce aţi făcut în aceşti şase ani de chin moral este o *"uriaşă"* înaintare... pe loc. Aşa ceva istoria nu iartă, consemnează !

ROMÂNIA
SPIRIT ŞI CREDINŢĂ

-II-

Gh. RĂDULESCU

Tot cam în acel timp s'au sărbătorit 500 de ani de existenţă a renumitei biserici arhitecturale Sfântul Nicolae din Scheii Braşovului, unde se află prima şcoală românească şi tipografia Diaconului Coresi, sărbătorire la care a participat Mitropolitul Ardealului însoţit de mai mulţi monahi şi preoţi.

În jurul datei de 1 Noembrie am plecat spre Moldova, trecând prin Tg. Secuiesc spre Oituz, locul de odihnă veşnică a eroilor români din timpul Primului Război Mondial, am urcat spre oraşul Bacău şi Roman în direcţia oraşului Fălticeni, locul unde m'am născut şi-am trăit până când am devenit student la Bucureşti. În treacăt am vizitat-o pe profesoara de Fizico-Chimice (fosta directoare a liceului de fete *"Principesa Ileana"* din localitate) Virginia Stino, singura supravieţuitoare, în vârstă de 90 de ani, soţia fostului meu profesor de franceză Aurel Stino, scriitor şi distins om de litere. Îndreptându-ne spre Cetatea de Scaun a Moldovei, spre oraşul Suceava, oraş în care am poposit peste noapte (în hotelul *"Bucovina"*), unde am petrecut o noapte am constatat un fapt neplăcut şi necinstit şi anume: se păstrează şi astăzi în vigoare ca în timpul odioasei dictaturi comuniste, preţul la hoteluri şi la alte localuri de aproape trei ori mai mult pentru străini (chiar dacă eşti Român de origine) decât pentru cetăţenii români propriu zis, fapt neîntâlnit în nici o ţară din lume, o tâlhărie pe faţă fără precedent). Suceava, oraş reşedinţă de judeţ, oraş încărcat de biserici, de trecut istoric voevodal, oraşul cetăţii domneşti a lui Ştefan cel Mare şi Sfânt şi al odihnei Sfântului Ion cel Nou din Biserica Mânăstirii care îi poartă numele.

Ne-am întors la Fălticeni (oraşul cunoscutului folclorist Arthur Gorovei), pentru a face un parastas la mormântul tatălui meu în cimitirul oraşului, a cărui Biserică, Sfântul Mihail şi Gavril împlinea 200 de ani de existenţă; cu această ocazie era aşteptat Mitropolitul Moldovei şi al Bucovinei, Daniel. Preotul a oficiat slujba la mormântul care este în faţa Bisericii, cu evlavie deosebită, o slujbă completă şi înălţătoare, o adevărată rugăciune pentru veşnicia celor decedaţi.

În treacăt ne-am oprit în faţa Şcolii primare *"Al.I. Cuza"* şi în faţa Şcolii primare *"Regele Carol I"*, unde am fost elev şi pe la Liceul *"Nicu Gane"*, unde am studiat 8 ani de zile, în liceul unde a învăţat Mihail Sadoveanu, artiştii Jules Cazaban şi Grigore Vasiliu-Birlic. Ne-am întors din nou la Braşov, unde am locuit tot timpul la cumnaţii mei, care m'au însoţit şi m'au sprijinit continuu, plecând apoi spre Bucureşti, unde am rămas 9 zile, vizitându-mi rude, prieteni şi pe unii colegi dela Facultatea de Litere. Şi capitala ţării a suferit aceleaşi transformări edilitare ca şi celelalte oraşe ale ţării. Cartiere întregi de blocuri mohorîte înconjoară şi străbat Bucureştiul, dela un capăt al altuia. Blocuri cu înfăţişări şi interioare deprimante, închizând în ele o populaţie în cea mai mare parte, evacuată din cartierele desfundate, unde şi-au făcut loc buldozerele, pentru a se construi alte blocuri la fel de cenuşii, situate pe străzi încărcate de noroi, bălării şi materiale de construcţii care ruginesc şi îngreunează circulaţia, oferind în acelaşi timp vizitatorului un aspect dezagreabil şi deprimant.

La sate blocurile ridicate tot în timpul de tristă memorie ceauşistă, au serviciile sanitare în curte, fiind de-a dreptul degradante, dislocând ţăranul din gospodăria lui şi oferindu-i în schimb un trai sub orice nivel critic.

Dar în Bucureşti, ca şi în alte oraşe ale ţării, sunt construcţii de dată mai recentă, luxoase şi monumentale, acelea construite pentru nomenclaturişti şi agenţii partidului comunist, ca să nu mai vorbim de palatul din granit, bazalt şi marmoră al descreieratului şef al partidului, care a fost ruşinea ţării, cât şi construcţiile ministerelor de pe bulevardul care se desprinde în faţa palatului, sus menţionat. În general uniformitatea acestui stil, de fapt fără nici un stil te îngrozeşte, şiruri nesfârşite de cazărmi, un fel de galerii, de depozite pentru diferite materiale, dar în acelaşi timp trebue să recunoaştem că, atât în capitală cât şi în oraşele din provincie, era absolut necesară înălţarea multor construcţii pentru a înlătura vechiturile şi putregaiurile, în acest sens însă trebuia să se construiască cartiere şi oraşe moderne, de cea mai bună calitate, având un stil arhitectonic elegant. Modelele construcţiilor, arhitecţii şi inginerii constructori nu au dispărut, ci există şi aşteaptă să fie solicitaţi pentru a-şi ilustra arta pentru care s'au poregătit, căci s'ar fi putut şi se pot face adevărate opere de artă, aşa cum ştiu Românii să creeze.

Bucureştiul este un oraş unde te întâmpină aproape la fiecare colţ de stradă o biserică, pentrucă biserica a apărat poporul şi i-a condus destinul, atunci când biserica a fost batjocorită şi unele dintre ele dărâmate, rezultatele prăbuşirii cetăţii se văd pretutindeni. În Piaţa Universităţii, în Piaţa Romană şi în alte locuri şunt înălţate cruci, acolo unde tineretul şi copiii patriei au fost ciuruiţi de gloanţele trădătorilor ţării, de către duşmanii Lui Dumnezeu. Iar pe drumul dela Crematoriul Cenuşa, spre Cimitirul Şerban Vodă (Belu) pe o parcelă destul de întinsă, se află 300 de cruci de marmoră albă ce străjuiesc mormintele acestor tineri eori români căzuţi în zilele revoluţiei din Decembrie 1989. Tot cam în acel timp, am săvârşit un parastas pentru întreaga familie şi prieteni, la Biserica Mânăstirii Antim, unde au slujit Arhimandritul Sofian Boghiu şi Ieromonahul Adrian, ajutaţi de alţi doi călugări tineri. Desigur că pentru o persoană care a lipsit un timp relativ mai îndelungat din ţară, din perioada nefastă a comunismului şi până astăzi, când, după revoluţia din 1989, situaţia internaţională în special în Răsăritul Europei s'a modificat radical, există o mare deosebire. Se vorbeşte peste tot de o deplină libertate de mişcare a cetăţeanului român, dela paşaportul pe care nu mai trebue să-l predai poliţiei şi până la cuvântul spus ori scris în presa de opoziţie, ori ziare independente şi până la băncile străine, la unele întreprinderi industriale, la comerţ ori magazine particulare, toate acestea spun destul de mult, adică şi-ar fi pus pecetea aşa zisei libertăţi existente.

Totodată una din realizările nefastului regim comunist, peste care nu putem trece, este construirea metroului, care serveşte zilnic o mare parte din populaţia capitalei. Sigur că toate aceste schimbări sunt încă în fază incipientă, de tranziţie, totul este timid şi nou datorită prefacerii sociale şi politice. În faţa acestei libertăţi însă mulţi din cetăţenii ţării privesc neîncrezători, privesc neîncrezători deoarece structura politică conducătoare este neocomunistă. Dela acest neocomunism vin toate relele din ţară, dela şeful statului (care cu toate că nici pe departe nu se poate compara cu vechea conducere comunistă) căruia i-au rămas în concepţia sa sechelele comuniste, de care încă nu se poate dezbăra şi nici de un guvern care sub nici un aspect nu face faţă şi nici cinste unui guvern naţional, democrat, de calitate, la fel parlamentul şi senatul din care fac parte persoane care jignesc onoarea statului prin prezenţa lor, chiar dacă printre ei se află şi personalităţi ca acelea din *"Convenţia Democratică"*, din P.N.Ţ.C.D. şi din alte partide de opoziţie. Nu trebue uitate apoi jafurile şi escrocheriile care se fac şi se muşamalizează de către guvern, parlament şi senat, aproape totul în văzul tuturor.

În România se găsesc de toate (nu chiar de toate, dar se găsesc, în special alimente, în timp ce în anii dictaturii analfabeţilor nu se găsea nimic), o gamă întreagă de produse alimentare, cât şi industriale, etc., însă totul extrem de scump, mai ales pentru acei muncitori şi funcţionari care au şi copii. Disproporţia lefurilor dintre acei cu posturi de răspundere, deputaţi, senatori, ori membrii guvernului este enormă. Preşedintele statului Ion Iliescu este un om dotat, inteligent, instruit suficient, abil, dar şiret, un om cu şcoală politică, un om care se pretinde democrat, însă cheamă minerii securişti să-i zdrobească pe studenţi, fost în K.G.B. fapt ce nu trebue să-l supere, căci nu este un secret pentru nimeni, pentrucă toţi care au fost trimişi în Rusia bolşevică la studii, la specializări de tot felul erau captaţi de organele K.G.B-ului. Este normal ca astăzi această emblemă să nu placă acestor oameni, dar trebue să-şi poarte ponoasele.

Partea şi mai tristă este că Preşedintele statului şi-a pus semnătua la Moscova că România nu are nici o revendicare teritorială, la fel şi Ministrul de Externe, Meleşcanu, acte fără precedent în istoria politică, comise tocmai de acei care prin lege, morală şi jurământ apără oricând pământul ţării lor. Credem că semnăturile au fost puse în stare de *"amnezie"*, căci nu-şi poate nimeni imagina un astfel de act de trădare, de altfel aşa cum au procedat comuniştii care s'au perindat până în 1989, la cârma statului.

Cu câteva zile înainte de a părăsi Bucureştiul, pentru a mă reîntoarce în Statele Unite, am asistat la înmormântarea Preşedintelui P.N.Ţ.C.D., Corneliu Coposu, un spirit înalt al cinstei, moralei, demnităţii şi credinţei neamului, un om în adevăratul înţeles al cuvântului, care cu discreţie şi mult bun simţ a ştiut să sufere aproape 18 ani de temniţă criminală comunistă, să se elibereze şi să afle că soţia pe care o iubea atât de mult, murise în închisoare, cu 4 ani înaintea eliberării ei, un om care a ars ca o făclie pentru binele şi fericirea patriei. La înmormântarea sa aveai impresia că îl conduce spre veşnicie întreaga ţară, potop de lume, o lume îndoliată care îşi plângea eroul patriei, al poporului român. Şi acum, ce-a rămas şi ce va rămâne din toate acestea, ce rămâne din întreaga situaţie bună şi rea din ţară, ce rămâne şi ce va rămâne din timpul care s'a scurs şi se rostogoleşte timp peste timp, peste oameni în Istorie? Rămâne poporul mereu veşnic care a suferit şi sufere, ducându-şi mai departe viaţa tristă şi lipsită de orice satisfacţie, rămâne crucea lui Cristos, Biserica Sa repusă în drepturile ei sacre, rămâne spiritul etern, creştin, rămâne veşnicia unui neam, care de 2000 de ani stă la graniţa dintre bine şi rău, păzindu-şi bogăţia cerească.

ERATĂ

Dintr'o eroare tipografică, la partea întâia a aticolului ***"România - Spirit şi credinţă"***, publicat în ziarul *"Cuvântul Românesc"* în nr.235 din luna Februarie 1996, numele autorului, **Gh. Rădulescu**, a fost omis.

"EXIL - ÎNCERCĂRILE LABIRINTULUI"

Camilian Demetrescu, editura "Il Cerchio" - Rimi

-III-

Primele articole, Mâna lungă a revoluţiei, Un paşaport exploziv.

În 1974 partidul sărbătorea 30 de ani dela *"eliberarea"* României. Am publicat în *"Umanitá"* articolul *"Pentru a nu fi ocupaţi de Sovietici, ne-am ocupat noi singuri"* (8.IV.'74), titlu ce rezuma politica lui Ceauşescu după înăbuşirea Primăverii dela Praga: *"Dacă nu staţi cuminţi, vin Ruşii"*. Era sloganul cu care tiranul şantaja poporul pentru a-şi întări dictatura personală, impunând totodată ideile revoluţiei culturale aduse din China lui Mao. Strânşi în cleşte, Românii au îndurat noi umilinţe şi privaţiuni, în timp ce în presa occidentală statura lui Ceauşescu atingea proporţii monumentale.

"Cine a citit "Arhipelagul Gulag" de Soljeniţin - scriam, adresându-mă cititorului occidental - *trebue să ştie că trupele sovietice au instaurat în 1944 în România vastul sistem de represiune denunţat de scriitorul rus. Cine nu l-a citit încă, nu poate înţelege tragedia care a lovit poporul român, inclusiv comuniştii şi socialiştii care în ilegalitate au luptat pentru realizarea acestui sistem. Ceauşescu sărbătorea în acei 30 de ani dela "eliberare" şi teribilii ani ai stalinismului în care el participase la putere ca ministru al agriculturii (pe timpul "naţionalizării" pământurilor ţăranilor) şi membru permanent al comitetului central.*

Dar dacă cuvântul "eliberare" abunda în limbajul oficial, obsesiv, cuvântul "libertate", era evitat cu cea mai mare prudenţă de presa regimului şi substituit cu eufemismul "fericire" sau "bunăstare", termeni care nu aveau nimic subversiv. Absurdul consta în obligaţia de a chema criza economică bunăstare, mizeria morală şi materială fericire, represiunea şi cenzura libertate. Ipocrizia devenise regula comportamentală a "societăţii socialiste".

Tot restul anului am continuat să enervez cu articolele mele ambasada română dela Roma, până când mi-a sosit un avertisment al Securităţii: dacă nu încetez mi-l iau cu forţa pe Pric, primul nostru băiat născut în Italia, care avea trei ani, pentru a mă constrânge să mă întorc în ţară. M'am dus la prefectură, fotografia băiatului a fost difuzată la toate punctele de frontieră ale Italiei, carabinierii din Gallese, unde locuiam, au fost puşi în alarmă. Pric era dus cu maşina la grădiniţă deşi era la doi paşi, învăţătorii nu aveau voie să-l lase afară în timpul recreaţiei; în ce mă priveşte, am înteţit atacurile împotriva regimului din ţară, mijlocul cel mai eficace pentru a descuraja Securitatea, denunţând teroarea psihologică la care eram supuşi. Serviciile secrete sunt prin definiţie stupide şi ineficiente, dar al nostru a reuşit să mă stimuleze, să-mi dea şi mai multă vigoare în a-i denunţa metodele de intimidare şi ameninţare.

"Mâna lungă a revoluţiei" se pusese în mişcare, căuta să ne lovească, dar era prea grosolană pentru a reuşi. Agenţii 007 ai Bucureştiului erau rai în Italia unde exilul politic românesc era mult mai subţire decât la Paris sau Londra. Nu-i rămânea altceva Securităţii decât să se năpustească pe capul familiei noastre rămasă în ţară. Pentru astfel de represiune erau talentaţi. Metodele folosite de Securitate pentru a teroriza mamele şi surorile unor *"trădători"* ca noi, sunt bine cunoscute din nenumăratele filme dedicate ororilor Gestapoului, pe care antifascismul ni le arată de jumătate de secol încoace. Sunt identice; ar fi deci superfluu să se mai facă, după atâtea filme antifasciste şi filme... anticomuniste.

În dimineaţa în care mama mea, rămasă singură la Bucureşti, închidea casa aşteptând un taxi care să o ducă la aeroportul internaţional, un miliţian a acostat-o cerându-i paşaportul şi băgându-l în buzunar cu cuvintele: *"Fiul dumitale n'ai să-l mai vezi niciodată, ai înţeles?"*

Făcusem salturi mortale pentru a-i obţine acel paşaport, tot ceea ce se putea face într'un labirint birocratic atât de ruginit şi de corupt. Acum trebuia să o iau dela capăt. Dar de data aceasta fioroasa încăpăţânare a Securităţii mă obliga să joc ultima carte: să-i scriu o scrisoare lui Ceauşescu, avertizându-l că dacă nu-i redau paşaportul mamei mele voi fi nevoit să mă adresez presei occidentale. Totodată am reuşit să am sprijinul ambasadorului italian Nicolo Moscato, decan al corpului diplomatic dela Bucureşti, care a intervenit la cel mai înalt nivel. Cazul devenea exploziv, trebuia evitat scandalul. Securitatea primi ordinul de a o expedia urgent pe mama mea la Roma. Când coborî din avion la Fiumicino, în primăvara lui 1972, era dureros însemnată de chinul aşteptării acelei plecări şi timp de mulţi ani nu reuşi să se resemneze la un exil definitiv, departe de ţară.

Brâncuşi şi poeţii de curte, De două ori infamă coloana infinită, Cum România a pierdut moştenirea lui Brâncuşi, Plutarh şi geniul Carpaţilor.

Dar dacă mâna lungă a revoluţiei nu ajungea până în satul din Etruria care ne dăduse ospitalitate, mâna scurtă a agenţilor culturali dela Bucureşti se dezlănţuia cu şi mai multă vigoare împotriva a doi dintre scriitorii nomenclaturii, apologi şi poeţi de curte au *"geniului Carpaţilor"*.

Pentru centenarul naşterii lui Brâncuşi publicasem în *"Umanitá"* (12.VI.'75) articolul *"Coloană infamă, coloana infinită a lui Brâncuşi"* (în italiană *"colonna infame"* înseamnă stâlpul infamiei, la care a fost supus Brâncuşi de regimul comunist). Recitind acest text după douăzeci de ani, înţeleg furia oarbă a celor doi activişti jigniţi în onoarea lor patriotardă. Articolul meu era un omagiu adus marelui artist, dar în acelaşi timp denunţa imensa gafă a autorităţilor dela Bucureşti care, în primii ani ai regimului comunist, refuzaseră moştenirea operelor lui Brâncuşi care se aflau în atelierul său dela Paris şi pe care sculptorul vroia să le lase României. În mod tacit oficialitatea a realizat mai târziu enormitatea greşelii dar a impus cea mai severă cenzură asupra faptului.

"Fondatorul sculpturii moderne" devenise între timp calul de bătaie al propagandei culturale a regimului. Nimic deci nu trebuia să se ştie despre cele petrecute. Era de înţeles reacţia furibundă a oficialităţii la apariţia denunţului meu, atât de inoportun, publicat mai întâi în *"Umanitá"* şi apoi retransmis de mai multe ori la Europa Liberă sub titlul *"Brâncuşi ereticul"*. Pentru gratitudinea pe care o păstrăm în suflet noi Românii acestui mare artist, cât şi pentru a satisface curiozitatea cititorului faţă de obiectul care a dezlănţuit reacţia violentă a cazărmii dela Bucureşti, reproduc parţial textul cu pricina.

"La începutul veacului, un tânăr cu iţari şi opinci pleca pe jos la Paris. Sculptor abia cunoscut în cercurile artistice bucureştene, numele său avea să devină în scurt timp notoriu în lumea întreagă: dela New York la New Delhi, dela Paris la Bucureşti. În timp ce pe bulevardele pariziene, la Trocadero sau la Operá, incredibilele trăsuri fără cai, numite automobile, conservau încă formele tradiţionale ale vehiculelor cu tracţiune ecvestră, Brâncuşi anticipa în sculpturile sale ovoidale sau cu profiluri hiperbolice fuselajele celor mai moderne avioane supersonice; în acest sens, dincolo de unanima recunoaştere a lui drept părinte al sculpturii moderne, ar putea fi considerat de asemenea părinte al aerodinamicii. Cine, privind acum câţiva ani proiectul superavionului Concorde, nu s'a gândit la păsările fantastice ale lui Brâncuşi, la "Măiastrele" sale dela începutul secolului? Nu păreau acele "Măiastre", atunci, utopice proiecte de imposibile structuri zburătoare, umitor de simple expresii vizuale, deconcertante şi impertinente pentru ochiul obişnuit cu eleganţa barocă "fin de siècle", liberty sau nu?

Un incident vamal demonstra înainte de Primul Război ultragiul psihologic pe care-l provoca asupra contemporanilor arta lui Brâncuşi. Deschizând lada ce conţinea una din sculpturile sale, vameşul refuză intrarea "obiectului" în Statele Unite, motivând că obiectul nu putea fi considerat operă de artă, cum pretindeau documentele însoţitoare. Nu se ştie cum, dar obiectul trecu frontiera; şi nu numai aceea a vămii dar şi o alta, mult mai severă, a criticii de artă şi a judecăţii specialiştilor. Ciudata sculptură avea să intre într'unul dintre marile muzee de artă contemporană.

Dar, în ciuda rupturii pe care noile forme ale tânărului Brâncuşi o produsese în conştiinţa estetică a timpului, nu se poate vorbi în cazul său de avangardă în sensul istoric al cuvântului. Renovarea artei europene pe care o iniţia era fundamental diferită de ceea ce îşi propuneau avangărzile aşa zise "istorice", precum suprematismul, cubismul, suprarealismul etc. În timp ce Occidentul căuta seva revitalizantă în arta neagră şi în insulele Pacificului, în civilizaţii arhaice îndepărtate, Brâncuşi trăia formele primordiale ale unei tradiţii neîntrerupte, asimilate prin propriile rădăcini şi nu prin croaziere turistico-avangardiste pe latitudini exotice sau la limita unui trecut protoistoric. "Noutatea" lui e dincolo de istorie; e pur şi simplu expresia eternului prezent al unei culturi mereu egală cu ea însăşi, de milenii, o cultură ce nu se poate încadra în termeni de "progres" şi cu atât mai puţin de "revoluţie". Travaliul său nu e arheologic, nu scormoneşte vestigii străine şi necunoscute pentru a scoate la lumină bizarerii şi exotisme, în goana disperată după originalitate. Brâncuşi, Românul, îşi face sculpturile întocmai cum ţăranul din Hobiţa lui natală îşi face cu mâinile lui casa şi lucrurile de care are nevoie. Brâncuşi nu este un importator de valori estetice; e un continuator al vieţii formelor perpetuate neîntrerupt în cultura satului carpatic, dintotdeauna. Parisul i-a dat, prin excepţie, într'o lume cenzurată de provincialisme culturale, putinţa de a fi cu adevărat el însuşi.

> ***Dar coloana nu a cedat agresiunii tancului militar care trebuia să o dea jos. A rămas neclintită în picioare. Oţelul lui Brâncuşi a fost mai tare decât blindatele armatei "populare" (de fabricaţie sovietică).***

În atelierul ascuns în dosul porţii din Impasse Ronsin, unde a trăit până la moarte, prietenii, colecţionarii, criticii şi negustorii de artă - cei cărora le era îngăduit să intre - au regăsit mereu acest om îmbrăcat ţărăneşte, cu barba de gânditor presocratic, cu bonetă frigiană, cu mâini de salahor biblic. Cu aceste mâini a tăiat piatra, lustruia răbdător bronzul, ferestruia lemnul, amesteca mămăliga vârtoasă pe care o răsturna fierbinte pe masa scundă, oltenească, curăţată mai întâi cu un gest de mânecă de glodurile ghipsului şi lutului. Strivită cu pumnul, ceapa trecea în mâinile Americanului sau ale distinsei lady, care pentru întâia oară în viaţa lor mâncau mămăligă cu ceapă. Între timp se tăcea şi se privea: "Sărutul", "Măiastra", "Cocoşul", "Peştele", "Foca", proiecte pentru Coloana infinită, forme, volume, suprafeţe lustruite sau rugoase, simboluri de viaţă, arhitecturi elementare ivite din primordial.

Tot ceea ce se găsea în atelierul sau, lucrări de care nu se despărţise niciodată, Brâncuşi vroia să le lase României. Şi, cu aceeaşi mână cu care le făcuse, aşternu pe hârtie scrisoarea de donaţie către statul român. Autorităţile comuniste dela Bucureşti refuzară darul, declarând că nu au nevoie de asemenea opere "decadente" şi "formaliste". Brâncuşi, care deşi trăia de mai bine de jumătate de secol la Paris rămăsese cetăţean român, în faţa acestui stupid refuz deveni cetăţean francez şi lăsă prin testament atelierul, cu tot ce conţinea, Franţei. Acest episod va rămâne în istoria noastră recentă ca una dintre cele mai importante "realizări" ale "politicii culturale a partidului".

L-am cunoscut pe unul dintre funcţionarii protagonişti ai acestui abominabil episod cultural şi pe cei care au promovat ulterior aceleaşi criterii în "grija" pentru patrimoniul artistic românesc. Paradoxal, imediat după "reabilitarea" oficială a lui Brâncuşi (în primul rând din motive propagandistice peste hotare) prima monografie pe care regimul comunist i-a dedicat'o a fost scrisă de un asemenea funcţionar, Mircea Deac, pictor falit, "critic de artă" agramat şi submediocru, celebru prin prostia sa agresivă şi prin relaţiile slugarnice la curtea CC-ului. După refuzul donaţiei această "monografie" a însemnat a doua insultă adusă lui Brâncuşi de culturalnicii regimului analfabet dela Bucureşti.

Nu îndrăznesc nici măcar să-mi imaginez atelierul lui Brâncuşi, aşa cum l-a dorit el, în incinta Muzeului Naţional de Artă al României. E imensă tristeţea. Nu ştiu cum ar trebui pedepsiţi responsabilii acestei imense pierderi. Dacă însă mă gândesc că vina este, fără îndoială, a sistemului, atunci ştiu ce am de făcut, ce avem de făcut, pentru a întipări în memoria generaţiilor viitoare ceea ce a însemnat pentru cultura românească "istorica" perioadă a dictaturii proletariatului".

*În România există **încă** unele opere de Brâncuşi. Din fericire. Spun **încă**, pentru motive precise: înainte de război guvernul burghez din România l-a invitat pe Brâncuşi să ridice la Târgu Jiu complexul celor trei opere fundamentale "Poarta sărutului", "Masa tăcerii", "Coloana infinită", tot atât de impotante ca cele păstrate în atelierul său parizian. E fără îndoială unul dintre cele mai valoroase complexe ale artei moderne. După revoluţie, noii comisari ai puterii au decis eliminarea Coloanei infinite, ca fiind expresie a artei burgheze, reacţionare. Dar coloana nu a cedat agresiunii tancului militar care trebuia să o dea jos. A rămas neclintită în picioare. Oţelul lui Brâncuşi a fost mai tare decât blindatele armatei "populare" (de fabricaţie sovietică).*

Dar România nu a pierdut doar moştenirea atelierului lui Brâncuşi. Datorită zelului proletcultist al aceloraşi funcţionari de partid, noile generaţii de artişti români pierdeau până şi dreptul de moştenire a testamentului său artistic. În timpul stalinismului studentul în belle-arte găsit în posesia unei reproduceri după oricare din operele lui Brâncuşi, era pedepsit pentru cosmopolitism şi mentalitate reacţionară. Tânăra artă realist socialistă trebuia apărată de erezia acestui periculos duşman al culturii socialiste.

...După douăzeci de ani dela retragerea consilierilor sovietici (scriam articolul în 1975) pericolul Brâncuşi pare să tortureze încă autorităţile culturale de partid. Ca multe din valorile "reconsiderate" ale noului curs dela Bucureşti, Brâncuşi e bun pentru export, nu şi la el acasă. Cu greu s'ar putea întrezări în sculptura promovată de ministerul culturii intenţia continuării sintezei abstracte a lui Brâncuşi. "Umanismul socialist" prezentat publicului românesc în expoziţiile festive ale regimului trebue să exalte valorile eroismului revoluţionar, naţional şi de partid.

Cu puţini ani în urmă, marele sculptor Henry Moore şi-a exprimat dorinţa de a deschide una din primele sale retrospective la Bucureşti, ca un omagiu adus veneratului său maestru. Un ansamblu important din operele sale a fost prezentat publicului românesc în sălile Dalles. Cu acest prilej a apărut în "Scînteia" un articol semnat de un cunoscut sculptor, devenit oficial, în care arta lui Moore era criticată drept decadentă, străină spiritului nostru, cu argumentele populiste ale criticii de partid. Omagiul pe care Moore îl făcea implicit României, patriei lui Brâncuşi, era răsplătit cu o luare de poziţie ideologică, antiburgheză şi antioccidentală. Gafă care era în fond un omagiu şi o recunoaştere, dat fiind că pentru Brâncuşi fuseseră folosite aceleaşi argumente.

În 1976 va fi sărbătorit (chiar şi la Bucureşti) centenarul naşterii lui Brâncuşi. La muzeul de artă modernă din Paris, în atelierul cetăţeanului francez Constantin Brâncusi, cultura franceză va aduce omagiul Franţei unui mare artist francez ("de origine română") al acestui secol...

...În timp ce la Bucureşti evenimentul va fi celebrat, ca de obicei, cu câteva conferinţe (autocenzurate), cu o şedinţă solemnă la Academie, unde nu se va sufla o vorbă despre ireparabila pierdere, şi, natural, cu o mare expoziţie de artă plastică "umanist-socialistă" dedicată idealurilor revoluţiei, continuare firească a moştenirii artistice a lui Brâncuşi...

Noi, în lumea liberă, îl vom sărbători pe Brâncuşi Românul, a cărui artă iluminează încă o Românie intrată în lunga eclipsă a nefiinţei spirituale".

Cum a reacţionat Bucureştiul la acest articol?

"Psychaion", "somaton" şi "ontonoos" şi drumul spre Emaus

(Câteva însemnări despre "poemul ontologic" al lui Constantin Oprişan)

Dumtru ICHIM

Sub egida Fundaţiei *"Profesor George Manu"*, editura *"Majadahonda"* din Bucureşti a publicat o selecţie din operele literare ale lui Constantin Oprişan şi Ştefan Vlădioanu, sugestiv intitulată ***"Doi poeţi damnaţi"***.

Ambii poeţi sunt cunoscuţi prin martirajul lor prin închisorile comuniste în numele unui neam liber şi creştin. Amândoi şi-au creat stihurile fără creion şi fără hârtie. În minte. Poeziile din această carte au fost memorate de Marcel Petrişor, Iosif V. Iosif şi de viitorul preot Gheorghe Calciu.

Vorbind de acest fenomen unic de creaţie, Mariana Vlad, referindu-se la Ştefan Vlădoianu, face un portret spiritual ca sinteză a tuturor poeţilor trecuţi prin închisorile comuniste. Dânsa aduce o foarte interesantă observaţie. Pentru poetul aflat în libertate, sau având condiţiile de scris, poezia scrisă pe hârtie, deşi e ceva rupt din tine, capătă o existenţă oarecum autonomă. Cu totul alta este situaţia cu poezia *"plămădită în condiţia deţinutului lipsit de instrumentele concrete, constrâns să scrie poezia în el însuşi, făcând corp comun cu ea, căldura versurilor îşi află mediul fericit. Lucrând asupra ei, poetul simte că lucrează asupra lui însuşi, că poezia lui se confundă cu propria-i fiinţă. Este un raport de intimitate între stihuri şi autorul lor, care se regăseşte deplin în versurile lui Ştefan Vlădoianu şi le conferă o temperatură de metal abia desprins de pe forjă."*

S'a întâmplat ca Marcel Petrişor să fie întemniţat în aceeaşi celulă, la Jilava, cu Constantin Oprişan în Fortul numărul 13, nume pe care talentatul romancier îl găseşte destul de voltaic pentru titlul celor două volume apărute nu demult. Pe lângă valoarea lor inedită de documente istorice, în ele aflăm adevăratul chip votiv al lui Constantin Oprişan; fizic, stilizat ca un sfânt bizantin, moral - ca un împărat în propria lui casă.

Pentru literatura română ***"Poemul ontologic"*** al lui Constantin Oprişan, în condiţiile în care l-a scris şi în mediul în care a fost forţat să trăiască, fără nici o reticenţă este o piatră marcată în evoluţia cugetării româneşti.

"Ontologie" este format din participiul prezent al verbului *"einai"* (a fi) *"on"* şi *"logos"* (cuvânt, cuvântare, studiu) adică o ramură a filosofiei care are drept obiect existenţa ca atare, trăsăturile şi principiile ultime ale tuturor lucrurilor văzute şi nevăzute.

"Poemul ontologic" este o magnifică operă despre fiinţa umană în căutarea ei, al Principiului ultim ca alfă şi omegă, cel care se identifică prin *"O on"* şi printr'o veşnicie a prezentului etern, fără trecut şi fără viitor: *"Eu sunt Cel ce sunt."*

În prima parte a secolului II, a trăit Sf. Justin Martirul şi Filosoful (100-165). Născut în Samaria, din părinţi păgâni, ca filosof, a frecventat toate şcolile filosofice în căutarea Logosului. Avea 38 de ani şi era nefericit. Nici o filosofie nu îl mulţumea, când în Efes află că: ***"Logos sarx egento" (Cuvântul s'a înterupt)***. Se convertise la creştinism. Din tot ce a scris ni s'a păstrat *"Apologia"* şi *"Dialogul cu iudeul Trifon"*. A deschis în Roma o şcoală de filosofie creştină, pledând în faţa filosofilor despre autenticitatea divină a Logosului întrupat în Betleem. El şi mulţi dintre ucenicii lui au fost martirizaţi în timpul lui Marcus Aurelius.

Primul poem al lui Constantin Oprrişan din rozariul *"Poemului ontologic"* se intitulează ***"Psihaion"***. E atât de gândit şi de copt, că apare ca prima nucă desprinsă din vălul de mireasă. Căzută pe pământ, mai poartă încă mireasma sărată şi iodină din sălbaticul albastru virgin al cerului de toamnă. Ne uităm la titlu. Ne uităm la nucă. Un giuvaer de lemn. Aripi de heruvimi sunt sculptate pe el. Şi înlăuntru e viaţa. Taina lumii. Toiagul preoţiei lui Aron. Tablele Legii. În faţa acestei minuni, necioplită de mână pământească, ne aflăm ca în piesa lui Srindberg în faţa *"uşii"* ce trebuia deschisă. Ca să descuiem titlul, ne întoarcem din nou la Sf. Justin Martirul şi Filosoful, pe care nu l-am menţionat întâmplător şi îi cerem cheia de taină.

Cu părul alb şi ochii sclipind ceruri de inteligenţă şi iubire ne ia întrebarea, citită pe feţele noastre, şi în pridvorul lui *"Dia+Logos"* începe să ne povestească. Ştiam că o să veniţi să-mi cereţi sfatul despre *"Psihaion"*.

Sunt din Samaria. Stăpânul meu Logosul, încearcă credinţa unei femei din neamul nostru. Dar femeia, când a auzit că nu e bine să iei pâinea pruncilor şi să o arunci la *"câini"*, a exclamat umil şi convingător: Dar şi câinii se hrănesc din fărâmiturile dela masa Stăpânului. Şi atunci Logosul-Hristos, cucerit de credinţa femeii, i-a împlinit rugăciunea. Mai mult, după examenul la care a supus-o, o laudă. Şi o dă exemplu.

Atunci mi-a venit ideea (continuă neastâmpăratul filosof) lui *"logos spermatikos"*. Tatăl nostru din ceruri este Logosul. Cuvântul. Ca fii ai Logosului, unii suntem mai buni, unii mai răi, dar fiecare din noi este un *"logos spermatikos"*, o *"fărâmitură"*, o *"sămânţă de Logos"*, un *"chip şi asemănare"* cu Logosul. O întâlnire a omului cu Dumnezeu pe muntele *"Psihaion"*. La plecare, Filosoful ne opreşte. Uitasem să vă spun, acel *"logos spermatikos"* sau *"psihaion"* ca poem ontologic l-am descoperit în scripturile Tarsianului care scria Romanilor: *"Cei care nu au Legea, din fire fac ale Legii"*.

Subtilităţile filosofice ale lui Oprişan ne trimit la celebrul dicţionar de limbă greacă al lui A. Bailly. Acolo găsim drumurile care duc la *"Psihaion"*.

"Psyhi, psyhis" înseamnă *"suflare"* în sensul de *"suflet"* cum găsim în scrisul lui Phrynichus: *"Ouk ea imas oude psyhis lahein" (Nu ne lăsa să ne tragem suflarea)* sau cum ar spune Românii: *"Nu ne lăsa să ne tragem sufletul"*.

Din această *"suflare"* ca *"suflet"* în nici un caz nu poate fi considerată o funcţie sau ceva parţial omului, ci îl reprezintă în întregime. *"Psyhi, psyhis"* în acest context înseamnă *"persoană"* sau *"fiinţă"* umană: *"psyhi Orestou"* (persoana lui Oreste) cum găsim în Sofocle (El. 1127).

"Psyhaion" este neutrul lui *"psyhaios"* însemnând ceva care se referă la *"psyhi"*, la suflet sau despre suflet, la fiinţă, la persoană. (**A. Bailly**, *Dictionnaire Grec-Français*, p.2175). În poezia ***"Întoarcere"*** din *"Poemul ontologic"* Oprişan, prin forma românească de *"Psihainon"*, înţelege un munte mitologic. Din versurile lui deducem că ar fi chiar *"plaiul mioritic"*, cu toată încărcătura lui de aluzii şi simboluri ontologice: *"Şi'ntr'un amurg nostalgic, când soarele pe culmi / Va săruta pământul uitându-se'napoi, / Vei revedea în zare pădurile de ulmi, / Şi dulcele Psihaion cu turmele de oi."* (***Întoarcere***, p.48).

Mariana Vlad, directorul editurii ce a publicat cartea, nu e departe de adevăr, încercând să sintetizeze ideea filosofică a lui Constantin Oprişan din *"Poemul ontologic"* vorbindu-ne de *"conştiinţa unui tărâm suprafiresc, adâncită într'o zonă pe care spiritul nostru abia o ghiceşte, a fost, probabil, resortul creaţiei lui Constantin Oprişan. Către acest tărâm năzuia sufletul lui, dintr'o nevoie de a fi acolo, înainte de a-l cunoaşte direct, ca o anticipare a unei lumi supreme, dăruită tuturor care au fost în viaţă lipsiţi de balsamul ei."*

Personajul principal al *"Poemului ontologic"* este fiinţa umană ajunsă la înălţimea de contemporaneitate cu Potirul: *"Cu suflet cald şi dulce, din pâine şi din vin, / Unesc abstractul suflet, pământului concret. / În duh port limpezimea Olimpului Elin, / Şi'n trupul meu de iască, port fiere şi oţet."* Virgula între *"abstractul suflet"* şi *"pământului concret"* cred că e, o greşeală ce-mi aduce aminte de Nuşici.

Vechea poezie orientală care nu folosea rima întrebuinţa o metodă poetică a paralelismului membrelor şi ne gândim la psalmii Regelui-Poet. Un stih al psalmului redă o idee, apoi cel de al doilea o reia prin alte cuvinte ca o *"rimă"* a sensului. Platonica antinomie dintre suflet şi trup e redată de Oprişan printr'un paralelism al membrelor într'un mod antinomic. Sufletul şi trupul sunt asociate fiecare cu două substantive. Primului îi corespunde *"pâinea şi vinul"*, iar trupului *"fierea şi oţetul"* ca răstignire. Ca tragică existenţă. Condiţia umană care se opreşte ca un *"Sein zum Tode"* la *"fierea şi oţetul"*. Dacă nu suntem atenţi la subtilitatea lui Oprişan: *"Unesc abstractul suflet pământului concret"*, din introducere, am pierdut tocmai cheia de aur fără de care Oprişan din filosof este redus la un snob *"modernist"*.

Primele două substantive *"pâine şi vin"* sunt o aluzie directă la taina euharistică prin care omul ca suflet se *"în+Logosizează"*, iar ultimele două *"fierea şi oţetul"* la Vinerea Mare ca *"ana+Logosizare"* sau *"pro+Logosizare"* a omului sau lumii în general înainte de întruparea Cuvântului. Căutarea anabasică prin *"logos spermatikos"* era un urcuş spre Lumină al *"celor din întuneric şi din umbră"*, citând pe Isaia, dar prin raţiunea lor nu puteau ajunge decât în faţa Crucii Răstignitului. O ecuaţie are nevoie de un pod. În istoria primordială a fiinţei umane s'a produs acea catastrofă a unei prăpăstii abisale între om şi Dumnezeu.

Hristos se întrupează ca pod între om şi Dumnezeu. Ca Logos, desfiinţează dihonia dintre trup şi suflet, redându-i omului întoarcerea la *"frumuseţea cea dintâi"* a comuniunii cu Dumnezeu. Ca pod uneşte din nou umanul cu divinul prin următoarea ecuaţie: *"Omul (fiere + oţet) = Omul (pâine şi vin)"*, aşa cum o explică poemul liturgic: *"Crucii Tale ne închinăm Hristoase şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm şi o mărim."*

Dionisie Areopagitul, prin cunoaşterea apofatică, ne duce până acolo că orice adjectiv ca descriere a divinului fiind pământesc este făcut din *"lut"*. Omul fiind *"chip şi asemănare"* al Creatorului, Oprişan se apropie de el areopagitic: *"N'am nume; despre mine, eu însumi ştiu puţin, / Nici cine-mi vrea pieirea, nici cine m'a născut / Şi împlinesc în lume un trist şi greu destin: / Ştiind de toţi şi toate, să-mi fiu necunoscut."* Socrate, care era fiul unei moaşe şi a unui pietrar, ne-a cipolit în piatră taina verbului *"einai"* ca naştere în faţa abisului fiinţial: *"Ştiu că nu ştiu nimic."*

Personajul principal al poemului învaţă să meargă *"ţinându-mă de cârja bătrânului Homer."* Nu e nevoie să mai amintim de *"logos spermatikos"* ca să facem relaţia cu filosofia elină care ajunsese să dedice un templu Dumnezeului necunoscut: *"Tot bunul orb, devreme, să văd m'a învăţat, / Spre Zeii lui pe boltă, privirea să-mi ridic."*

Tot dela el află: *"Când mâzgăleam cuvântul, sub ochii lui miopi, / În praf, cu beţişoare din creangă de măslin, / Printre istorii grele, cu nimfe şi ciclopi. / Mi-a spus că eu m'aş trage din neam de androgin."*

Când spunem *"androgin"* gândul ne duce la adjectivul *"hermafrodit"* care substantivat înseamnă un om anormal posedând caractere specifice ambelor sexe. Hermes era zeul comerţului şi Afrodita era zeiţa frumuseţii ca simbol al iubirii erptice.

Sursa de inspiraţie a lui Oprişan este mitul lui Platon conform căruia întru început bărbatul şi femeia nu erau două persoane ci un singur ins. Realitatea aceasta mitologică se numea *"androgynos"* sau *"gynandros"*. Astfel *"androgin"* este format din două cuvinte: *"anir, andros"* însemnând bărbat, de unde avem numele propriu de Andrei, şi *"gyni, gynaikos"* însemnând femeie, de unde avem în limbile moderne pe *"gineco-"* ca element prim cu semnificaţia a ceva referitor la femeie sau femeiesc precum în *"ginecologie"*, *"ginecocraţie"*, *"ginecofobie"* şi aşa mai departe.

Că este *"gynandros"* ori *"androgynos"*, referinţa lui Oprişan este departe de sensul de învecinare cu cel al *"hermafroditului"* ca anormalitate umană. Dimpotrivă *"androginul"* lui Constantin Oprişan era omul ideal ca *"eidon"* aşa cum îl concepuse Platon în relaţie cu lumea *"Ideilor"*: *"La androgini, cum spune istoria în cărţi, / Bărbatul şi femeia formau un singur ins. / Neîmpărţită vremea curgea din două părţi, / Şi'ntreg, principiul vieţii în ei era cuprins."*

Mânăstirile din Moldova, printre alţi filosofi antici, îl zugrăvesc şi pe Platon, considerându-l un creştin înainte de Hristos. Dacă încercăm o paralelă între Adam şi tipul de androgin al lui Platon, descoperim o similitudine uimitoare. În amândouă geneze ale omului aflăm starea paradisiatică: *"Natura nu separase realul de latent. / Ce-a fost, cu ce-o să fie, un tot nedespărţit, / Iar lumea, uriaşă, întreagă în prezent."*

În contextul filosofiei lui Platon, Adam era un androgin deoarece în trupul lui avea potenţial şi trupul Evei. Eva este creată din *"coasta"* lui Adam. Androginul avea trupul (soma, somatos) deplin, astfel: *"Când mintea noastră, ruptă, pe dinafară cată, / Prin simţuri să-şi întindă spre lume cap de pod, / Ei pătrundeau misterul din două părţi de-odată, / Şi gândul lor în lucruri curgea ca seva'n pom."*

Acestui trup perfect deci *"soma"* îi corespunde ca grădină paradisiacă Somatonul, un ţinut cu totul deosebit de restul lumii: *"În Somatonul verde, pe câmpuri şi'n păduri, / Cu ape răcoroase şi arbori seculari, / Trăiau crescuţi la sânul sălbaticei naturi, / Prinzând din zbor ereţii ori şoimii solitari."* Starea edenică este descrisă în continuare: *"În Somaton la dânşii, sub cerul sclipitor, / Pluteau mai dulci miresme pe aripă de vânt, / Creşteau mai 'nalţi copacii pe margini de izvor, / Ţâşnea mai plină viaţa din reavănul pământ."*

Poate că aceşti *"somatoni"* şi-ar fi continuat existenţa în fericire dacă linişte a lor

Continuare în pag. 12

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil şi din ţară

NICOLAE LUPAN

INSTANTANEE FĂRĂ RETUŞ

Editura Victor Frunză, Bucureşti;

Editura Nistru, Bruxelles

1995

Va veni şi timpul când situaţia din ţară se va normaliza - pe linia istorică a poporului nostru român - iar încercările, fără rost şi fără viitor, de a simula şi de a minţi vor înceta. Se va înţelege atunci - şi se va admira - rolul pe care exilul românesc l-a avut în ultimii cincizeci de ani, în lupta împotriva comunismului şi pentru prezervarea virtuţilor şi numelui de Român.

Românii care au reuşit să scape din mâinile comuniştilor au fost singurii care au menţinut prezentă, peste mări şi ţări, naţiunea noastră. Ştim, cum să nu ştim, deoarece de cinci ani ni se spune neîncetat că n'am mâncat *"salam de soia"*. Dar cine ne reproşează acest lucru uită, intenţionat şi neîncetat, că şi Nicolae Bălcescu a fost în exil, unde a şi murit, şi că nici el, deşi nu-şi ţinuse zilele cu *"salam de soia"*, zilele tot pentru ţară şi le-a folosit. După moartea în exil, însă, oameni luminaţi, făuritori de Românie, nu l-au acuzat că şi-a vândut ţara pentru un salam mai bun, ci l-au sfinţit erou al neamului românesc. Generaţii după generaţii au crescut şi, prin viaţa şi moartea lui de exilat, au învăţat să-şi iubească ţara. Citind aceste rânduri, unii vor surâde superior probabil, şi vor repeta maxima *"minerilor"* din recentele şi *"spontanele"* expediţii: *"noi muncim nu gândim"*. Şi pentrucă nu gândeau, aşa zisul prim ministru de atunci şi aşa zisul preşedinte le-au mulţumit oficial, dela balcon, spunând cu glas tare că fără ajutorul lor, al *"minerilor"* ţara era pe punctul de a cădea în mâna celor care gândeau.

Dar să revenim. Când ţara românească - pentru care au trăit, s'au zbătut şi mulţi exilaţi au şi murit - îşi va relua mersul istoric normal, se va afla că printre exilaţi au fost Români cu nimic inferiori lui Nicolae Bălcescu şi exilaţilor din timpul lui. Printre aceştia mulţi îl vom numi aici doar pe unul, extraordinar, din *"câmpia Basarabilor"*: Nicolae Lupan, fondatorul şi animatorul asociaţiei *"PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"*. Îndăratnicia lui de Român basarabean, în lupta pentru reîntregirea României în graniţele ei dela 1600 şi dela 1918, scriitorul acestor rânduri îndrăzneşte s'o compare apostolatului primilor creştini.

Anul trecut Lupan a publicat o carte, al cărei titlu redă, cum nu se putea mai bine, sensul şi neoboseala, aproape sălbatică, de cavaler fermecat şi de cruciat al cauzei reîntoarcerii Basarabiei şi Bucovinei în hotarele României milenare: ***INSTANTANEE FĂRĂ RETUŞ***.

Cartea are caraceter documentar-autobiografic. Autorul devine cronicarul sutelor şi miilor de întâmplări, faste şi nefaste, păţite în lupta lui zilnică de informare şi documentare că Basarabia şi Bucovina sunt trup şi suflet din trupul şi sufletul României, şi că niciodată n'au fost altceva. Redăm un mic exemplu: *"În Martie 1978 am făcut o scrisoare către Jimmy Carter... aduceam la cunoştinţa Preşedintelui Statelor Unite că basarabenii şi bucovinenii erau persecutaţi din punct de vedere naţional, că li s'au închis bisericile, că sunt deportaţi în Siberia... şi că despre toate acestea ar trebui să vorbească posturile de radio Europa Liberă şi Liberty. Scrisoarea a fost trimisă la Washington. Răspunsul însă a venit dela München. Scurt şi cuprinzător: "Nu vedem sensul unor programe speciale pentru aceste foste teritorii româneşti". Semnat: Ralph S. Walter.*

Sau iată-l pe autor în audienţă la actualul papă, înmânându-i acestuia o carte cu următoarea dedicaţie: *"Suveranului Pontif Ioan-Paul al II-la, acest simbol al românismului din Basarabia şi Bucovina, Mihai Eminescu"*. După care a adăugat: *"Prea Sfinte Părinte, binecuvântează şi izbăveşte de toate relele Basarabia şi Bucovina de Nord!"* La care Papa a răspuns: *"Mă voi ruga"*.

Se înţelege clar, cred, de ce cartea se compune din *"instantanee fără retuş"*. Iar dacă cititorul e curios şi vrea să cunoască şi instantanee de ordin laic, îl informăm că fiul autorului cărţii, Victor Lupan, devenit, recent, faimos în mediile universitare din Statele Unite (dar acest lucru e alt subiect), a fost primul ziarist din Occident care s'a întreţinut îndelung cu Ion Iliescu, şeful proaspăt al Frontului Salvării Naţionale. Victor Lupan reprezenta săptămânalul cu renume mondial *"Le Figaro Magazine"*. La declaraţia insistentă a lui Iliescu că Frontul Salvării nu era un partid, şi că Iliescu, nu va candida la preşedinţia ţării, ziaristul Victor Lupan îl întrerupe: *"Daţi-mi voie să nu vă cred!"* Articolul din *Le Figaro*, care a urmat imediat întâlnirii cu Iliescu, a fost profund negativ şi a avut efectul unei explozii. Drept care Ion Caramitru, din funcţia pe care o avea imediat după cele întâmplate la sfârşitul lui 1989, îl apostrofează în faţă pe Victor: *"N'o să te iert niciodată!"* Răbdător şi tolerant, Victor nu l-a întrebat nici până astăzi pe Caramitru dacă, eventual, nu şi-a schimbat părerea.

Autorul cărţii ajunge şi el la Bucureşti, pe 5 Ianuarie 1990. Pentru 11 Ianuarie e fixată deja, la sediul Partidului Naţional Ţărănesc, adunarea de constituire a filialei Bucureşti a organizaţiei *"Pro Basarabia şi Bucovina"*. Dar...*"non c'è una senza due"* - şi, după reacţia lui Caramitru urmează reacţia lui Silviu Brucan, la numai câteva zile dela înfiinţarea filialei amintită mai sus. Citâm: *"Dar, hop, a doua sau a treia zi îmi deschide uşa un omulean mic de statură, cărunt, cu ochii mijiţi prin lentilele groase de pe nas. S'a recomandat Stegărescu, regizor la radio. Apoi, fără nici o introducere apucă taurul de coarne: "Vin din partea Domnului Silviu Brucan să vă spun că dânsul e tare nemulţumit de această Pro Basarabie şi Bucovină, şi nu numai el" - De ce? "Pentrucă Ruşii ne dau ţiţei, cărbune, minereu..." - Dacă nu e de acord, nu aderă la asociaţie. Şi emisarul a plecat."*

Bineînţeles ca la reacţia *"cu retuş"* a lui Brucan şi a altora (vezi pp.122-127) autorul cărţii reacţionează *"fără retuş"*: în presă, la radio, dela tribună: *"Ori suntem ori nu suntem! Români, adică! Şi dacă suntem, să spunem deschis ceea ce trebue să spunem."* Cartea abundă în detalii de acest fel (vezi cap. *Gânduri şi necazuri*, pp.151-169). Ştie cititorul că guvernul dela Bucureşti a fost primul care a recunoscut Republica Moldova? Sau că la Paris, la o conferinţă de presă, întrebat de ce nu s'a dus la Chişinău, să-şi depună şi acolo candidatura de preşedinte, Iliescu a răspuns cu un cinism revelator: *"Pentrucă nu sunt cetăţean moldovean"?* Amărăciunea autorului trebue menţionată la acest punct: *"nu se poate trăi la infinit cu mângâierea unui trecut glorios"* (p.176).

Patosul care a însoţit întreaga viaţă de luptă a lui Nicolae Lupan vibrează şi pe fiecare pagină a cărţii. Fiecare pagină e reflexul unei acţiuni, un îndemn adresat cititorului ca să nu uite şi să nu rămână nepăsător la tragedia Basarabiei şi Bucovinei.

Din pelerinajul românesc al autorului nu putea să lipsească nici îngenuncherea, în Valea Piersicilor dela Jilava. La 4 Iunie, 1992, împreună cu un grup de Români ca el, s'a dus şi-a pus o cruce de marmoră pe locul unde, cu autorizaţie regală, a fost asasinat Mareşalul Ion Antonescu. De menţionat că patriarhul ***Preafericitul*** Teoctist, i-a oprit şi pe preoţi şi pe prelaţi să meargă şi să facă o rugăciune la ridicarea crucii.

Ne oprim aici. Cartea e un îndreptar de credinţă şi românism, născută din multele drumuri ale Crucii făcute de exilatul Nicolae Lupan, din dragoste de adevăr şi de patrie. Cântecul lui, de toată viaţa, e unul singur: *"Trup din trupul ţării rupt, îţi plângi în surdină soarta. Dar veni-va o primăvară, Basarabia mea! Veni-va o zi când întrunite vor fi condiţiile unirii. Dar acestea, după cum spune Bălcescu, "Nu le putem găsi decât în solidaritatea tuturor Românilor, în unirea lor într'o singură naţie"*. Şi acelaşi cântec şi pentru Bucovina: *"De când Ruşii te predară / n'avem soare nici hodină, / fără tine n'avem ţară, / Bucovină, Bucovină!"*

Aşa să ne ajute Dumnezeu, pământuri româneşti îngenuncheate!

Nicolae ILIESCU

"Psychaion, "somaton" şi "ontonoos" şi drumul spre Emaus

Urmare din pag. 11

paradisiacă nu ar fi fost tulburată de: *"Un uriaş croindu-şi cărarea cu'n toiag"* care *"fu primul trecător"* ce le-a adus străina noţiune de *"trecere"*: *"Creştea bizara umbră, pe-al cerului fundal, / Şi chipu-i fantomatic în magicul decor. / Era bătrânul Cronos, cu pasul lui egal, / Şi'n Somaton la dânşii, fu primul trecător."*

Cel dintâi popas al lui Cronos fu în Somaton unde: *"Îşi îndreptă cărarea, pe urmele luminii, / Şi orb, căta amurgul, urmându-l pas cu pas, / De unde vii, ieşiră în cale androginii, / Oprind în loc pe Cronos, în cel dintâi popas."*

În poemul ontologic al lui Oprişan, Cronos apare ca alt nume al lui Lucifer care şi-a pierdut lumina. Este coborîtor din ultima realitate care se numeşte Ontonoos (etimologic Ontos+noos) şi conform teoriei apocatastazei lui Origen speră să se întoarcă din nou în Ontonoos: *"Din umbră şi lumină cărarea eu mi-o torc, / Şi tai în două lumea c'un fir imaginar, / Cobor din Ontonoos şi tot în el mă'ntorc, / Unind cu începutul destinu-mi circular. // Cobor din Ontonoos, răspunse el domol. / Lumina am pierdut-o în sferele de sus / Şi trag prin spaţiul vostru, în drumu-mi, un ocol, / Pe urmele luminii, ce merge spre Apus."*

Cel care şi-a pierdut lumina nu se ruşinează de căderea din Ontonoos şi ca un impostor foloseşte eufemismul *"cobor din Ontonoos"*. Precum şarpele, alt simbol al lui Lucifer, Cronos începe ispitirea omului deplin de a-l urma explicându-i cine este el şi ce este Ontonoos: *"Dar ce mister s'ascunde în dosul ăstui nume? / Să vă dezleg eu taina oricât aşi vrea nu pot. / Conceptele, gândirea? Spun prea puţin, o lume / Cu cerul peste dânsa şi încă nu spun tot. // Gândirea e prea strâmtă şi vorbe nu aveţi / Să prind în ele taina ca vouă să v'o spui. / Şi Cronos necuprinse, nespuse frumuseţi / revarsă din adâncul tezaurului lui."*

După ce îi vrăjeşte descriindu-le cum: *"O muzică de sfere se rupe din tăcere, / Din neguri se desprinde al aştrilor exod"* şi cum: *"Suna cuvântul încă pe câmpul de smarald, / Iar timpul se oprise din mersul lui etern"*, Cronos, într'o prefacere de inocenţă, mai pune încă o râmă în undiţă: *Mă'ntorc în Ontonoos şi tot din el cobor. / Purtând pe căi eternul sub trecător veşmânt / Şi'n urma lui ecoul, pierzându-se în zbor, / Mai flutură mirajul abstractului cuvânt."*

Şi de aici începe naşterea tragediei nietzscheiene: *"Astfel, lăsaţi de Cronos, sub poala de păduri, / Privind la dâra-i trasă prin fragedul trifoi, / Născu în ei ispita eroicii-aventuri, / Pe urma lui să bată cărarea înapoi. // Să taie cu o rază prin colbul sideral, / Spărgând azurul bolţii, să-l calce sub picior, / Şi tot mai sus să treacă în spaţiul ideal, / Să cate'n infinituri al lumilor izvor."*

Precum Adam şi Eva, androginii aveau o potenţialitate a eternităţii pe care puteau să o realizeze. Androginii în care Cronos sau Lucifer: *"Născu în ei ispita eroicii-aventuri / Pe urma lui să bată cărarea înapoi"* renunţa la eternitatea lor potenţială ca urcuş al muntelui Psihaion spre Ontonoos şi aleg temporalul, *"cărarea înapoi"* a lui Cronos. În loc de timpul kairos, ca timp deplin, sunt ispitiţi de căderea în timp crezând că asemeni lui Cronos, care le afirma: *"Cobor din Ontonoos şi tot în el mă'ntorc"*, vor dobândi această cunoaştere.

Pomul cunoaşterii din rai despre care Dumnezeu i-a poruncit lui Adam şi Eva să nu mânânce din el pentrucă vor cunoaşte moartea, era un simbol într'adevăr al morţii. Protopărinţii erau invitaţi într'o perpetuă comuniune cu Dumnezeu şi creştere în El până la desfiinţarea potenţialului de eternitate prin desăvârşirea de a ajunge la o vârstă divină la care eternitatea este o caracteristică a fiinţei teandrice. Era vârsta de cristalizare prin dragoste a *"chipului şi asemănării"* lui Dumnezeu din om.

A gusta din *"cunoaştere"* înseamnă a cădea în timp. Prin cunoaştere mărginim ceva, definim, punem borne şi graniţe de posesiune care ne fac stăpâni împrejurul lor. În acest sens, Dumnezeu i-a ales co-creatori şi le-a dat porunca să *"pună nume"* la toate vieţuitoarele. Deci cunoaştere conform poruncii din Geneză: *Şi stăpâniţi pământul."*

Dar Lucifer le spune să muşte din fructul Pomului Cunoaşterii. Adică să se revolte împotriva lui Dumnezeu. Să încerce să-l înrobească, să-l posede, să-l cunoască, să-l limiteze la nivelul de creatură şi astfel creatura să se pretindă Creator, finitul să se declare ca posesor al Infinitului, temporalul ca temnicer al Eternităţii.

Euforia creată de Lucifer în victimele lui descrisă de Oprişan prin parabola androginilor porniţi ca armată spre Ontonoos: *"Ajunşi în orizontul eternicelor sfere, / Opriţi de strălucirea ţăriilor de-azur, / Simţiră că-i frământă o tragică durere, / Uitâdu-se cu silă la trupul lor impur."* Este aceeaşi senzaţie a lui Adam şi Eva a *"goliciunii"* trupului.

Oprişan este şi un arheolog al sentimentelor: *"Când străbătură vălul azurului boltit, / Avântul să-şi încerce în spaţiul ideal, / În jur li se deschide un gol nemărginit, / Jucând în vâlvătaia abstractului cristal."*

Numai în *"Luceafărul"* lui Eminescu găsim o asemenea cutremurătoare scenă a cosmosului descrisă ca duel de talent: *"Jos cerul, fulg albastru, cât bobul mic de miei, / Plutind cu alte ceruri în goluri fără fund, / O mare de lumină mişcându-se'n scântei, / Arzând în strălucirea cristalului rotund."*

Şi apoi tragedia: *"Dar când priviră 'naltul, spre sfera de cristal, / Un foc umplând abisul cu fastu-i de lumini, / Le rupse'n două trupul din saltul temerar, / Şi frânţi se prăbuşiră semeţii androgini."*

(Urmare în numărul viitor)

BISERICA CREȘTINĂ

RUGĂCIUNE CĂTRE CHRISTOS

din cartea "VIAȚA LUI IISUS" de Giovanni PAPINI

Ești încă, zi de zi, printre noi. Și cu noi fi-vei cât lumea.

Trăiești în mijlocul nostru, alături de noi, pe pământul ce-al tău e și al nostru, pe-acest pământ ce te-a îmbrățișat copil printre copii și osândit printre tâlhari; trăiești cu viii, pe pământul viețuitoarelor care ți-a plăcut și pe care-l îndrăgești; trăiești o viață neomenească pe pământul muritorilor, poate nevăzut nici chiar de cei ce te caută, poate sub înfățișarea unui Calic ce-și cumpără singur pâinea, căci nimeni nu cată la dânsul.

Ci venit-a vremea să ni te-arăți iarăși tuturor, spre a-i da un semn hotărîtor și neîndoios generației noastre. Vezi bine, Iisuse, nevoia ce ne roade; vezi bine cât de mare ni-i marea nevoință; nu poți să nu știi cât ni-i de încolțitoare nevoia, cât de haină și adevărată strâmtoarea, sărăcia, deznădejdea; știi bine câtă trebuință avem de mijlocirea ta, cât suntem de nevoiți să te'ntorci iarăși pe lume.

Fie și numai pentru un scurt răstimp, o întoarcere neașteptată, pe dată urmată de-o neașteptată plecare; o singură arătare, o venire și o întoarcere, o singură vorbă la venire, o vorbă singură la plecare, un singur semn, o singură dojană, o străfulgerare pe cer, o licărire în noapte, o despicare a văzduhului, o strălucire în noapte - un singur ceas din veșnicia ta, un singur cuvânt pentru marea-ți tăcere.

Avem nevoie de tine, numai de tine, de nimeni altul. Singur tu, cel ce ne iubești, poți simți pentru noi toți cei ce pătimim, poți simți mila pe care fiecare dintre noi o simte față de sine însuși. Singur tu poți simți ce mare-i, nemăsurat de mare nevoința ce-avem de tine, în această lume, în acest ceas al lumii. Nimeni altul, nici unul dintre nenumărații ce sunt în viață, nici unul dintre cei ce dorm în glodul gloriei nu ne poate da nouă, nevoiților, covârșiți de cumplita sărăcie în cea mai cumplită mizerie - a sufletului - binele care mântuie. Toți au nevoie de tine, chiar cei ce nu știu; cei ce nu știu mai amarnic ca cei ce știu. Flămândul își închipuie că umblă după pâine; ci îi e foame de tine, bolnavul se mângâie că râvnește sănătatea; ci boala lui nu-i decât lipsa ta. Cine caută frumusețea pe lume te caută fără să-și dea seama pe tine, cel ce ești frumusețea întreagă și desăvârșită; cine urmărește cu gândul adevărul te dorește fără voia lui pe tine, cel ce ești singurul adevăr vrednic să fie cunoscut; iar cine se străduiește să statornicească pacea te caută pe tine, singura pace în care pot odihni inimile mai neostenite. Toți te cheamă fără a ști că te strigă; iar strigătul lor e nespus mai sfâșietor ca al nostru.

Nici te strigăm din trufia de-a te putea vedea, precum te-au văzut Galileenii și Iudeii; nici pentru bucuria de a-ți căta și noi odată în ochi; nici din pofta smintită de-a te birui cu rugăciunea noastră. Nu cerem, noi, măreața pogorîre în mijlocul slavei cerești, nici străfulgerarea Schimbării la Față, nici trâmbițarea îngerilor și întreaga sublimă liturghie a celei de pe urmă veniri. E atâta umilință, știi bine, în repezita noastră obrăznicie! Te vrem doar pe tine, întruchiparea ta, sărmanu-ți trup zdrobit și plin de răni, cu săraca lui cămașă de salahor sărac; vrem să vedem acei ochi ce străpung zidul pieptului și carnea inimii; ochii-ți ce vindecă rănind cu mânia din ei, ochii-ți ce sângerează cătând cu înduioșare. Ci vrem să-ți auzim glasul ce-i înspăimântă pe diavoli, atât e de dulce; glasul ce-i vrăjește pe copii, de puternic ce răsună.

Știi ce mare-i nevoia pe-aceste vremuri de privirea și cuvântul tău. Prea bine știi că o privire de-a ta ne poate răvăși, ne poate schimba sufletul; că glasu-ți ne poate ridica din murdăria nesfârșitei noastre păcătoșenii; mai bine ca noi știi, mult mai adânc decât noi, că venirea ta nu dă pas și răgaz, în aceste timpuri ce nu te mai cunosc.

Venit-ai cea dintâia oară ca să mântui; născutu-te-ai ca să mântui; grăit-ai ca să mântui; lăsatu-te-ai răstignit ca să mântui; îndeletnicirea-ți, fapta-ți, menirea-ți, viața-ți e să mântui. Iar noi, astăzi în aste zile cenușii și afurisite, în acești ani ce par a fi strâns în chenarul lor sporul tuturor grozăviilolr și pătimirilor, avem nevoie fără tăgadă de-a ne vedea mântuiți!

De-ai fi un Dumnezeu pizmuitor și înfricoșător, un Dumnezeu pus pe răzbunare, un Dumnezeu drept dar numai drept, nu ne-ai asculta rugăciunea. Căci tot răul pe care ți-l puteau face oamenii chiar și după moarte, mai mare după moarte decât în viață, oamenii ți l-au făcut; toți, până și cel ce-ți vorbește alături de ceilalți, ți l-am făcut. Milioane de Iuzi sărutatu-te-au după ce te-au vândut, nu doar pe treizeci de dinari, nu o singură dată; legioane de Farisei, roiuri de Caiafe osânditu-te-au răufăcător, vrednic de răstignire; și de milioane de ori, cu gândul și voința lor, răstingnitu-te-au; veșnica haită de păcătoși asmuțiți acoperitu-ți-au fața cu scuipat și palme; iar grăjdarii, țârcovnicii, portarii, simbriașii nedrepților deținători ai banilor și ai puterii biciuitu-ți-au spatele, sângeratu-ți-au fruntea; mii de Pilați îmbrăcați în roșu și negru, abia ieșiți din scăldătoare, mirosind a unsori, proaspăt deretecați, datu-te-au de mii de ori pe mâna călăilor, după ce te-au recunoscut nevinovat; puzderie de guri mirosind a vin cerut-au în nenumărate rânduri dezlegarea hoților răzvrătitori, a ucigașilor spovediți, a ucigașilor știuți de toată lumea, pentru ca tu să fii târît de mii de ori pe tăpșanul Țestei, spre a fi ținut pe cruce cu piroane de fier înroșite de foalele fricii ciocănite pe nicovala urii.

Ci tu, de-una, toate iertatu-le-ai. Știi prea bine, tu care fost-ai printre noi, ce zace în adâncul firii noastre nenorocite. Au nu suntem zdrențe netrebnice, frunze nestatornice și vremelnice, călăi ai noștri înșine, copii lepădați de pântec înainte de vreme, tăvăliți în rele ca pruncul înfășat în scutece neprimănite, ca bețivanul căzut în vărsătură, ca înjunghiatul întins în sânge, ca bubosul ce zace în așternutul plin de puroi. Fugit-am de tine, căci erai curat pentru noi; osânditu-te-am la moarte, pentrucă erai osânda vieții noastre. Singur tu spus-ai în zilele-ți de pe urmă: *"Stăruit-am în mijlocul lumii și în carne arătatu-m'am ei; ci găsitu-i-am pe toți oamenii beți, pe nici unul nu l-am dovedit însetat; iar sufletu-mi pătimește pentru copiii oamenilor, că oarbă li-i inima"*. Toate semințiile seamănă aidoma celei ce te-a răstignit și sub orice întruchipare te-ai arăta fug de tine. *"Asemeni - spus-ai - acelor copii ce stau pe maidan și strigă la tovarășii lor de joacă: V'am cântat din fluier, iar voi n'ați jucat; ne-am bocit, iar voi n'ați plâns"*. Astfel făcut-am și noi, vreme de-aproape șaizeci de seminții.

Continuare în numărul viitor

A fi comunist - un păcat contra Duhului Sfânt

Silviu ALUPEI

A fi comunist iată unul dintre *păcatele săvârșite împotriva Duhului Sfânt!* De ce preoții de azi (și sunt în număr de cca. 11.000 de preoți ortodocși în România) *nu predică dela amvoanele bisericilor acest adevăr?* De ce Sfântul Sinod al B.O.R. *nu are curajul să se smulgă din satanismul roșu și să afirme acest adevăr* ținut sub obroc de către securiștii cu sutană? De ce după Decembrie 1989 nu s'au reeditat manualele de morală creștină (pentru învățământul secundar) și tratatele de morală (pentru învățământul teologic superior) tipărite înainte de 23 August 1944, în care, la capitolul *"Păcatul. Natura și felurile păcatului"*, se arată clar, negru pe alb, că *a fi comunist, socialist, anarhist sunt păcate contra Duhului Sfânt?* De ce și astăzi în cărțile bisericești de învățătură morală pentru popor, pentru credinciosul de rând, se *cenzurează prin omisiune* acest adevăr?

Să cercetăm *"Manualul de MORALĂ CREȘTINĂ pentru cl. a VI-a secundară de băieți și fete"*, întocmit, *"conform programei analitice din 1935"*, de preotul N.V. Hodoroabă, profesor de religie, autor de manuale, premiat de Academia Română și de Societatea Scriitorilor. A fost unul dintre cele mai apreciate manuale de morală creștină. Citâm dela pag.52:

"Păcatele împotriva Duhului Sfânt. Sunt cele mai grele păcate, căci despre ele Iisus zice: "că nu se vor ierta nici în viața de acum, nici în cea viitoare" **(Matei 12; 32)**. *Prin ele, omul singur se exclude dela mântuire. Sunt în număr de patru."*

Așadar, să vedem care sunt cele patru feluri de păcate împotriva Duhului Sfânt. Le vom enumera, cu exemplificările de rigoare, din cel mai răspândit manual de religie creștină al epocii interbelice. A fost tipărit pentru cl. a VI-a secundară, în multe ediții. A fost întocmit de cel mai mare dogmatist de pe atunci al Bisericii noastre, pr. prof. Irineu Mihălcescu, fost Mitropolit al Moldovei, mai târziu asasinat prin otrăvire de către bolșevici. Citâm din ediția 1942, pp. 81-82:

"Păcatele împotriva Duhului Sfânt sunt acelea care se opun direct virtuților teologice. Ele sunt în număr de patru, și anume: 1. ***Apostasia*** *și 2.* ***Împotrivirea la adevărul învederat*** (ambele contrare credinței); 3. ***Prea mare încredere în bunătatea lui Dumnezeu*** și 4. ***Deznădăjduirea de îndurarea lui Dumnezeu*** (ambele contrare speranței). *Fiecare din ele este apoi contrar dragostei lui Dumnezeu, pentrucă cine iubește cu adevărat pe Dumnezeu nu poate cădea în asemenea păcate".*

Vom cita în continuare, rând cu rând, cele scrise în dreptul primelor două păcate, spre știința elevilor creștini de școală secundară (cl. a VI-a secundară de atunci corespundea clasei a X-a de astăzi). Prin urmare, orice tânăr era prevenit prin programa școlară, chiar la vârsta de 16 ani, că sovietismul și comunismul, în genere, păcătuiesc împotriva Duhului sfânt:

"1. ***Apostasia*** *este negarea sau lepădarea adevăratei credințe în Dumnezeu, adică a credinței creștine și îmbrățișarea altei credințe, cum a făcut împăratul Iulian Apostatul, întorcându-se la păgânism, cum au făcut mulți creștini în împărăția turcească, îmbrățișând siliți mahomedanismul, și cum fac azi și mai mulți creștini în Rusia sovietică, lepădând credința ortodoxă și devenind atei".*

"2. ***Împotrivirea la adevărul învederat****, adică la adevărurile propovăduite de religiunea creștină, care sunt limpezi ca lumina zilei pentru mințile neorbite de patimi. În acest păcat cad necredincioșii cărora li se propovăduiește credința creștină, dar refuză să o primească, cum și necredincioșii care au fost crescuți în credința creștină, dar pe care o combat mai târziu. Așa a fost, de exemplu, în vremea din urmă, filosoful german Nietzsche și așa sunt azi aproape toți comuniștii și anarhiștii din toate țările creștine".*

Satanismul roșu ne-a lăsat *"moștenire"*, în Decembrie 1989, cel puțin 4 milioane de membri P.C.R. Unii dintre aceștia s'au făcut comuniști de... voie, alții de *"nevoie"*. Astăzi, majoritatea acestora își spun *creștini*, și chiar *se cred* creștini! Dar asta o cred numai ei, sărmani Români amăgiți de o utopie criminală, totuși fii ai lui Dumnezeu printr'un botez pe care l-au avut la naștere, dar de care *s'au lepădat odată cu semnătura de primire a carnetului roșu.* Pentru Biserica Ortodoxă și pentru Neamul nostru creștin-ortodox, *cele patru milioane de Români foști membri P.C.R. sunt oameni care au păcătuit împotriva Duhului Sfânt!* De aceea Biserica are datoria, prin Sf. Sinod, să le spună adevărul verde în față. *"Creștinismul cuminte"* - pe care actualul Sfânt Sinod îl predică poporului român - nu duce la mântuire. *"Teologii"* și unii ierarhi năimiți ai B.O.R., care vor să împace creștinismul, cu laicismul și ateismul, nu trebue ascultați. La fel cum nu trebue ascultați nici cei care vor să *"împace"* ortodoxia cu falsul ecumenism.

Biserica ne învață că păcatul contra Duhului Sfânt se iartă păcătosului numai printr'o adevărată și îndelungată pocăință *în viața aceasta*. Dacă vrem *o renaștere sufletească* a Românilor, atunci ne trebue un număr de cel puțin 4 milioane de spovedanii sub patrafirul preoților. *O Românie nouă, renăscută în Duh*, o putem spera numai după o astfel de pocăință. Calculând 11.000 de preoți la cele 4 milioane de apostați, ar reveni, la spovedanie, pentru un preot, cca. 366 de păcătoși. Unul pe zi, ceea ce ar însemna că, într'un an de zile România ar putea fi *de-satanizată.*

"Puncte Cardinale"

În duh şi adevăr

IMPERATIVUL CUNOAŞTERII CREŞTINE

Sergiu GROSSU

Examinând, cu atenţie, mersul ascendent al Istoriei în ultima sută de ani, constatăm îngrijorătoarea evoluţie politică a doctrinelor anticreştine - obiectivată într'o puzderie de revoluţii proletare săvârşite sau pe punctul de a se săvârşi - faţă în faţă cu creştinismul prezentat de cele trei mari Biserici (Catolică, Ortodoxă, Protestantă), subminate de anacronisme şi involuţie spirituală, de cele mai multe ori absente pe câmpurile de luptă ale imperioaselor aspiraţii sociale şi, chiar, *"indiferente la nevoile grabnice"* **(TIT, 3.14)** ale unei umanităţi vădit crepusculare. Pentrucă eşecurile Bisericilor creştine - şi când afirm aceasta mă gândesc, în primul rând, la Biserica Ortodoxă din România, a cărei ierarhie a făcut jocul regimului comunist, subordonat Moscovei - aceste reprobabile eşecuri de aici pornesc: dela ***"nevoile grabnice"*** amintite de Apostolul Pavel în epistola către Tit.

Dacă am pierdut o luptă împotriva Răului, dacă mulţimile se leapădă de Iisus şi-L izgonesc din viaţa şi preocupările lor cotidiene, ca odinioară norodul din ţinutul Gherghesenilor, dacă o bună parte din cei *"trudiţi şi împovăraţi"* au apelat şi, poate, mai apelează încă la mântuirea promisă, în mod demagogic, de falşii profeţi ai marxism-leninismului, refuzând adevărata mântuire în Iisus Hristos, nu există decât o singură explicaţie: ***neglijarea sau subestimarea "nevoilor grabnice"*** ale societăţii maladive şi înlocuirea lor cu *"nevoile grabnice"* confesionale, mai bine zis cu ***interesele grabnice*** ale unor culte aservite până ieri Departamentului marxist al Cultelor.

Nevoia grabnică ***prioritară***, (într'o ţară în care, până la Revoluţia din Decembrie 1989, Comitetul Centrul al Partidului Comunist ataca făţiş, prin toate organele sale de presă, prin conferinţe şi emisiuni radiofonice, principiile fundamentale ale credinţei creştine), repet nevoia purtând numărul 1 în ierarhia necesităţilor omeneşti, rămâne indiscutabil, ***nevoia cunoştinţei de Dumnezeu,*** după cum ni se descoperă în cartea proorocului Osea: *"Căci Domnul are o judecată cu locuitorii ţării pentrucă nu este adevăr, nu este îndurare, nu este cunoştinţă de Dumnezeu în ţară"*. Din această cauză *"fiecare jură strâmb şi minte, ucide, jură şi preacurveşte, năpăstuieşte şi face omoruri după omoruri"* **(OSEA, 4.1-2)**.

În lumina revelaţiei divine se pune întrebarea: ***ce*** trebue să facem şi ***cum*** trebue să acţionăm? Este suficient să ne împotrivim efectelor negative denunţate de Cuvântul lui Dumnezeu (minciună, furturi, desfrânare, opresiune, omoruri), ori, înainte de toate, se cade să luptăm lupta cea bună a credinţei, opunându-ne ***cauzelor*** păcatului *"în ţară"*, dintre care cea mai importantă este ***ignoranţa*** sau, ca să folosim expresia biblică, ***"lipsa de cunoştinţă"***? *"Poporul Meu piere din lipsă de cunoştinţă"*, ne avertizează Dumnezeu **(OSEA, 4.6)**. Iar constatarea tragică a *"pieirii"* unei entităţi naţionale, a unui popor, şi înţelegerea exactă a factorului nociv care este *"lipsa de cunoştinţă"*, alcătuiesc coordonatele indispensabile ale ***succesului*** în efortul pentru soluţionarea *"nevoii grabnice"* a cunoaşterii creştine - obârşie şi resort ale oricărei prefaceri ulterioare, ale oricărei revoluţii morale. Deoarece *"cunoştinţa de Dumnezeu"* este o cunoştinţă ***formativă,*** prin care reuşim să ne cunoaştem, mai întâi, pe noi înşine, iar cunoaşterea eului propriu înlesneşte cunoaşterea non-eului, a semenilor noştri, cu întregul lor bagaj ereditar şi cu toate nevoile lor *"grabnice"*.

•
• •

Nevoia cunoştinţei de Dumnezeu se adevereşte a fi, cu adevărat, o *"nevoie grabnică"*, în special în situaţia actuală din România post-ceauşistă, în care predomină demagogia partidelor politice la putere şi pasivitatea misionară a oficialităţii ecclesiastice. Numai cunoştinţa de Dumnezeu determină formarea unei ***conştiinţe creştine,*** care se dezvoltă pe măsura înaintării în cunoştinţă şi a plinătăţii de pricepere, ***după ce*** Hristos a luat chip în conştiinţa omului penitent **(GALATENI, 4.19)**. Iar conştiinţa convertită, credincioasă Adevărului, va creşte *"în toate privinţele"*, ca să ajungă *"la Cel ce este Capul, Hristos"* **(EFESENI, 4.15)**, devenind, în Hristos, o ***conştiinţă creştină***. Nu o conştiinţă ortodoxă, catolică, protestantă sau neoprotestantă. Omul nu are nevoie de un simulacru de conştiinţă, căci ar însemna să facem uz de paleativele credinţei. Omul - şi, prin om, societatea - are nevoie grabnică de o conştiinţă ***cristocentrică***, supra confesională, rod normal al întâlnirii noastre cu Iisus, în intimitatea conştiinţei. A unei conştiinţe vii, imparţială, care să ardă de neastâmpărul slujirii, care să intervină pozitiv în nedreapta aşezare a societăţii din care face parte şi'n viaţa Bisericii; care să oblige pe orice om întors la Dumnezeu să trăiască şi el cum a trăit Iisus, oricare ar fi natura activităţii sale: intelectuală, artistică, scriitoricească, economică sau politică.

Pentru ralizarea acestui sfânt deziderat, noi, Românii din Exil, avem datoria de a-L pune pe Iisus, *"Mântuitorul tuturor oamenilor"* **(1 TIMOTEI, 4.10)**, la dispoziţia ***tuturor oamenilor***; de a-L revela fraţilor noştri băjenari, care, din păcate, nu-L cunosc încă pe deplin, oferindu-le astfel ***în El***, soliditatea şi echilibrul de care au atâta nevoie grabnică.

Prezenţa lui Iisus în cunoştinţă - şi, prin cunoştinţă, în conştiinţa oamenilor - îi va elibera pe oameni de *"voia minţii lor blestemate"* **(ROMANI, 1.28)**, transformându-le mentalitatea idolatră şi abolind, prin *"legea Duhului"*, legea păcatului şi a morţii **(ROMANI, 8.2)**. Le va preface conştiinţa ***trupească*** într'o conştiinţă ***duhovnicească***, prin *"înnoirea minţii"* **(ROMANI, 12.2)**. Iar, noua conştiinţă umană, curăţită de *"orice întinăciune a cărnii şi a duhului"* **(2 CORINTENI, 7.1)**, va respinge ca pe o *"haină mânjită"*, apariţia forţată a aşa-zisei conştiinţe de clasă - o conştiinţă nefirească şi ostilă îmbunătăţirii omului.

Iată de ce este atât de necesară şi de grabnică pretutindeni - dar mai ales în ţara noastră convalescentă - slujba neobosită a propovăduirii cunoştinţei de Dumnezeu, printr'o constantă, înflăcărată activitate educativă de luminare a tuturor minţilor necredincioase, orbite de *"dumnezeul veacului acestuia"*; printr'o aprigă luptă creştină cu forţele ideologice adverse, în scopul de a câştiga pentru Hristos minţile şovăielnice, ca unul care *"am lepădat meşteşugirile ruşinoase şi ascunse"* şi care, *"prin arătarea Adevărului, ne facem vrednici să fim primiţi de orice cuget omenesc, înaintea lui Dumnezeu"* **(2 CORINTENI, 4.2)**.

•
• •

A rămas stabilit, prin urmare, că *"nevoia grabnică"*, de prim ordin, a sufletului omenesc se menţine, de veacuri, ***nevoia cunoştinţei de Dumnezeu***, echivalentă cu nevoia mistică de Hristos. Finalizarea acestei nevoi evidente este conştiinţa creştină: conştiinţa slăbiciunii şi a nulităţii, ***fără Hristos***, şi conştiinţa îngemănată a puterii şi a propriei valori, ***în*** Hristos, justificată de Apostolul Neamurilor, prin strigătul biruinţei creştine: *"Pot totul în Hristos, care mă întăreşte"* **(FILIPENI, 4.13)**.

Datorită acestei conştiinţe active invulnerabile, multiplicată pe o scară întinsă şi căreia noi ne permitem să-i atribuim posibilităţi mondiale de afirmare în cadrul unor mişcări misionare înfrăţite, creştinismul poate redeveni, aidoma Bisericii primitive, ***unica forţă spirituală*** în stare să transforme lumea în structurile ei componente. Deoarece având o conştiinţă creştină, industriaşul se va comporta creştineşte în dirijarea industriei, comerciantul se va comporta creştineşte în exercitarea comerţului, artistul se va comporta creştineşte în crearea operei de artă, iar omul politic se va comporta creştineşte în valorificarea mandatului său. ***Conştiinţa creştină*** a industriaşului, a comerciantului, a artistului sau a omului politic va acţiona, în sfera de influenţă a fiecăruia, generând, din prisosul moral al adâncurilor înnoite, sinteza evanghelică a faptelor de caritate: ***slujirea necondiţionată a umanităţii***.

Am primit spre publicare:

COMUNICAT DE PRESĂ

Privind Episcopia Ortodoxă Română din Europa Occidentală şi Biserica Ortodoxă Română dela Paris.

Duminică 25 Februarie 1996, la orele 14,30 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a Asociaţiei de cult *"Episcopia Ortodoxă Română din Europa Occidentală"*, convocată într'o deplină legalitate şi legitimitate, la sediul acesteia dela Biserica Ortodoxă Română din Paris, 9bis rue Jean Beauvais.

După ce, ore în şir, conducerea provizorie a Bisericii dela Paris, numită de Sinodul Rus dela New York şi susţinută de un grup pătimaş de marginali extremişti, a împiedicat desfăşurarea normală a Sfintei Liturghii şi, prin toate mijloacele (clopote asurzitoare, gaze lacrimogene, intimidare, acţiuni organizate de agresiune fizică şi verbală) a încercat să dea afară din Biserică mulţimea credincioşilor veniţi la slujbă şi la Adunarea Generală, s'a supus la vot ieşirea din Sinodul Rus dela New York şi ataşarea la Mitropolia din Franţa condusă de Mitropolitul Ieremia, cu sediul la Paris şi sub oblăduirea Patriarhului Bartolomeu I al Constantinopol.

În ciuda tuturor presiunilor ce urmăreau împiedicarea ţinerii Adunării Generale Extraordinare, printr'o mobilizare fără precedent şi sub supravegherea directă a autorităţilor de poliţie franceze, credincioşii Bisericii Ortodoxe Române dela Paris, alipirea tuturor structurilor bisericeşti şi administrative ale Episcopiei Ortodoxe Române din Europa Occidentală la Patriarhia Constantinopolului, prezentată în Franţa de Mitropolitul. Ieremia, după care participanţii la Adunare au părăsit în calm Biserica, cântând *"Cu noi este Dumnezeu"* şi dovedind încă o dată că adevărata noastră putere nu stă nicidecum în pumni, ci în forţa spirituală, în buna-credinţă şi tăria de caracter a neamului românesc.

Din punct de vedere canonic, conform articolului 2 al Regulamentului său de funcţionare, Biserica Ortodoxă Română dela Paris este ataşată Episcopiei Ortodoxe Române din Europa Occidentală. Ca urmare, funcţiile provizorii de preot, vicar al Episcopiei şi superior al Bisericii dela Paris acordate preotului Radu Apostolescu de către Sinodul Rus dela New York încetează cu data de 25 Februarie 1996, Duminica Izgonirii din Rai.

Ca urmare, în numele a sute de familii de credincioşi români, cerem pr. Radu Apostolescu şi fiului său, pr. Nicolae Apostolescu, să părăsească Biserica dela Paris şi să înceteze astfel blestemarea şi afurisirea fraţilor noştri români; să înceteze încălcarea flagrantă a tuturor datinilor noastre străbune şi a calendarului nostru ortodox; să înceteze instigarea la ură şi dezbinare a comunităţii noastre - deşi numit acum un an de zile de Sinodul Rus, pare-se pentru a aduce pace şi înţelegere în această Biserică-; să înceteze încurajarea şi sprijinirea de acţiuni organizate de pângărire a Sfântului nostru Lăcaş.

Ţinem să precizăm cu fermitate că, asemenea credincioşilor români preocupaţi de bunul mers al Bisericii conform rânduielilor şi tradiţiilor strămoşeşti, nu urmărim nici un fel de interese politice, personale sau de grup şi cerem pe această cale tuturor credincioşilor români din Diasporă şi din Ţară să se roage împreună cu noi pentru a găsi calea spre înţelegere şi pace între Români.

Fie ca deciziile care au fost luate acum de suflarea ortodoxă dela Paris să ducă la întărirea dragostei creştine şi a unităţii Românilor de pretutindeni.

Prin rugăciune, post şi iertare, să trecem de această periodă de încercări pentru a primi cu inima curată Lumina Învierii lui Hristos.

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

Paris, 27 Februarie 1996.

Traian Băcioiu
Secretar al Consiliului Episcopiei

Paul Brătăşanu
Membru al Consiliului Episcopiei

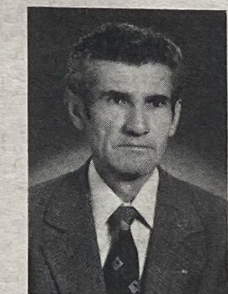
MIHAIL SĂNDULESCU

17 Noembrie 1926 - 23 Februarie 1996

Mihail Săndulescu s'a născut în Brăila la 17 Noembrie 1926, din părinţii Maria şi Ştefan, oameni gospodari, credincioşi, pe care Dumnezeu i-a învrednicit cu cinci copii, Mihail fiind cel mai mare dintre băieţi. Dela mama sa Maria a moştenit ascuţimea minţii şi umorul, iar dela tatăl său Ştefan îndemânarea şi măiestria. Mihail a terminat Liceul Industrial şi se pregătea pentru o viaţă frumoasă şi liniştită. Dar regimul comunist instalat în România i-a curmat tinereţea, căci la frageda vârstă de 22 de ani, ca atâtea alte sute de mii de tineri, a fost întemniţat şi condamnat la grei ani de închisoare. Din 1948 şi până în în 1964, cu o pauză de câţiva ani, Mihail a trecut prin închisorile comuniste de teroare fizică şi morală dela Jilava, Galaţi, Peninsula, Canal, Aiud.

În închisori, Mihail a fost cunoscut ca un adevărat om de caracter, care nu s'a încovoiat şi nu şi-a vândut colegii pentru un blid de terci.

În 1964, în urma amnistiei generale, a fost eliberat odată cu majoritatea deţinuţilor politici. Dar, anii grei de închisoare îşi puseseră amprenta asupra sănătăţii sale. După o grea

operaţie la plămâni, s'a refăcut, cel puţin temporar, şi a putut lucra la diverse şantiere, unde, peste tot a fost foarte apreciat, datorită seriozităţii şi talentului său. Dumnezeu l-a ajutat să înceapă o viaţă normală, să-şi întemeieze o familie.

S'a căsătorit cu Monica, cu care a avut pe cei patru copii ai săi şi pe care i-a înconjurat cu bunătatea şi dragostea sa părintească.

Dar boala nemiloasă a revenit în 1985, lucru care a necesitat pensionarea sa.

În 1988, după multe presiuni la guvernul comunist, făcute de fratele său Florian, rezident al Canadei din 1970, Mihail a sosit în Hamilton, Canada, în vizită. Noua familie de aici nu l-a mai lăsat să plece acasă, în România, l-a supus unui tratament intens necesar bolii lui, care a durat până în ziua plecării lui dintre noi.

Din nou, noua lui familie de aici, şi în mod deosebit Florian, a făcut toate eforturile de a-i întregi familia în Canada, cu soţia şi dragii lui copii, de care întotdeauna a fost atât de mândru.

Il plâng şi îi vor simţi lipsa atât familia din Canada, Suedia şi România, prietenii, cât şi cei care doar l-au cunoscut.

Prin moartea lui, naţiunea română mai trece pe răboj pierderea unui atât de mare Român. Şi aşa, azi unul, mâine altul, se stinge o generaţie de luptă şi sacrificii pentru o cauză.

Să ne plecăm în faţa lui Mihail ca în faţa unui sfânt, a unui martir, a cărui tinereţe şi viaţă a fost dăruită fără regrete cauzei lui sfânte. Să rugăm pe bunul Dumnezeu să-i aşeze sufletul în loc luminat, în loc înverzit, acolo unde nu mai este durere, nici întristare, nici suspin, ci viaţă fără de sfârşit.

"Noi mereu te plângem frate, iar tu dormi mereu".

ASOCIAŢIA FOŞTILOR DEŢINUŢI POLITICI ROMÂNI -AMERICA-

FARA ARMÂNEASCĂ

ARTA ARGINTĂRIEI LA AROMÂNI

-I-

Vasile TEGA

Introducere

Prezentul studiu asupra artei argintăriei la Aromâni constituie de fapt al doilea capitol dintr'o lucrare mai amplă îmbrăţişând toate aspectele artei populare aromâne, primul - consacrat sculpturii în lemn - fiind publicat în volumul XIV al ***Buletinului Bibliotecii Române din Freiburg***.

Dintre toate genurile artei populare, cel al argintăriei ni se pare a fi acela în care s'au concretizat din plin disponibilităţile pentru frumos ale Aromânilor, care - în treacăt fie spus - s'au ocupat întotdeauna de lucrări solicitând nu numai un efort fizic, ci şi unul intelectual şi, mai ales, un gust artistic foarte sigur.

Popor cu minte acomodabilă şi cu predispoziţii fericite de adaptare, Aromânul a împrumutat modele şi metode de lucru, a furat ce nu i se putea da cu plăcere şi toate acestea filtrându-se prin personalitatea lui, au dat naştere la originalităţi valoroase, mai ales în domeniul prelucrării metalelor preţioase, aşa cum de altfel rezultă destul de clar din cele ce urmează.

Arhitectul **G.M. Cantacuzino**, recunoscând aptitudinea extraordinară a Aromânilor în această direcţie, îşi rezumă impresiile astfel: *"Într'adevăr, orice obiect intra în mâinile miraculoase ale acestor argintari devenea lux şi, întocmai ca magicienii vechiului Egipt, care aveau darul să transforme obiectul cel mai umil în giuvaer, ei făceau din lucrurile cele mai uzuale mici opere de artă, care s'au împrăştiat pe tot întinsul lumii"* (1).

Argintarii aromâni văzuţi de călători străini.

Parcurgând impresiile de călătorie ale numeroşilor voiajori străini care au vizitat pe Aromâni, constatăm că nu puţini sunt aceia care subliniază valoarea, amploarea şi importanţa acestui sector de activitate pentru ei.

Celebrul consul al lui Napoleon pe lângă nu mai puţin celebrul Ali Paşa din Ianina, **F.C.H.L. Pouqueville**, vorbind despre Aromânii din Călaru, subliniază faptul că *"clasa din popor care nu are capitaluri şi-a însuşit o branşă de industrie foarte lucrativă în Albania, care este aceea a fabricării de podoabe şi de ustensile de aur şi de argint. Aromânii care nu se ocupă cu industria textilă sunt argintari şi, deşi lipsiţi de modele satisfăcătoare, ei prelucrează destul de bine aurul şi argintul"* (2).

Contemporan cu Pouqueville, colonelul englez **William Leake** a vizitat la începutul secolului trecut în repetate rânduri marile centre aromâneşti Călaru şi Siracu, notând faptul că *"locuitorii acestor comune sunt mai ales negustori în oraşele Turciei, sau artizani, dintre care cei mai numeroşi sunt croitori şi lucrători în aur, argint şi cupru. Ei excelează în montarea pistoalelor şi a puştilor după gustul albanez, în a face flişane sau ceşti de băut cafea în argint şi în a broda costume albaneze"* (3).

Cam în aceiaşi termeni se exprimă şi **Robert Stuart** într'o comunicare făcută, în 1868, în faţa membrilor Societăţii de Etnografie din Londra: *"În acelaşi timp ei şi-au însuşit o considerabilă îndemânare în prelucrarea aurului, argintului şi a aramei. Albanezii apelau la ei pentru montarea pistoalelor şi a puştilor, pentru cuţite şi iatagane încrustate cu ornamentaţii de aur şi argint, pentru cingătoare cu paftale, precum şi pentru alte bijuterii. Fabricarea acestor articole constituie însă specialitatea Aromânilor din Epir, iar abilitatea lor de excelenţi argintari a fost stimulată recent de o mare şi crescândă cerere pentru frumoasele bijuterii cunoscute sub numele de "paftale din Ianina", din partea cercurilor mondene din Franţa, Anglia şi Italia"* (4).

În acelaşi sens abundă şi **Valentine Chiral**: *"Splendidele broderii în aur şi argint precum şi armele încrustate, de care arnăuţii şi palicarii sunt atât de mândri, admirabilele sculpturi în lemn care împodobesc tavanele şi porţile atâtor case albaneze, sunt toate opere ieşite din mâinile iscusite ale Aromânilor* (5).

"Ca argintari şi dăltuitori, scria **F. Kanitz**, în 1870, *Aromânii se bucură de o reputaţie meritată şi frumoasele giuvaeruri în filigran din Nis şi Vidin ies din mâinile lor. Aici, la Vidin, la umbra turnului, mici barăci de scânduri adăposteau pe celebrii argintari şi bijutieri din Vidin. Petrecui acolo multe ore, odihnindu-mă după lungile mele alergături, încercând în acelaşi timp să surprind secretul minunatelor lucrări în filigran ale acestor modeşti artişti. Cu câtă artă şi răbdare infinită mâna Aromânului* ("*ţinţar*" în text şi în notă *"Român din Macedonia"*), *încovoaie şi îndoaie firul de argint scos dintr'o monedă veche. Fir de fir, el aranjează cercurile, stelele, nodurile arabescurilor sale pe cât de bizare, tot atât de ritmate; el scoate la lumină, puţin câte puţin, sub ochii noştri, fermecătoarele farfurioare şi ceşti de aur şi argint, în care bogătaşii şi paşalele ne oferă cafeaua moka atât de parfumată, ciubucele de ţigarete, bijuteriile odaliscelor turce, inelele, broşele, colierele şi agrafele purtate de frumoasele Bulgăroaice"*. Şi Kanitz continuă: *"Alături de aceste admirabile creaţii ale fanteziei orientale, produsele noastre apusene executate în mod grosolan, fac o figură destul de tristă, cu falsele lor perle, cu smalţurile lor ţipătoare şi imitaţiile lor de pietre preţioase de prost gust* (6).

Lucrări în filigran executate de argintari aromâni

(Foto G.Weigand, 1893)

Un alt German, celebrul istoric **Ph. Fallmerayer**, a fost şi el impresionat de aptitudinile Aromânilor în prelucrarea aurului şi argintului *"...Cu toate acestea*, scrie el, *aceşti simpli păstori, sunt în mod remarcabil îndemânatici în prelucrarea metalelor. Armele încrustate cu aur şi argint pe care le admirăm la arnăuţi şi la palicari, sunt fabricate în atelierele Aromânilor"* (7).

Centrele aromâne renumite în prelucrarea metalelor preţioase cele mai des citate de călătorii străini sunt în special Călaru, Siracu şi Aminciu (Meţovo).

"Aromânii din Meţovo, Călaru şi din alte sate din regiunea Ianinei - scrie **Eugène Poujade** - *sunt acum comercianţi şi meşteri în prelucrarea argintului"* (8).

"Sus, pe culmile munţilor, cele două sate, Siracu şi Călaru, în ambele vorbindu-se aromâneşte şi având fiecare vreo două sute de case - spune **N.G.L. Hammond** - *sunt celebre pentru prelucrarea aurului, argintului şi a cuprului şi pentru turmele lor de oi care beneficiază de excelentele păşuni ale muntelui Peristeri"* (9); *"Vlahii din Siracu şi Călaru* - subliniază arheologul francez **Léon Heuzey** - *sunt de asemenea celebri bijutieri în aur şi argint"* (10), iar Englezul **D. Urquhart** scoate în evidenţă faptul că *"Aromânii din Călaru exercită aproape în exclusivitate arta prelucrării argintului, excelând mai ales în lucrări de filigran, în cizelarea produselor care strălucesc la cingătorile sau pe capul femeilor, în fabricarea cartuşierelor dela pumnale şi a aşa ziselor flişane sau ceşti de băut cafea în argint"* (11).

Omul de ştiinţă francez **Ami Boué** nota pe la mijlocul veacului trecut că *"în materie de bijuterii, există la Constantinopol şi în alte câteva oraşe din Turcia, Greci şi Ţinţari care ştiu să lucreze foarte frumos în filigran. Aromânii din Pind sunt mai ales renumiţi pentru talentul lor, ei realizând mari beneficii de pe urma acestei ocupaţii* (12), în timp ce un alt Francez, renumitul geograf **Elisée Reclus** notează că *"Românii din Pind sunt de asemenea cunoscuţi ca nişte foarte abili bijutieri"* (13), afirmaţie împărtăşită şi de conaţionalul său **Emile de Laveleye**: *"Este de asemenea bine cunoscut gustul Kuţovalahilor în confecţionarea obiectelor în filigran şi în argintărie"* (14). O afirmaţie similară o găsim şi la Englezul **Rennell Rodd**: *"...în timp ce cei mai îndemânatici dintre ei sunt principalii fabricanţi de bijuterii atât de căutate de Greci şi Albanezi, şi excelează în cizelarea argintului* (15).

La începutul secolului nostru, doi arheologi englezi, **A.J.B. Wace** şi **M.S. Thompson**, dorind să cunoască la faţa locului viaţa şi obiceiurile Aromânilor, au ptetrecut doi ani în mijlocul acestora, în special la Samarina, în urma acestei experienţe lăsându-ne o lucrare remarcabilă: ***The Nomads of the Balkans***. *"O altă ramură de comerţ la care se dedau cu multă râvnă locuitorii Samarinei* - scriu ei - *deşi prin natura ei este mai mult practicată la oraşe decât în comună însăşi, este aceea a argintăriei şi a ceasornicăriei. Ei execută lucrări în filigran pentru marile cingătoare şi nasturi folosiţi la îmbrăcămintea femeilor, precum şi coliere şi cercei care se oferă drept cadouri cu ocazia logodnelor. Metalul preţios de care ei se servesc este obţinut din topirea unor monede de aur şi de argint. O tânără care-şi doreşte o pereche de cercei va duce o liră turcească la argintar şi acesta va executa bijuteria respectivă, reţinând o parte din aur pentru munca sa"* (16).

"Urcând pe treptele bogăţiei - scrie **Victor Berard** - *Aromânii se remarcă printr'o mare măiestrie în domeniul bijuteriei. Cele mai frumoase brăţări, lănţişoare, verighete, inele, cercei din bazarurile turceşti, greceşti, veneţiene şi dela München, Viena, Hamburg etc. proveneau dela Aromâni. Ei ştiau să ornamenteze ramele picturilor, oglinzilor şi ale icoanelor, paturile puştilor şi pistoalelor, cingătorile femeilor şi bărbaţilor cum nu ştia nimeni în această parte de lume* (17).

Vom încheia acest capitol citând pe marele romanist german, profesorul **Gustav Weigand**: *"În orice localitate de o oarecare importanţă din Peninsula Balcanică poţi găsi argintari aromâni. Ei au ajuns până în Italia (la Roma). Argintăria în filigran din Veneţia arată o mare asemănare cu aceea a Aromânilor, în timp ce aceea din Tirol este diferită. Cu siguranţă, există o legătură între ele. Dar nu sunt sigur dacă Aromânii au învăţat această artă dela Veneţieni, sau dacă nu sunt ei aceia care au dus'o în Veneţia. Relaţiile între Veneţia şi Moscopole, care în trecut era cel mai important centru comercial în interiorul Turciei, erau foarte strânse. Numeroşi bogătaşi din acest oraş posedau filiale la Veneţia şi un comerţ activ avea loc între cele două oraşe. Unul dintre cele mai frumoase palate de pe Marele Canal din Veneţia aparţinea bătrânului Sina din Moscopole. Faptul că nici un obiect confecţionat în filigran nu poartă un nume italian, toate având denumiri turceşti, greceşti sau slavone, pare a elimina ipoteza că această artă ar fi fost importată din Italia"* (18).

(Va urma)

TI VREM TRA S'HIU

Vream s'him un gione picurar
Un picurar cu-aname,
Cupia mea tu munţi ş'u pascu
Avdzât s'hiu tu Armâname!

Vream s'him un gione picurar
Cu readzim cârlibana
S' cănd vai aurlu prit păduri
Si s'trunduiască bana!

Vream s'him un gione picurar
Cum fură tuţi păpân;'i,
Ca el'i ş'bânedzu' nsus tu munţi
Si s'am suţată cânli.

Vream s'him un gione picurar
S'bânedzu la fântineali
S'am munţil'i, chinl'i, bradzil'i fraţi
Si s'am surări pri stealil

Vream s'him un gione picurar
S'am braţăli ca herlu,
S'beau-apă-araţi vimt curat.
Tâmbarea-ni s'hibă ţerlu!

Vream s'him un gione picurar
Si-s cânt cu vreare seara!
S'trâ Piruşana mea dit vis
S'anoadă măghi fluiara!..

Vream s'him un gione picurar
S'un dor trâ munte ni-arde!
Ma'şi cum hiu, hiu astăl'iat
Iar bana-nt s'duţe, s'chiarde...

Tudor Ghe. ZUCA

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

- XV -

Prof. Nicolae CIACHIR

România şi *Italia* s'au aflat ca aliate în Primul Război Mondial în cadrul Antantei şi apoi victorioase. Generalul Averescu, în calitate de Prim-ministru în 1926, a iscălit un tratat de Amiciţie şi Colaborare. Primit de către Papă, de către regele Victor Emanuel şi de două ori de Mussolini, a obţinut din partea Italiei un pact pe cinci ani *"unde ambele părţi în caz de ameninţare se obligă să-şi dea ajutor politic şi diplomatic şi să respecte integritatea teritorială"* (*Arh.St. Buc., fond Mareşal Alexandru Averescu*, vezi amănunte în dos.120 (1927) şi dos.122 (1927). S'a încheiat un Protocol anexă şi o Convenţie comercială.

Se ştie că *Anglia* a căutat să tempereze pretenţiile Franţei, în timpul discuţiilor care au dus la încheierea păcii cu Germania, la Versailles (1919) şi se situase prin Lloyd George pe o poziţie clară de indiferenţă faţă de Balcani, ori cel putin îşi exprimase părerea că Marea Britanie ar trebui, dacă este posibil, să evite acest posibil focar de neplăceri, care era plin *"de ură naţională, lăcomie naţională şi cea mai rea formă de mândrie naţională"* (**David Britton Funderburck**, *Politica Marii Britanii faţă de România (1938-1940)*, Bucureşti, 1983, p.41). Prin tratatul dela Paris din 28 Octombrie 1920, Anglia a recunoscut graniţa estică a României şi a ratificat documentul în 1922. Dar Sir Orme Sargent, din cadrul Foreign Office-ului, îl considera din perspectiva sa, ca o regretabilă greşeală *"adică aceea de a ne fi angajat în apărarea unei frontiere a cărei menţinere nu reprezintă nici un fel de interes pentru noi"* (*Documents on British Foreign Policy, Seria I-a*, vol.III, 1970, p.437), Brutal, dar sincer. Funderburck este tot atât de sincer, când vorbind de ratificarea tratatului, care recunoştea Basarabia în cadrul fruntariilor române, arată că Britanicii au cerut ţării noastre în prealabil să plătească integral în aur, valoarea moşiilor deţinute între Prut şi Nistru, a cetăţenilor britanici şi care fuseseră expropriaţi de Legea agrară care s'a aplicat acolo (vezi şi **Ch. Upson Clark**, *United Romania*, New York, 1932, p.342).

Cunoaştem din episoadele precedente, rolul *USA*, la înfrângerea Germaniei şi la caputularea Puterilor Centrale. De asemenea rolul Preşedintelui Wilson, în aplanarea unor conflicte şi în crearea Ligii Naţiunilor. Congresul american a respins ratificarea tratatului cu privire la constituirea Societăţii Naţiunilor şi implicit a tratatului cu Germania. Izolându-se, au fost aduse mari prejudicii cauzei păcii în lume.

În fondul *"Vasile Stoica"*, intrat destul de recent la sala de studii a arhivelor Statului din Bucureşti, se găsesc multe materiale privind relaţiile româno-americane. Vasile Stoica s'a aflat în mai multe rânduri în misiune în USA apoi a fost ambasador al României într'o serie de state, terminându-şi cariera ca ambasador în Olanda (1946-1947). El a publicat la Pittsburg, în 1920, o scurtă istorie românească. În 1920 scria: *"Cred că acest secol este al anglo-saxonilor. Este neapărat necesar să avem relaţii cât mai strânse cu Statele Unite. Cel puţin 30 de ani, de acum încolo, lupta noastră diplomatică se va da pentru Transilvania şi Banat cu Ungurii şi noi avem nevoie ca Statele Unite să fie alături de noi"* (**N. Ciachir**, *"Diplomatul Vasile Stoica şi Statele Unite"*, din Stenograma conferinţei, în Arhiva Asociaţiei *"Amicii Statelor Unite"*, p.1-5, din 11 Martie 1993).

Pe linia întăririi relaţiilor româno-americane, în 1925, sub patronajul lui I.G. Duca, Ministrul de Externe în acel timp, lua fiinţă societatea *"Amicii Statelor Unite"*, iar în 1932, era fondat un Institut American sub preşedinţia istoricului Nicolae Iorga.

Societatea *"Amicii Statelor Unite"* a organizat în 1927 o excursie în USA, pe ruta Praga-Leipzig-Rotterdam-New York-Washington-Philadelphia-Buffalo, deci până la frontiera Canadei, au vizitat cascada Niagara; la întoarcere, cam pe acelaşi traseu s'a mers. Cinci universităţi din USA, trimiteau în România materiale pentru popularizarea realităţilor americane, de asemenea partea română, în 1933, a trimis la Chicago şi în alte localităţi, abecedare, cărţi, manuale, hărţi, costume naţionale, lucruri de artizanat etc. În 1932 a fost o mare festivitate dedicată bicentenarului naşterii lui George Washington, sub patronajul Reginei Maria. În comitetul onorific erau Nicolae Iorga, mareşalul Alexandru Averescu, Iuliu Maniu, Mihail Sadoveanu, I.G. Duca etc. Festivitatea a avut loc la Ateneul Român în prezenţa regelui Carol al II-lea.

Pe linia întăririi relaţiilor cu *Canada*, se crea în 1929 un consulat onorific la Regina, în provincia Saskatchewan (dar de scurtă durată). În 1938, lua fiinţă Consulatul general de carieră, la Montreal, prin decretul nr.1270 din 1938, ca reprezentanţă consulară română pentru întreaga Canadă. Acesta şi-a desfăşurat activitatea până la 15 Februarie 1941, din cauza apartenenţei României la un bloc opus în confruntarea celui de-al Doilea Război Mondial. Până la 1949, interesele consulare ale României erau reprezentante de Legaţia Suediei la Ottawa, iar cele canadiene la Bucureşti, de Legaţia Elveţiei. Relaţiile diplomatice între Canada şi România au fost restabilite pe data de 3 Aprilie 1967. N'au avut reşedinţă permanentă, la Ottawa a fost acreditat ambasadorul României dela Washington, iar la Bucureşti, cel canadian dela Belgrad. Primul ambasador rezident român în Canada a fost numit la 1 Septembrie 1970 (*Arh. MAE*, fond.75, vol.II, f.65-67). Mi-am permis să fac această digresiune ca Omagiu pentru *"Cuvântul Românesc"*, editat de Dl. George Bălaşu, care apare în Canada.

În 1927, România suferă o dublă pierdere. Mor cei doi artizani ai Marii Uniri, Regele Ferdinand I-ul şi Ion I.C. Brătianu. Prinţul Carol renunţând la tron - Consiliul de Coroană, dela Sinaia, la 30 Decembrie 1925, acceptă noua stare de lucruri -, tronul revine fiului lui Carol, Mihai (născut în 1921), sub autoritatea unei Regenţe. Regenţa era formată din prinţul Nicolae, fratele lui Carol, Patriarhul României, Miron Cristea şi Gheorghe Buzdugan, Preşedintele Curţii de Casaţie. Până la urmă, prin diferite manevre, Carol al II-lea, ocupă tronul la 8 Iunie 1930. Carol s'a folosit de o serie de oameni politici, printre care şi de savantul Nicolae Iorga. Din păcate guvernul condus de Iorga (18 Aprilie 1931 - 6 Iunie 1932) a fost un fiasco pentru ţară. Regele a speculat la maximum prestigiul omului de ştiinţă, al istoricului de talie universală, pentru a-şi consolida propria poziţie. Fiind analist, Pamfil Şeicaru, a intuit scriind: *"Guvernul sub şefia lui Nicolae Iorga avea avantajul că nu-l angaja politic, iar fascinanta personalitate a profesorului acoperea manevrele Palatului"*. Jocul lui Carol a fost sesizat şi de Iuliu Maniu, care l-a apostrofat pe Iorga tăios. Iorga notează că acest discurs *a fost ironic şi jignitor şi am trebuit să-i răspund tot aşa* (**N. Iorga**, *Doi ani de restauraţie...* p.45).

În alegerile parlamentare din Iunie 1931, Corneliu Codreanu a devenit deputat de Neamţ, iar comunistul Lucreţiu Pătrăşcanu, deputat de Cernăuţi. Pentru a pune frâu corupţiei, Ion Mihalache, depunea un proiect de Lege, privind controlul averii tuturor funcţionarilor publici şi demnitarilor, dobândită după 1914. Averea ce nu putea fi justificată, trebuia confiscată şi preluată de stat.

Dacă numele regelui Carol I este legat de independenţa şi modernizarea ţării, iar al lui Ferdinand I-ul de desăvârşirea unităţii naţionale, pe timpul lui Carol al II-lea, România pierde Basarabia, Bucovina de Nord, zona Herţei, Nordul Ardealului şi Cadrilaterul. Aventurier, deşi eram în plin război, în August 1918 îşi părăseşte unitatea pe care o comanda la Târgu Neamţ şi deghizat în uniformă de ofiţer rus, ajunge la Odesa, unde se căsătoreşte cu Zizi Lambrino. În termeni militari, însemna dezertare, pasibil cu condamnarea la moarte. Până la 1925, renunţă de 3 ori la prerogativele de Principe moştenitor.

Revenind în 1930 la tron, mai ales cu sprijinul fratelui său Nicolae, care era şi regent, curând îşi va înlătura toată familia dela conducerea ţării. Regina Maria îi face în permanenţă şicane, diplomatul Bossy, notând în acest sens: *"Ea revenea mereu asupra ingratitudinii şi lipsei de cuviinţă a fiului ei Carol faţă de dânsa, ca şi asupra amărăciunii şi revoltei sufleteşti de a fi ţinută cu totul la o parte de treburile statului"*. Într'un dosar la arhivele statului, am găsit recent probe evidente că telefonul reginei mame Maria şi al Prinţului Nicolae, erau sub control şi se raportau regelui, toate detaliile.

Va urma

CONGRESUL STATELOR UNITE

A adoptat o rezoluţie specială cu privire la retragerea armatei a 14-a ruseşti din Republica Moldova (Basarabia). Rezoluţia a fost înaintată Congresului de către Christopher Smith, preşedinte al comisiei americane pentru Acordurile dela Helsinki, împreună cu deputaţii Wolf, Solomon, Hoyer şi Durbin.

TEXT

Rezoluţia numărul 145 a celui de al 104-lea Congres al Statelor Unite, Washington, DC, Februarie 1996.

Preambul:

- Având în vedere că Guvernul Statelor Unite a recunoscut independenţa şi continuă să insiste asupra independenţei şi integrităţii teritoriale a statului suveran Moldova;
- Având în vedere că fosta Armată Sovietică a 14-a, în prezent aparţinând Federaţiei Ruse, continuă să fie desfăşurată pe teritoriul statului suveran Moldova împotriva dorinţei guvernului şi majorităţii populaţiei;
- Având în vedere că prim-miniştrii Moldovei şi Rusiei au semnat un acord la 21 Octombrie 1994, potrivit căruia Rusia urma să-şi retragă forţele militare din Moldova în decurs de trei ani;
- Având în vedere că în perioada care s'a scurs dela semnarea acordului, reducerea forţelor militare ruseşti din Moldova a fost neglijabilă;
- Având în vedere că Organizaţia pentru Securitate şi Cooperare în Europa s'a angajat în efortul soluţionării disputelor dintre guvernul Moldovei şi autorităţile din Trasnistria, unde armata rusă continuă să fie staţionată, şi că guvernul Ucrainei şi-a oferit bunele oficii să contribuie la acest efort;
- Şi având în vedere că Adunarea Parlamentară a Organizaţiei pentru Securitate şi Cooperare în Europa a votat o rezoluţie care cere retragerea rapidă şi necondiţionată a Armatei a 14-a a Federaţiei Ruse;

Facem cunoscută prin aceasta următoarea hotărîre a Camerei Reprezentanţilor la care aderă şi Senatul:

(1) Congresul Statelor Unite cere guvernului Federaţiei Ruse să adere la prevederile acordului de retragere a trupelor, acord semnat la 21 Octombrie 1994;

(2) Congresul salută recentele declaraţii ale administraţiei (Clinton) de sprijinire a integrităţii teritoriale a Moldovei şi cere insistent Secretarului de Stat să recurgă la orice posibilităţi şi mijloace, inclusiv intervenţii diplomatice bilaterale şi multilaterale, şi să asigure retragerea forţelor militare ruse din republica Moldova potrivit prevederilor acordului menţionat;

(3) Congresul cere insistent ţărilor vecine cu Moldova să recunoască suveranitatea şi integritatea teritorială a acesteia; şi

(4) Congresul insistă pe lângă Organizaţia pentru Securitate şi Cooperare în Europa să-şi continue eforturile vizând soluţionarea disputelor dintre guvernul Moldovei şi autorităţile regionale din Transnistria, salutând totodată oferta guvernului ucrainian de a-şi aduce contribuţia la această soluţionare.

Vă reamintim că Congresmanul Christopher Smith din New Jersey este legislator la Washington de 16 ani, cunoaşte relativ bine situaţia Românilor, şi are în general o atitudine deschisă faţă de Români. Recent, d-sa a făcut două intervenţii în favoarea compatriotului nostru Ilie Ilaşcu şi a colegilor săi întemniţaţi la Tiraspol. Într'un interviu acordat recent Vocii Americii, Dl. Smith s'a angajat să continue să apere drepturile celor întemniţaţi şi persecutaţi în Transnistria şi Basarabia.

Nicolae DIMA

NICOLAE TIMIRAŞ

12 AUG. 1912 - 29 IAN. 1996

S'a stins din viaţă la Berkley, California, acasă la el, înconjurat de ai săi, soţia Paola Silvestri Timiraş, fiica Maria Laetiţia şi fiul Paolo.

Nicolae, născut la Bucureşti, prin mama sa Laetiţia Creangă, era strănepotul lui Ion Creangă, ea fiind fiica cea mai mare a lui Constantin, unicul fiu al scriitorului şi era nepot al Silviei, al lui Horia şi Ionel (arhitecţi) soră şi fraţii mamei sale.

Licenţiat în Drept şi Litere al Universităţii Bucureşti, practică întâi avocatura, dar după un concurs, intră în Ministerul de Externe - 1936-1938.

Din 1938 până în 1947 este ataşat, consul *"chargé d'affiares"* pe lângă legaţiile României dela Budapesta, Roma, Tirana, şi Vatican.

Strâns legat de părinţii săi, al căror singur copil era, după moartea mamei sale în 1938, îl ia cu el permanent în străinătate pe tatăl său Nicolae Timiraş (1876-1950).

Emigrează în Canada, la Montreal, 1948-1953. Între 1953-1957 e profesor la U.S. Army Language School, Monterey, California.

Îşi ia un M.A. în filologie şi e asistent la Catedra de Italiană a Universităţii Berkeley din California, unde se stabileşte cu familia.

Din 1959 până în 1990 e profesor de limbi latine (italiană, franceză, latină, română, spaniolă) la *"Contra Costa College"*, până la pensionare. Dar tot în această perioadă obţine un doctorat în filologia italiană cu o teză de 503 pagini cu titlul LE FONTI DEI SONETTI ROMANESCHI DI GIUSEPPE GIOACHINO BELLI, în 1978, la vârsta de 68 ani.

A fost preşedinte al Academiei Româno-Americane, un om de mare cultură, bun, serviabil, social, generos, modest, talentat în grai şi scris, având cultul prieteniei.

În ciuda lungei sale despărţiri fizice de ţară, a rămas un bun Român, devotat ţării, poporului şi strămoşilor din care se trăgea, cărora le-a făcut cinste. A fost secondat cu mult devotament de soţia sa, Dr. Paola Silvestri şi de copiii săi.

Ne-a părăsit un bun şi drag prieten. Dumnezeu să-l ierte.

Daniela MITESCU

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihai Eminescu*

78 de ani dela Unirea Basarabiei cu Patria-Mamă

BASARABIA PĂMÂNT ROMÂNESC

TRECUTUL ISTORIC - Provincia românească dintre Prut şi Nistru a făcut parte din vechea Moldovă, dela înfiinţarea acesteia. Ducându-ne înapoi în Istorie, ştim că pe acest teritoriu, prin anul 630 A.C., au trecut Sciţii cu oştile lui Darius. Iar mai târziu, strămoşii noştri Daci s'au stabilit sub Buerebista, venind din Sud-Vest pe la anul 327 A.C., ei ajungând să împingă hotarul până la Niprul de Jos. Mai târziu *"Moldova de Sus"* e anexată la Moesia Inferioară şi face parte din Imperiul Roman până la năvările barbare, în anul 106 D.C.

Dacia, sub Decebal, este învinsă de Traian; întreaga Dacie a fost transformată provincie romană.

Din amestecul acestor două popoare s'a născut Neamul Românesc.

După retragerea Romanilor în anul 272 D.C. din faţa năvălirilor barbare, acest teritoriu fu lăsat pradă valurilor nesfârşite de barbari, ce l-au curtreierat în lung şi lat.

În aceste timpuri, elementul autohton, romanizat şi mai târziu creştinat, retras în regiunile muntoase, din faţa năvălirilor barbare, începuseră să formeze organizaţii politice-administrative cunoscute sub numele de Voevodate. Prin anul 1359, din Nordul Maramureşului pornesc primii descălecători, care unesc Voevodatele din regiunea Sucevei, Câmpulung Moldovenesc, Baia şi Siret, formând principatul Moldovei, nume luat dela un afluent al Siretului.

Chiar dela început, principatul Moldovei, aflat în drumul de expansiune al Imperiului *"Otoman-păgân"*, a avut mult de luptat, apărând Europa creştină.În aceste vremuri, Ruşii erau încă sub ocupaţia Tătarilor. De abia în secolul XVII, Rusia se ridică sub Petru cel Mare; pe atunci hotarul ei nu cuprindea încă nici Niprul.

Mai târziu, Ruşii, prin corupţie şi trădare, pun mâna pe Ucraina, ţinând prin aceasta să ajungă la Marea Neagră. Petru cel Mare ajunge la Marea de Azov, iar urmaşii lui din secolul al XVIII-lea cuceresc litoralul Mării Negre, apropiindu-se tot mai mult de ţările româneşti. ***ÎN ANUL 1792 RUŞII AJUNG LA NISTRU***, devenind vecinii noştri. Numai după 20 de ani, la 1812, profitând de slăbiciunea Turcilor, ei anexează partea răsăriteană a Moldovei, care se găsea sub protectorat rusesc.

NUMELE: Sub numele de Basarabia sau ţara lui Basarab, înainte de 1812, era cunoscută jumătatea de Sud a Moldovei, cu cele două centre comerciale: Chilia la Dunăre şi Cetatea Albă la Marea Neagră. Prin tratatul dela Bucureşti din 28 Mai 1812, când Turcii au cedat Ruşilor *"MOLDOVA DINTRE NISTRU ŞI PRUT"* (teritoriu ce nu le aparţinea lor), Ruşii, după oarecare ezitare, au dat denumirea generală la toată această regiune de ***"BASARABIA"***.

Trebue menţionat însă, că acest teritoriu făcea parte din *"Ţara Moldovei"* care, sub Alexandru cel Bun, constituia un singur trup dela Nistru până la Carpaţi şi din Ceremuş până la Nistru.

POPULAŢIA - Când Basarabia românească fu răpită de Ruşi la 1812, populaţia ei era formată din: Români - 75%, minoritari (Ruşi, Ucraineni, Bulgari, Greci, Germani etc.) - 25%.

Încă şi în anul 1959, în urma recensământului sovietic dela 15 Ianuarie, în Republica Moldovenească se găseau 1.887.000 de Români, adică 65,4 la sută din totalul populaţiei republicii.

Ţăranul basarabean, ca şi fratele lui de dincoace de Prut, e sentimental, tradiţional, profund religios. Dotat cu o conştiinţă naţională, el şi-a păstrat unitatea de rasă, limbă şi obiceiurile, chiar şi sub stăpânirea străină.

BASARABIA, scăpând de jugul rusesc, în urma revoluţiei din 1917, s'a unit cu patria-mamă, România. Această unire a fost făcută în urma voinţei populaţiei basarabene care, aplicând principiul de auto-determinare, a hotărît, în urma unor congrese ţinute la Hotin, Chişinău şi Odesa, să se unească cu România.

În acest sens, la 27 Martie 1918, *"Sfatul Ţării"*, întrunit la Chişinău proclamă: ***"În numele poporului Basarabiei, Sfatul Ţării declară: Republica Democrată Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut şi Nistru, Marea Neagră şi vechile granițe cu Austria, rupte de Rusia acum o sută şi mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului Istoriei şi dreptului de Neam... de azi înainte şi pentru totdeauna, se uneşte cu mama sa, România."***

Ignorând cele mai umane principii şi profitând de izolarea României în 1940, Ruşii occupă iarăşi Basarabia, plus o parte din Bucovina şi Moldova de Nord. Acest fapt a făcut pe Români ca, la 22 Iunie 1941, să treacă Prutul, pentru reluarea acestor provincii româneşti.

Fără a se ţine seama de cele trei drepturi: *ISTORIC, ETNIC, VOINŢA POPORULUI*, care justifică posedarea unui teritoriu, prin pacea dela Paris din 1947, Ruşii ne răpesc din nou Basarabia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţa.

Cu credinţa în Dumnezeu, nu ne îndoim o clipă, că dreptatea aşteptată de toţi, nu va întârzia să vină. Românitatea acestor provincii nu a fost şi nu va putea fi contestată de nimeni. De aceea, după cum credem în lumina soarelui, credem şi'n biruinţa forţelor binelui şi adevărului, asupra forţelor întunericului şi minciunii şi suntem siguri că: Libertatea va urma sclaviei.

Tudor MURGOCI

27 MARTIE 1918 - 27 MARTIE 1996

SCRISOARE CĂTRE SFATUL ŢĂRII DIN BASARABIA

REGELE FERDINAND I

Cu adâncă emoţiune şi cu inima plină de bucurie am primit ştirea despre importantul act ce s'a săvârşit la Chişinău. Sentimentul naţional ce se deşteptase atât de puternic în timpurile din urmă în inimile Ţării, o solemnă afirmare. Un vis frumos s'a înfăptuit. Din suflet mulţumeasc bunului Dumnezeu că Mi-a dat, în zile de restrişte, ca o dulce mângâtere, să văd după o sută de ani pe fraţii Basarabeni revenind iarăşi la Patria-Mamă. Aduc prinosul Meu de călduroase mulţumiri Domniilor-Voastre şi Sfatului Ţării ale cărui patriotice sforţări au fost încoronate de succes.

În aceste momente solemne şi înălţătoare pentru Patrie, de aici înainte comună, vă trimit la toţi cetăţenii din noua Românie de peste Prut regescul Meu salut, înconjurându-vă cu aceeaşi inimoasă şi caldă iubire părintească.

FERDINAND I

Drepturile României asupra Basarabiei

Declaraţia d-lui André Tardieu

— Fost plenipotenţiar al Franţei la conferinţa păcii şi ministru al lucrărilor publice —

„Răspund cu atât mai multă plăcere la întrebările pe care mi le-aţi pus, cu cât eu însumi în calitate de plenipotenţiar al Franţei, prezidând în ziua aceea Consiliul suprem al Aliaţilor, în lipsa d-lui Clémenceau, am susţinut teza alipirii Basarabiei la România, invocând, nu numai drepturile istorice, dar mai ales voinţa poporului, care s'a manifestat cu ocazia alegerilor.

Nu cred că ar fi nevoe de lungi desvoltări spre a justifica soluţia pe care guvernul francez totdeauna a susţinut-o şi apărat-o".

Declaraţia senatorului american H. C. Lodge

— Fost preşedinte al comisiunii afacerilor streine la Congresul Statelor-Unite —

„In confuzia în care se găseşte Europa, am auzit vorbindu-se puţin de Basarabia, dar sentimentul meu a fost întotdeauna că cea mai mare parte a populaţiunii ei fiind formată din români, ea trebuia să formeze o parte a României şi am fost mulţumit să aflu că ea a fost reunită".

Declaraţia d-lui Alexandru Alvarez

— Secretar general al Institutului american de drept internaţional şi membru al Curţii permanente de arbitraj din Haga —

„Noi, americanii latini, vedem în reunirea Basarabiei la România, consacrată de consiliul ambasadorilor în 1920, nu numai o dreaptă satisfacere a adevăratului principiu de naţionalitate, dar mai cu seamă faptul că ea tinde să creeze, în apropiere de ţinuturile Asiei, un stat mare chemat să îndeplinească o mare misiune".

Declaraţia d-lui G. W. Prothero

— Fost consilier istoric al delegaţiei britanice la conferinţa păcii şi directorul secţiei istorice la ministerul afacerilor streine britanice —

„Din veacul al XV-lea şi timp de trei secole consecutive, Basarabia a făcut totdeauna parte din Moldova, fie că a fost independentă, fie că a fost sub jugul turcesc. Prin soarta armelor ea a trecut în 1812 sub controlul Rusiei.

Tratatul dela Paris (1856), recunoscând într'o măsură oarecare relaţiunile naţionale, a dat Moldovei o parte din acest ţinut.

Dar această recunoaştere parţială a fost sortită să fie anulată după 22 ani, când congresul de la Berlin, iertând ingratitudinea Rusiei şi sancţionând o mare violare a principiului naţionalităţii, a permis ca întreaga Basarabie să fie anexată de ţar. Această nedreptate a fost reparată şi cu consimţământul simpatic al puterilor victorioase, Basarabia, o adevărată unitate geografică, cuprinsă între limitele naturale, a celor trei mari fluvii şi Mare, e acum, definitiv reunită—şi trebue să nădăjduim, pentru totdeauna — la patria mamă".

Declaraţia d-lui Mihail Tyskiewicz

— Fost preşedinte al delegaţiei ukrainene la conferinţa păcii din Paris şi fost ministru al republicei ukrainene pe lângă Vatican —

„Basarabia e românească. O cunosc şi am fost acolo şi pot să atest caracterul său esenţial moldovenesc, adică românesc. Nistrul separă distinct cele două ţări şi pare a pune între ele o frontieră, nu numai strategică, dar şi etnografică.

Resolvirea acestei chestiuni e de o capitală importanţă pentru ambele ţări.

Intrevăd alianţa lor ca una din bazele siguranţei lor. Impărtăşind aceste idei, am lucrat cu amicii mei români de cinci ani, în Elveţia.

Salut revenirea Basarabiei la patria sa mamă, ca un act de reparaţiune a unei injustiţii flagrante, în speranţă că „Tribunalul lumii civilizate va recunoaşte drepturile şi independenţa Ukrainei".

Declaraţia d-lui Henry Bordeaux

— Membru al Academiei franceze —

„Cunosc toată puterea de atracţie a României, forţa asta latină a orientului. Locuitorii Transilvaniei şi Basarabiei păstraseră tradiţiile, legendele, obiceiurile şi dragostea pentru originea lor. Inainte de războiu, am putut să-mi dau seama de asta în diferitele călătorii pe care le-am întreprins. E cu neputinţă azi să desparţi din nou Basarabia de România".

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

CAZUL LUI ILAŞCU ŞI AL ROMÂNILOR BASARABENI ÎN ATENŢIA CONGRESULUI AMERICAN

Dela stânga: Vasile Nedelciuc, David Funderburk, Ion Hadârcă şi Nicolae Dima

Cazul Românilor internnaţi la Tiraspol, în Transnistria şi al situaţiei generale din Moldova dintre Prut şi Nistru (Basarabia) a fost prezentată la începutul lunii Februarie mai multor senatori şi deputaţi americani şi comisiei Statelor Unite pentru aplicarea acordurilor dela Helsinki.

Vă reamintim că la sfârşitul lunii Ianuarie şi începutul lunii Februarie, cu prilejul *"Zilelor Naţionale ale Rugăciunii"* organizate în fiecare an de Congres în această perioadă, au fost invitaţi Domnii Vasile Nedelciuc şi Ion Hadârcă.

Amândoi sunt lideri de frunte ai Românilor basarabeni şi membri proeminenţi ai Parlamentului dela Chişinău.

Cei doi invitaţi au avut o bogată activitate la Washington incluzând între altele întâlniri cu mai mulţi congresmeni şi senatori, întâlniri la Departamentul de Stat, Banca Mondială, precum şi cu alte personalităţi care au participat la diferite funcţii ale evenimentului.

Domnii Nedelciuc şi Hadârcă au prezentat în mod competent o parte din problemele care îi frământă pe Românii basarabeni între care, şi în primul rând, soarta lui ILIE ILAŞCU şi a celorlalţi Români internnaţi, chestiunea Transnistriei şi a Armatei a 14-a ruse, problema extinderii spre Est a Alianţei Nord Atlantice, problema accesului opoziţiei la mass-media, mersul sinuos al democratizării, dificultăţile privatizării şi altele. S'a insistat însă în mod deosebit pentru eliberarea necondiţionată a deţinuţilor români dela Tiraspol. Dl. Vasile Nedelciuc a predat tuturor personalităţilor întâlnite o declaraţie completă referitoare la situaţia din Republica Moldova.

Ca participant direct şi activ la unele din aceste întâlniri, am observat eforturile neobosite ale celor doi reprezentanţi în legătură cu soarta lui Ilaşcu, în special în cadrul întâlnirii cu membrii Comisiei dela Helsinki şi cu deputatul David Funderburk. Acum, mai mult decât oricând nutresc speranţa că Congresul Statelor Unite îşi va continua eforturile vizând eliberarea celor internnaţi.

Societatea *"Avram Iancu"* şi Fundaţia Româno-Americană, organizatoare ale acţiunilor întreprinse pe lângă Congres urmărind eliberarea din închisoare a grupului Ilie Ilaşcu, mulţumeşte tuturor celor care ne-au sprijinit financiar şi moral să ne îndeplinim ţelul propus.

S'a colectat o sumă frumoasă de bani care au fost predaţi oaspeţilor dela Chişinău pentru ajutorarea familiilor Românilor internnaţi şi pentru continuarea acţiunilor necesare punerii lor în libertate.

Vom continua eforturile şi vă vom ţine la curent.

Nicolae DIMA

TORONTO

POMUL DE CRĂCIUN ROMÂNESC

Într'o *"graţioasă şi elaborată arhitectură"*, a fost expus în inima metropolei Toronto, la City Hall, în perioada Decembrie 1995 - 15 Ianuarie 1996. Au mai fost expuşi pomi de Crăciun din: Guyana, Ucraina, Polonia, Slovacia, Canada, Austria, Croaţia, Filipine, Grenada. De ce am optat pentru a expune aici? În faţa primăriei există un patinoar în aer liber, în jurul lui un rai de lumini; în această perioadă înconjoară primăria o expoziţie de sclupturi în ghiaţă; primarul oraşului, sub cerul liber, deschide celebrarea Noului An. În Rotonda primăriei, în perioada festivalului *"Christmas Tree around the World"*, au loc ritmic întâlniri ale oficialităţilor, concerte pe tema Crăciunului; firme producătoare de jucării îşi fac cunoscute numele expunând produsele lor printre pomii de Crăciun decoraţi.

Am încercat să balansez tradiţia cu aşteptările de pe acest continent, adică să aibă strălucire (şi pentru cei care nu vor avea timp şi dispoziţie să caute înţelesuri şi aderenţe pentru adevărurile profunde încifrate în tradiţiile spiritualiste).

Am folosit:

- nuci, alune, mere roşii, diferite forme de aluat, spice de grâu, flori naturale uscate, poame (din mere); o stea în vârf, clopoţei, diferite împletituri din crenguţe, hârtie de sac gofrată, talaş, hârtie de sac răsucită (imitând sfoara), rafie naturală vopsită în roşu, conuri naturale de brad;
- pentru strălucire: bomboane *"de salon"*, beteală aurie, floarea soarelui (acoperită cu auriu), conuri aurii de brad, diverse obiecte din sticlă, beculeţe cu intermitenţă, lumânări electrice - imitând perfect inclusiv ceara care curge, un număr redus de globuri (nemţeşti!).

Voi descrie câteva grupuri decorative:

- în vârf - o stea metalică. Apoi, etaje de conuri aurii de brad, de floarea soarelui aurie. Imediat sub vârf, un grup compus astfel: un mănunchi de spice de grâu, poame (din mere), trei clopoţei metalici - toate legate cu o panglică de rafie. Mai jos, paralele cu panglica din rafie, o altă panglică aurie, de care e legat un coşuleţ conţinând bomboane *"de salon"*, în celofan cu desene aurii. Aceste două grupuri (cu panglici), sunt luminate, din dreapta, de un grup de trei lumânări (electrice). De sub stea, spre poale, discret: beteală aurie şi beteală din hârtie de sac răsucită;
- la poale: fiecare crenguţă a bradului avea legat de ea - cu rafie roşie - un mănunchi de flori naturale uscate (stropite cu pulbere fosforescentă). De fiecare dintre aceste crenguţe atârna un globuleţ auriu. Valuri de beteală aurie şi hârtie de sac răsucită, (imitând sfoara), uneau crenguţele.

Acest ultim etaj dela poale se proiecta pe *"fusta bradului"*, din hârtie de sac gofrată, care sprijinea cuiburi de talaş (cu nuci, cu alune, cu mere), conuri naturale de brad, pachete - cadou (foarte mici), acoperite cu hârtie de sac şi legate cu şnur auriu sau rafie roz, sau acoperite cu hârtie aurie şi legate cu rafie naturală.

- în pom:

a. o coroniţă împletită din crengi uscate. În interior, ca un pendul, o nucă; pe coroniţă, sus,legat un spic de grâu;

b. sfere din crengi împletite. În interior: fie un glob, fie un măr;

c. unul dintre cele trei globuri - expuse vizibil în brad - cel roz, era învârtit continuu de un motoraş. De ce? Am intenţionat să captez atenţia vizitatorilor urându-le *"Merry Christmas"* şi *"Crăciun Fericit"*;

d. coşuleţe, împletite din nuiele, pline-ochi cu nuci, purtau pe toartă o panglică din aţă de cânepă şi aţă aurie.

Aurelia DAFINESCU

BIARRITZ

MEMORIALUL DURERII

Între 16-21 Ianuarie a avut loc la Biarritz, Festivalul internaţional de programe audiovizuale (Fipa), reunind televiziuni din 38 de ţări. Festivalul a funcţionat pe şase secţiuni, fiecare cu un juriu prezidat de o mare personalitate: ficţiune, seriale şi mare foileton, documentare de creaţie şi eseuri, mari reportaje şi fapte de societate, muzică şi spectacol, scurt metraje.

Filmul documentar *"Corneliu Coposu - Legiunea de Onoare"* din seria Memorialul Durerii, realizat de Lucia Hossu Longin a participat în competiţia finală, la secţiunea *"Mari reportaje şi fapte de societate"*. Videoteca din Paris a selecţionat din toate programele Festivalului 38 de filme care s'au difuzat între 26-30 Ianuarie la Paris, printre care şi *"Corneliu Coposu-Legiunea de Onoare"*.

Duminică, 21 Ianuarie, un grup de Români a întâmpinat-o pe D-na Lucia Hossu-Longin la aeroportul Orly Ouest, sosită dela Biarritz, împreună cu regizorul şi producătorul Dan Necşulea, oferindu-i-se un buchet de flori roşii, galbene şi albastre.

În seara de 23 Ianuarie, în sala Misiunii Catolice Române din Paris, D-na Lucia Hossu Longin s'a întâlnit cu mulţi Români din exil, după ce a vizitat Biserica Ortodoxă Română din Paris şi s'a recules în faţa plăcii de marmoră în memoria preoţilor morţi pentru credinţă, în închisorile comuniste din România între 1944-1989.

Ilie MIHALCEA

Dela stânga: Radu Negrescu-Şuţiu, Cicerone Ioniţoiu, Ana Ţuţuianu, Remus Radina Dan Necşulea, Lucia Hossu-Longin, Ştefan Băjenaru şi Ilie Mihalcea

CHICAGO

CERCUL CULTURAL "MIHAI EMINESCU"

În ziua de Duminică, 21 Ianuarie 1996, ora 5,30 P.M., în sala Bisericii *"Naşterea Domnului"* din str. Paulina nr.6350, din Chicago, s'au sărbătorit 146 de ani dela naşterea lui Mihai Eminescu (15 Ianuarie 1850, Botoşani - 15 Iunie 1889, Bucureşti) şi s'au comemorat 107 ani dela moartea poetului nostru naţional.

Festivitatea a fost deschisă de Prof. dr. Gheorghe Rădulescu, Preşedintele Cercului Cultural *"Mihai Eminescu"*, relatând asistenţei activitatea Cercului Cultural în intervalul celor 3 ani de existenţă. Cuvântul introductiv despre Mihai Eminescu, a fost prezentat de Ing. John Pop, Directorul Cultural şi Artistic al Cercului Cultural *"Mihai Eminescu"*. Eugen Bârsan, Preşedintele de onoare al Cercului Cultural a prezentat lucrarea *"La a 146-a aniversare a lui Mihai Eminescu"*.

Micuţa Nicol Pavel, în vârstă de 5 ani, a recitat 7 strofe din *"Luceafărul"*, de Mihai Eminescu (recitarea a fost răsplătită de public cu puternice aplauze). S'au citit poemele de Mihai Eminescu *"Lasă-ţi lumea"* şi *"Iubind în taină"* de către Cornelia Tipescu; poemele *"Venere şi Madonă"* şi *"Din valurile vremii"* de Mihai Eminescu, au fost citite de către Jean Bukiu, poemele *"Când amintirile"* şi *"Adio"* de Mihai Eminescu au fost citite de către Lidia Nicolau, poemele *"Pe aceiaşi ulicioară"* şi *"Din noaptea"*, de Mihai Eminescu, au fost citite de către Paul Constantinescu, poemul *"Când amintirile"*, de Mihai Eminescu, a fost citit de către Lucia Pop şi poemul *"Dormi"* de Mihai Eminescu, a fost citit de către Gheorghe Rădulescu. Preotul Protopop Simion Pavel, Preotul Ion Ioniţă, George Restea şi Petre Munteanu au interpretat vocal cântece din lirica eminesciană. S'au citit lecturi paralele, poemele *"Lacul"* şi *"Sonet"* de Mihai Eminescu în limbile română, franceză, germană şi engleză, de către Prof. dr. Stella Rădulescu, Liliana Ciupeiu şi Lucia Pop.

S'a prezentat conferinţa *"Dragostea în viaţa şi în opera lui Mihai Eminescu"* de către Prof dr. Gheorghe Rădulescu. Conferinţa s'a axat pe sentimentul de dragoste al poetului din cea mai crudă tinereţe şi până la maturitate, sentiment reflectat în creaţia de dragoste a poetului nostru naţional, cu trimiteri în lirica universală. Filmarea serii culturale i-a revenit lui Corneliu Popescu, iar fotografiile lui Mugur Simionov. Regia spectacolului a fost efectuată de către Prof. dr. Gheorghe Rădulescu.

Seara culturală s'a bucurat de un mare şi strălucit succes din partea unui numeros şi select public.

CORESPONDENT

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂŢITE

George DONEV

DESPRE SIMBOLURI ŞI-O COPERTĂ

Plimbându-mă pe trotuarele oraşului Bombai din India, am călcat pe zvastici. Am aflat că simbolul naziştilor, mai bătrân decât Hitler cu vreo 2500 de ani, era un semn religios, un talisman fără nici o legătură cu ideile rasiste. Probabil că Hitler l-a ales cu ochii închişi.

Simbolul fasciştilor: un mănunchi de nuiele de mesteacăn cu barde legate la vârf şi purtate de lictorii ce apărau pe magistraţii superiori ai Imperiului Roman. Simbolul *"fasciştilor"* îl găsim şi pe unele monede americane (Sunt Americanii fascişti?). Între fasciile lictorilor şi *"El Duce"* găsim o palidă legătură: Benito Mussolini, din modestie, se credea urmaşul împăraţilor romani.

Acum, despre simbolul comuniştilor *"Secera şi ciocanul"*, ce sugerează uneltele muncitorilor ce se împletesc cu idealurile *"Dictaturii proletariatului"* realizată în Rusia şi despre care Panait Istrate, invita la serbările aniversare de 10 ani ale revoluţiei din 1917, scrie în volumul *"Spovedanie pentru învinşi"* pg. 44:

"Când un stat proletar - care înainte de toate trebue să fie moral şi care nu-i cel mai sărac, decât numai dacă vrea - îşi pune întreaga soartă pe înşelătorie, el nu poate întâlni în drumul său decât înşelători mârşavi. Şi aici nu sunt în joc numai sărbătorile, ci întreaga tactică comunistă".

Secerele şi ciocanele au devenit în mâinile celor *"înşelători mârşavi"* uneltele teroarei, dacă nu spui că *"şeful"* e cel puţin *"Fiu iubit"* plus geniu, te alegi cu ciocanul în cap.

Un alt numitor comun al internaţionalei tovărăşeşti este *"Trandafirul roşu"*, înfiat în 1917, iar la recentele alegeri din Polonia, Bulgaria şi România partidele comuniste l-au întrebuinţat ca semn electoral. Ana Pauker sblinia că trandafirul e înconjurat de spini (capitalişti) şi pentru a-l culege şi a te îmbăta de mireasma lui, trebue mai întâi să-i tai spinii ce-l înconjoară.

Terminând cu un simbol ce se identifică perfect cu realitatea: pe coperta volumului *"Poezii din Închisori"* de Zahu Pană, este un desen cu trei linii paralele încrucişate de alte trei linii paralele, ce oglindesc gratiile dela ferestrele temniţelor, simbolul prigoanelor, suferinţelor, hotarul dintre cei liberi şi cei zăvorîţi. (Vă lăsăm să ghiciţi al cui simbol este. N.R.)

Cele trei cuvinte *"Poezii din închisori"* şi desenul care simbolizează puşcăriile, reprezintă rechizitoriul convingător în procesul comunismului.

Se dovedeşte, fără apel, că dincolo de gratii, îngrămădiţi ca animalele prin celule, se aflau, alături de cei care au făurit România Mare şi înalte feţe bisericeşti, elita scriitorilor şi poeţilor români. Ei ne-au lăsat mărturie scrisă *"Cu acul pe săpun"*, o nouă Mioriţa, unde sunt arătaţi istoriei cei vicleni care au vrut să ne distrugă satele, bisericile şi au tăiat nimbul unei generaţii tinere.

Dăm un exemplu de calibru intelectual al omului impus de Moscova ca să reeduce pe scriitorii şi poeţii de după gratii:

Nicolae Ceauşescu, Cizmar;

Elena Ceauşescu, Academiciană, inginer şi Savantă care nu şi-a terminat cursurile primare.

•••

ALEGERILE DIN STATELE UNITE

Dintre candidaţii la postul de preşedinte al Partidului Republican notez pe Pat Buchanan, care fiind purtător de cuvânt al Casei Albe a subliniat cum comuniştii dezinformează publicul cu documente false. N'a dat nume, dar fiecare a înţeles că era vorba de atacurile duse, pe bază de fotografii trucate, împotriva Episcopului Valerian, cu scopul de a înşfăca averea Episcopiei dela Vatra. La un an după moartea Episcopului a apărut cartea *"Orizonturi Roşii"* unde Pacepa dezvăluie falsurile.

•••

MECIUL DINTRE OM ŞI MAŞINĂ

Jucătorii de şah din întreaga lume au uitat de Bosnia, de Ierusalim şi de alegeri. Toţi au fost aţintiţi cu ochii la eşichierul unde se dădea meciul internaţional de şah între campionul mondial Garry Kasparov şi computerul *"Deep Blue"* ce analiza zeci de milioane de mutări într'o secundă. Meciul a fost câştigat (4-2) de cel cu creierul născut, iar nu făcut.

•••

PRIVATIZARE SAU ESCHIVARE?

Privatizarea în România merge încet, dar merge prost şi pe drumuri întunecate. Trebuesc privatizate, în mai puţin de două luni, 4.000 de industrii de stat dintre care doar opt ar prezenta o investiţie bună, dar aceste opt industrii au fost retrase de pe listă şi acţionarii au fost *"recuponizaţi"*. Publicul nu are nici o încredere în guvern şi până acum doar 20,8% din cupoane au fost schimbate cu acţiuni. După îmbogăţiţii post Decembrie, după îmbogăţiţii mafioţi şi după îmbogăţirea afaceriştilor din guvern avem o nouă clică: îmbogăţiţii *"privatizărilor alese"*.

•••

CITITE

Celor care nu activează în sânul comunităţii pe motiv că nu suntem uniţi etc., le reamintim:

"Nu ai dreptul să fii nemulţumit dacă eşti indiferent" (Anton Uncu, *România Liberă*).

AGRICULTURA ŞI PROBLEMA SUPRAFEŢELOR DE ÎNSĂMÂNŢARE

Nicolae BRĂDEANU

Urmare din numărul trecut

Lipsesc mijloacele financiare pentru modernizarea producţiei alimentare şi aici se simte şi întârzierea acordării titlurilor de proprietate asupra pământului primit de ţărani, deoarece fără titluri de proprietate nu se pot cere împrumuturi dela bănci pentru investiţii, pământul constituind o garanţie pentru împrumutat. Se mai menţionează că est tipic pentru toate ţările foste socialiste fragmentarea suprafeţelor de teren agricol pe de o parte, iar pe de alta formarea unor unităţi de stat. Această situaţie duce la condiţii inegale de concurenţă pentru ţăranii individuali, care nu au posibilităţi de mecanizare la acelaşi nivel ca şi întreprinderile de stat.

Pentru cei care nu cunosc adevărata situaţie a agriculturii din fostele ţări socialiste, acest lucru ar părea normal. Luând în considerare situaţia reală din acea vreme, pare anormal că aprovizionarea cu fructe şi legume a populaţiei o făceau ţăranii în proporţie de 60-70%, ceea ce recunoştea şi presa comunistă din acel timp, ori este ştiut că loturile lor de pământ erau mici şi variau între 20 şi maximum 30 de ari pentru fiecare ţăran colectivist.

Studiul elaborat de Uniunea Europeană, vrea să scoată în evidenţă că datorită supraproducţiei de cereale în ţările acestei uniuni, abia dacă se va găsi o concordanţă între părerile acestor ţări pentru a primi în rândurile lor şi ţările reformatoare din Est, deoarece acestea din urmă, având o agricultură mai puţin dezvoltată, vor trebui să fie cap de listă pentru subvenţionarea agriculturii, ştiut fiind că în ţările Uniunii Europene, agricultura este subvenţionată de stat.

Un alt neajuns al agriculturii din fostele ţări socialiste prezentat în studiu, îl constituie faptul că în aceste ţări 25% din forţele de muncă sunt ocupate în agricultură, în timp ce în statele Uniunii Europene, numai 6%.

În situaţia ţărilor din Europa de Est este normal ca să lucreze în agricultură un număr mai mare de oameni, deoarece industria este mai puţin dezvoltată, iar agricultura absorbindu-i, ei nu vor apare pe listele de şomaj. La noi tocmai fragmentarea terenului agricol a asigurat între cele două războaie mondiale un mijloc de subzistenţă pentru mulţi oameni dela oraşe în perioadele de criză, când cei deveniţi şomeri s'au retras la sate unde aveau un mic lot de pământ pe care-l cultivau împreună cu rudeniile lor.

În acest context este bine să fie amintite câteva din ideile desprinse din Conferinţa mondială pentru dezvoltarea socială, care a fost organizată în perioada 6-12 Martie 1995 la Copenhaga de către Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Alimentaţie şi Agricultură (FAO), iniţiată în 1945 sub emblema *"Fiat Panis"* (să fie pâine). Problemele dezbătute în cadrul acestui forum au fost pauperizarea satelor, şomajul rural şi securitatea alimentară în ţările cu economie subdezvoltată sau în curs de dezvoltare. Tema de bază a fost *"SĂRĂCIA SATELOR"*, problemă cu care se confruntă multe din satele româneşti. Este bine că tocmai dela acest înalt for al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Agricultură şi Alimentaţie se face o corectură a conceptului de agricultură, în sensul revenirii la agricultura tradiţională, care să folosească însă mijloace tehnice moderne pentru practicarea ei. Acesta este un îndemn raţional de a nu pune accentul pe o productivitate mare cu orice preţ, ci pe interesul primordial acordat oamenilor care trăiesc pe seama agriculturii, dar şi pe seama meşteşugarilor, a micii industrii, a serviciilor, turismului şi comerţului.

Lipsurile provocate de agricultura socialistă, le simte şi astăzi toată ţara, după 5 ani dela sfârşitul ei şi mai ales ţărănimea care practic nu are cu ce să-şi lucreze pământul. Ţăranii trebue să plătească sume mari unităţilor de mecanizare a agriculturii pentru însămânţarea şi recoltarea cerealelor, iar preţul de vânzare al acestora fiind mic, ei nu pot să-şi formeze un capital din venitul agricol, prin care să aibă o anumită posibilitate pentru dezvoltarea gospodăriilor lor şi din această cauză apare lipsa locurilor de muncă în agricultură.

În cazul utilizării suprafeţelor comasate, se însămânţează numai anumite soiuri de plante de mare randament, şi la care se pretează tehnologiile de vârf, ceea ce duce la scăderea biodiversităţii plantelor, în special la plantele care constituie hrana tradiţională la sate, se arată în documentele Conferinţei FAO. Efectul acestui fapt este dezechilibrul alimentar, scăderea capacităţii de muncă, rezistenţă scăzută la îmbolnăviri.

Au existat boli la sate şi în trecut, dar aerul bun nepoluat dela ţară, apa de izvor şi hrana proaspătă consistentă fără îngrăşăminte chimice, au creat un mediu sănătos, unde foarte mulţi oameni au ajuns la vârsta de 80 de ani şi chiar mai mult, fără să fi fost consultaţi de vreun medic, cu excepţia consultării medicale pentru armată, în timpul recrutării. În timpul regimului comunist se arăta mereu grija ce se purta pentru sănătatea oamenilor, prin creşterea numărului de medici la mia de locuitori. Numărul acestora a crescut, este adevărat, dar celelalte s'au deteriorat: mediul ambiant mult mai poluat, apa de asemenea, iar hrana mult mai slabă. În aceste condiţii, oricât de mare ar fi numărul medicilor, sănătatea oamenilor este în pericol.

Sistemele integrate de producţie vegetală şi animală, aşa cum au existat în agricultura românească între cele două războaie mondiale, au creat condiţiile pentru ca fiecare gospodărie ţărănească să aibă ca activitate anexă confecţionarea de pânzeturi din cânepă şi in, creşterea de vite, produse lactate etc. Această integrare a făcut să crească cererea de mână de lucru. Au apărut ateliere de confecţionat funii, curelării unde se confecţionau hamuri pentru cai, ateliere de rotărit, fierării, ateliere pentru confecţionat obiecte de artizanat etc.

Este bine că documentul final al Conferinţei FAO-1995 precizează necesitatea agriculturii tradiţionale. Cu această ocazie W.H. Murdoch spunea: *"agricultura care a jucat un rol determinant în dezvoltarea ţărilor care acum sunt bogate, va fi crucială şi pentru dezvoltarea ţărilor astăzi sărace."* Ca o confirmare a celor spuse de W.H. Murdoch este suficient să fie amintit că în timpul regimului comunist la noi, agricultura a fost reazemul serios al industriei, care în cea mai mare parte nu era competitivă pe piaţa mondială.

Revenind la agricultura tradiţională care se desfăşura pe suprafeţe fragmentate, este suficient să fie luat în considerare anul 1995, când ţăranii, fără să dispună de utilaj agricol, situaţie în care sunt ca şi semiparalizaţi, au produs cereale în cantităţi apreciabile, provocând după cum scriu ziarele *"o criză a grâului"*. În condiţiile climaterice bune din anul trecut, dacă ar fi dispus de utilaje agricole proprii, situaţia ar fi fost şi mai bună.

Agricultura este singura ramură industrială dela noi unde există cu adevărat concurenţă şi creşteri economice, de aceea şi preţurile sunt mai rezonabile.

Cerealele sunt cu adevărat o bogăţie, ele vor fi din ce în ce mai mult cerute datorită creşterii populaţiei globului, iar în unele ţări cum este Rusia, producţia de cereale este slabă, cum n'a mai fost de 30 de ani. De asemenea fondurile de cereale ale FAO sunt în scădere, ceea ce va influenţa creşterea preţului lor.

În 1679 învăţatul olandez Antoni van Leeuwenhoek a apreciat că globul pământesc n'ar putea hrăni mai mult de 13,4 miliarde de oameni. Această cifră s'ar realiza conform pronosticurilor făcute de Naţiunile Unite prin anul 2050, când se apreciază că populaţia lumii va fi între 7,7 şi 12,5 miliarde de oameni. Dacă calculele făcute de învăţatul olandez nu prezintă mare încredere, fiind făcute acum cca. 300 de ani, nici oamenii de ştiinţă de azi nu sunt mai optimişti. Jurnalul ştiinţific *"Science"* din Statele Unite ale Americii publică un articol de Joel Cohen, care spune că numărul de oameni ce pot fi hrăniţi pe pământ, depinde de felul cum îşi vor chivernisi hrana, îmbrăcămintea (polyester sau bumbac), câte parcuri şi câte locuri de parcare vor să aibă etc. Alte publicaţii au de asemenea rezerve şi sunt pesimiste faţă de felul cum va fi aprovizionată omenirea în viitor.

Mulţi intelectuali şi mai ales economişti sunt de părere că agricultura nu poate aduce bogăţie mare ţării. Această concepţie este greşită. Locuitorii Romei din antichitate proveneau dintr'un popor de ţărani care în decurs de secole au adunat bogăţii inestimabile. Împăratul Augustus şi după el alţi împăraţi romani, aveau bogăţii de miliarde, ori pe vremea aceea nu exista industrie. S'a văzut cum cerealele au ţinut în prim plan european moneda noastră naţională.

România a fost o ţară bogată în primul rând prin agricultură. Petre Carp, care a stârnit multe controverse în parlamentul român înainte de Primul Război Mondial, a arătat în cadrul dezbaterilor care priveau agricultura, că statul român a început să descrească, când a scăzut starea ţăranului, iar mai târziu ei nu au fost ocrotiţi, munca lor fiind făcută de sclavi pe care-i aduceau proprietarii de pământ din toate ţările lumii. Proprietatea mică a fost înlocuită cu proprietatea mare, iar ţăranii s'au dus la oraşe creând proletariatul, care s'a aruncat în braţele Cezarului. Petre Carp, a făcut parlamentarilor de atunci recomandarea: *"citiţi pe Mommsen şi veţi vedea cum odată cu ţăranul roman, au dispărut şi forţele vitale ale republicii."*

Este cazul să ascultăm învăţămintele istoriei, care ne arată că şi cu suprafeţe agricole mici, se poate face o agricultură bună şi competitivă. De asemenea specialiştii dela FAO dau îndemnul să se rămână la agricultura tradiţională care poate nivela multe nemulţumiri sociale, aşa cum a fost situaţia la noi, între cele două războaie mondiale.

Din 1989 încoace, în condiţii mult nefavorabile, agricultura noastră a adus o înviorare în aprovizionarea cu alimente şi a realizat cele mai mari creşteri economice în ţară, deşi activitatea ei se desfăşoară pe suprafeţe fragmentate. În ţările apusene satele în care se poate petrece o biovacanţă, dezvoltă în condiţii foarte bune o agricultură pe suprafeţe mici.

Acolo unde există agricultură tradiţională, există o morală mai sănătoasă, mulţumirea sufletească adusă de rodul pământului umple multe goluri din sufletul oamenilor. Atmosfera psihică, care este mai curată la sate, poate să devină locul unde se vor regenera energiile trecutului mai îndepărtat al ţării noastre, care prin generaţiile viitoare să perpetueze fiinţa noastră spirituală, principiu dătător de viaţă.

Viaţa modestă şi curată a ţăranului dela noi, trecută prin multe încercări şi greutăţi, a ieşit totuşi din toate biruitoare şi ea trebue să constituie pentru noi modelul şi plămada din care va dospi viaţa spirituală de mâine.

Cine a fost François Mitterrand ?

E.C.FIANU

Pentru cei care au trăit departe de frământările contemporane ale Franței - un exemplu, din vremi îndepărtate, chiar și pentru Români atât din punct de vedere politic dar mai ales cultural - credem că este necesar să amintim pe François Mitterrand, dispărut de curând.

Chiar dacă vechiul dicton *"De mortuis nil sine bene"* mai are și astăzi o anumită valoare, unui om care nu și-a mai aparținut - devenind personajul public cel mai important din clipa în care a fost ales să îndeplinească funcția supremă a țării - numai istoria și actele îndeplinite îl mai pot reprezenta.

În cele ce urmează vom încerca să ne apropiem de realitatea trăită de Franța între 1981 și începutul lui 1995, timp în care ambiguitatea, cinismul, impostura și minciuna au devenit dogme.

Note biografice

François Mitterrand s'a născut la 26 Octombrie 1916 la Jarnac (dept. Charante), al cincilea din cei 8 copii ai lui Joseph și Yvonne Mitterrand, mici burghezi de provincie (producători de oțet). A urmat cursurile liceului catolic iezuit Saint-Paul din Angoulême; la 16 ani era membru al J.e.c. (Tinerii elevi creștini). Doi ani mai târziu era student al facultăților de drept și științe politice din Paris. Aderă la *"Crucile de foc"* ale colonelului de la Rocque, mișcare creștină de dreapta.

Își îndeplinește o dorință veche devenind jurnalist la *"L'echo de Paris"* jurnal care milita contra frontului popular, de stânga, contra lui Léon Blum și al bolșevicilor. Dar la ora aceea pe Mitterrand îl interesa în primul rând literatura; lansează o mare anchetă având ca subiect întrebarea: *"Mai există încă poeți?"* Este de asemenea președinte al asociației Saint-Vincent-de-Paul, asociație caritativă a călugărilor dedicați cultului Sf. Fecioare. Își trece licența în drept și prepară un doctorat întrerupt de chemarea la serviciul militar, la 21 ani, în Septembrie 1938.

Mobilizat în Septembrie 1939 cu gradul de sergent-major este rănit în lupte, făcut prizonier, internat într'un lagăr de prizonieri de război în Germania, de unde reușește să evadeze după două eșecuri succesive.

Liber, postulează în 1941 un serviciu la guvernul din Vichy care-l însărcinează cu problema foștilor prizonieri de război. În timpul activității sale la Vichy este decorat cu distincția cea mai importantă a regimului mareșalului Pétain *"La Francisque"*. Se pretinde că între sfârșitul anului 1943 și August 1944 ar fi făcut parte dintr'o organizație de rezistență (vom vedea mai departe despre ce a fost vorba).

În 1944 se căsătorește cu Danielle Grouze, descendenta unei familii cu tradiții laice, având o orientare politică de stânga. Cu ea a avut doi băieți, Jean-Christophe și Gilbert.

În 1945 este numit secretar general al prizonierilor de război. Ales deputat în dept. Nièvre, angajat alături de forțele politice de stânga (!) născute din mișcarea de rezistență din timpul războiului este numit, în Ianuarie 1947, la 30 de ani, ministru al foștilor combatanți în guvernul Ramadier.

Între 1947 și 1958 - când generalul de Gaulle revine la putere - face parte din 11 guverne diferite, fără distincție de poziția lor politică: de dreapta, de centru sau de stânga, întotdeauna ca ministru plin, înconjurat de oamenii dela Vichy.

Înscenând *"atentatul din grădina Observatorului astronomic"* din centrul Parisului, în noaptea dela 15 la 16 Octombrie 1959 (asupra căruia vom reveni) Mitterrand se auto-elimină, pentru o bună bucată de timp, de pe avant-scena politicii franceze.

Constatând că va fi obligat să activeze politic în umbra lui de Gaulle, care la vremea aceea întruchipa *"dreapta"* - situație pe care el nu o concepea - Mitterrand începe să *"facă curte"* partidului socialist, agonizant, preocupat în special de lupta pentru șefie.

Această atitudine este foarte bine caracterizată de Gilles Martinet (*"Le Point"* No.1217): *"Niciodată François Mitterrand n'a avut ideea de a intra într'o mișcare socialistă până în clipa în care a descoperit, în 1971, că poate deveni șeful ei."*

Până când devine președintele Franței, pentru prima oară în 1981, Mitterrand este ales, în permanență, fie deputat, fie senator sau măcar consilier al departamentului Nièvre. Era contra lui de Gaulle fiindcă acesta nu i-a oferit niciodată vreun post în administrația statului după ce fusese ministru de 11 ori!

Publică în 1964 un pamflet *"Le coup d'état permanent"*, cartea cea mai insultătoare la adresa lui de Gaulle, în care îl acuza pe acesta de autocrație și absolutism. Douăzeci de ani mai târziu, criticile aduse de Mitterrand acestuia i se pot aduce - pe bună dreptate - lui, *"ad literam"*.

În 1965 se prezintă, în numele uniunii, cu partidul comunist la alegerile prezidențiale contra lui de Gaulle și este bătut.

În timpul grevelor din Mai-Iunie 1968 se declară gata să asume - în numele poporului (!) - funcția supremă, fără ca cineva să-i fi cerut acest lucru.

Pierde alegerile pentru președinție din 1969 și 1974 cu toate că ajunsese între timp - în 1972 - prim secretar al partidului socialist și că semnase *"programul comun"* cu comuniștii și radicalii de stânga. Partidele de stânga pierd și alegerile legislative din 1978.

Din acuza politicii neghioabe a lui Giscard d'Estaing, Mitterrand este ales președinte al Franței la alegerile din Mai 1981... Dizolvă parlamentul, iar alegerile legislative care au urmat dau partidelor de stânga majoritatea în camera deputaților.

În timpul primului septenat al lui Mitterrand, cei patru miniștri comuniști numiți în 1981 au fost obligați să demisioneze doi ani mai târziu, elucubrațiile socio-comuniste ale programului comun renegate iar partidul de extremă dreaptă *"Frontul Național"* a intrat în parlament cu câțiva zeci de deputați. Guvernul *"eliberator"* al Franței s'a îndatorat pe piața internațională (ceea ce a permis un ciubuc de un milion de dolari, care nu se știe precis în ce buzunare au ajuns) cu 140 miliarde de franci pentru a avea cu ce plăti 200.000 funcționari proaspăt angajați în mod inutil, numărul de imigranți - s'a dublat iar corupția generalizată, inițiată și organizată din 1972 de Mitterrand (vom vedea mai departe rețeaua URBA) a cangrenat toată țara.

În această epocă, demne de revelat sunt și afacerile *"Teroriștii irlandezi dela Vincennes"* (în care președintele proaspăt ales s'a făcut de râs ca nici un alt șef de stat din Occident) jerbele de flori depuse anual pe mormântul Mareșalului Pètain, sângele contaminat de *sida* al Centrului național de transfuzii sanguine, *"Josephine"*, ascultarea ilegală a convorbirilor telefonice ale multor personalități din toate domeniile, banii încasați de Mitterrand și fiul lui Gilbert dela societatea Vibrachoc pentru prestații fictive, între 1972 și 1989 și multe alte pungășii de tot felul.

Pe plan internațional, naufragiul vasului *"Rainbow-Warrior"* aparținând organizației internaționale Greenpeace și moartea unui membru al echipajului, provocate de formațiile de elită ale contra-spionajului francez, fac țara de râs în fața lumii întregi, despăgubirile costând multe milioane de dolari.

Cu toate că partidele de dreapta câștigaseră alegerile legislative din 1986 Mitterrand este reales președinte, pentru alți 7 ani, în 1988.

Al doilea septenat se caracterizează și el printr'o serie întreagă de turpitudini, traficuri de influență, imposturi și afaceri veroase. Din lipsă de spațiu, cităm numai câteva dintre ele: Pechiney, Vibrachoc, Coreea de Nord, în care a fost implicat Patrice Pelat cel mai bun și vechi prieten al lui Mitterrand, Bousquet, fostul secretar general al poliției dela Vichy, Tapie, vizita la București, legătura ilegitimă a președintelui și fata lui *"din flori"*, sinuciderea colaboratorului său fidel și fost prim ministru Beregovoy, sinuciderea - în biroul ce-l avea la Elysée - a confidentului și sfetnic de ani de zile François de Grossouvre, etc.

În ce privește politica externă gafa cea mai gravă a lui Mitterrand în acest răstimp a fost atitudinea lui față de reunificarea Germaniei pe care nu a prevăzut-o și căreia s'a opus în mod vădit. Pentru aceasta face chiar un voiaj - inutil - la Kiev pentru a-l întâlni pe Gorbaciov, care era totalmente depășit de evenimentele pe care le provocase el însuși. Gafa asta a luat, de atunci, numele de *"marele eșec"*.

Cu privire la România Anatoliy Golitsyn, în cartea lui "The Prestroika Deception" menționează că în Decembrie 1989, Mitterrand a cerut lui Gorbaciov să intervină cu trupe în timpul revoluției din țară, ceea ce acesta a refuzat!

Din cauza bolii (cancer la prostată) care-l rodea de mult, al doilea septenat al lui Mitterrand se sfârșește la termen, în 1995, printr'o absență din ce în ce mai vădită dela cârma statului, mai ales după ce stânga a pierdut în 1993 alegerile legislative. Răpus de boală, el se stinge la 8 Ianuarie 1996.

Pentru cei care și-ar pune întrebarea de ce rândurile de față cuprind aproape numai aspecte negative ale acțiunilor lui Mitterrand, răspunsul este simplu: unui șef de Stat nu i se cere socoteală pentru acțiunile pozitive, benefice, ci numai pentru cele negative, de cele mai multe ori destructive.

Câteva exemple de pervertiri ale adevărului istoric

•••

Mitterrand decorat de Pétain cu "La Francisque"

Mitterrand, ca toți beneficiarii acestei decorații, (cca. 3.000 cu totul) primind această distincție, a trebuit să facă următoarea declarație solemnă: *"Dăruiesc persoana mea mareșalului Pétain cum el a dăruit Franței persoana sa. Mă oblig să urmez instrucțiunile sale și să fiu credincios persoanei și operei sale"*.

Mitterrand nu a justificat niciodată acordarea acestei distincții importante pentru guvernul dela Vichy și pentru el, la ora aceea ce-i drept.

"Rezistentul" de ultimă oră

Mitterrand a susținut că a activat în rezistență, fără să spună că ar fi făcut-o în ultimele luni înainte de eiberarea Parisului.

Dar mai întâi... la Vichy, în Decembrie 1942 și în Martie 1943 el publică în revista *"France, la revue du nouvel état"* două articole. Din nefericire pentru el, Comitetul francez de eliberare națională a stipulat, după război: *"Orice organ de presă care a continuat să publice după invadarea zonei libere în Noembrie 1942 și orice persoană care a semnat articole în asemenea organe sunt considerate a fi colaborat cu inamicul"*. Plicticos! În al doilea rând, după război, în 1945, ministrul de război francez a creat Comisia națională de omologare a rețelelor Franței combatante. Sarcina acestei comisii era să studieze în amănunte fiecare caz aparte și să indice ministrului care rețele puteau fi omologate ca *"Unități combatante"* în perioada 1940-1945. Comisia a funcționat aproape 10 ani, iar ministrul a omologat peste 100 formații ale rezistenței.

Cazul formației MNPGD (Mișcarea naționanală a prizonierilor de război și a deportaților) al lui Mitterrand a fost prezentată acestei comisii de două ori, (deabia) în 1949 și în 1951, fiind respinsă de fiecare dată, pentru motive bine întemeiate.

Dar iată că în 1981 socialiștii, în cap cu Mitterrand, ajung la putere. Și pentru a face plăcere șefului (care se complăcea tare bine în poziția de erou) ministrul apărării naționale de pe vremea aceea, Paul Quilès, în ciuda refuzului unei alte comisii - de data asta adhoc - semnează la 5 Martie 1986 o decizie care asimilează mișcarea lui Mitterrand cu unitățile combatante ale Rezistenței!

Câțiva ani mai târziu, Consiliul republicii restabilește adevărul, anulând decizia ilegală a ministrului.

Altă pervertire a adevărului, MNPGD-ul lui Mitterrand n'a fost altceva decât o asociație corporatistă, nicidecum o formație de luptă armată împotriva inamicului.

Atentatul dela Observator

În noaptea de 15 spre 16 Octombrie 1959, în plin Paris, doi indivizi ciuruiesc cu mitralierele automobilul, gol, al senatorului Mitterrand care, cu puțin timp înainte, sărise gardul care împrejmuia grădina Observatorului astronomic dela Paris, pentru a se ascunde într'un tufiș!

Câteva zile mai târziu, un fost deputat, Robert Pesquet, afirmă și dovedește că toată afacerea asta nu a fost decât o *"înscenare"* realizată de el cu complicitatea presupusei *"victime"*.

După această mascaradă, mai mult decât debilă, Mitterrand este un personaj politic terminat, ridiculizat, abandonat de prietenii săi politici pe care i-a mințit, la fel ca pe toată opinia publică. Nimeni nu mai mizează pe acest fost ministru care pentru a-și face publicitate a vrut să apară martir al extremiștilor care militau pentru *"Algeria franceză"* și care - după afirmațiile lui - vroiau dispariția lui de pe scena politică.

Este inculpat de insultă adusă magistraturii, pentrucă a depus plângere contra acestui *"act criminal"*, comandat și organizat de el!!

Generalul de Gaulle, revenit la putere în 1958, dispune încetarea urmăririi penale a inculpatului Mitterrand.

Rețeaua URBA

Mitterrand, devenind șeful partidului socialist la congresul dela Epinay în 1971, și-a dat seama că fără fonduri partidul lui *"nu face două parale"*. La cererea și inițiativa lui, tovarășii din partid, în special *"aparatcicii"* Charles Hernu (viitor ministru de război), Jean Deflassieux (viitorul patron al lui *"Credit Lyonnais"*, cea mai mare bancă naționalizată, Gérard Monate ș. a. se pun pe treabă și studiază în primul rând arta de a interpreta și exploata legile care determină și reglementează comenzile organismelor publice și ale celor particulare care fac afaceri cu primăriile, consiliile generale sau regionale, cu ministerele și administrațiile conduse de socialiști.

Astfel apar, încă din 1972, pentru prima oară, *"birouri de studii"* fictive - de tot felul - care bine'nțeles nu fac nici un studiu dar *"vămuiesc"*, prin intermediul de facturi reprezentând între 2,5 și 10% și chiar mai mult, din valoarea lucrărilor, societățile care au contracte cu organizațiile publice la conducerea cărora se aflau socialiștii!

"Urbaconseil", "Urbatechnic", "Urba Graco", "Valorimo", "Mercure International" sunt numai câteva din puzderia de societăți fantomă care au împânzit Franța, în special după 1981, (prima alegere a lui Mitterrand ca președinte) pentru colectarea fondurilor oculte. Trafic de influență, falsuri în scripte contabile și uzanța lor, delapidarea de fonduri publice în valoare de zeci și sute de miliarde franci sunt singura activitate a acestor societăți cu obiective fictive dar teribil de productive.

Repartiția sumelor extorcate se făcea, în general, după principiul: 1/3 partidului, 1/3 deputatului sau șefului socialist local și 1/3 societății care emitea factura. Această situație a persistat până la scurt timp înainte de 1993, când partidele de dreapta au câștigat alegerile legislative.

În același scop, partidul comunist a folosit asociațiile mutuale de sănătate, pe lângă cele 300 întreprinderi comerciale care îi procurau alte fonduri ilegale.

Partidele de dreapta care nu au fost la guvern - în cei 14 ani de președinție a lui Mitterrand - decât de două ori timp de doi ani fiecare dată (1986-1989 și 1993-1995) au copiat și ele această invenție genială, aplicând-o pe o scară infinit mai redusă.

Toate aceste pungășii infame, descoperite aproape în totalitate de către ziarul *"Le quotidien de Paris"*, după o lungă și minuțioasă anchetă la care a contribuit și jurnalistul Jean Montaldo (deținător a 12.000 (!!) facturi false) au fost amnistiate de Mitterrand și guvernele sale socialiste înainte de 1993, când partidele de dreapta au câșitigat ultimele alegeri legislative.

(Va urma)

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

PRESTIGIUL ŢĂRII DELA CAP SE'MPUTE

Suntem în pragul alegerilor şi cum Dl. Preşedinte KGB-ist, ori KGB-istul preşedinte, nu mai poate aţâţa minerii ca să distrugă staţiunile particulare de Radio şi Televiziune, el a găsit soluţia de a înnăbuşi vocea Opoziţiei.

Sub ameninţarea că li se retrage licenţa, Consiliul Naţional al Audio-vizualului a impus un strict regulament: emisiunile electorale vor fi permise numai în zilele de lucru şi toate la aceeaşi oră, reducând orizontul ascultătorilor de a-i compara pe cei ce-i cer votul. Nimeni nu poate fi fotografiat alături de un drapel, monument istoric, nu poţi cita statistici, bilanţuri ori acuza pe cei din guvern pentrucă... ofensezi autoritatea.

Îngrădirea libertăţii în ajun de alegeri e nărav vechi de care s'a sesizat *"Federaţia Internaţională a Jurnaliştilor"*. FIJ l-a avertizat, printr'o scrisoare publică, pe Dl. Iliescu, că ei sunt îngrijoraţi de restricţiile impuse camarazilor de breaslă: Sorin Roşca-Stănescu, Adrian Pătruşca şi Tana Ardeleanu, cărora li s'au reţinut paşapoartele la ordinul dat de Parchetul General. *"Aceşti ziarişti nu au putut călători din Iulie 1995, fiindu-le astfel limitată posibilitatea de a-şi exercita profesiunea, FIJ crede că aceste restricţii le-au fost impuse din pricina articolelor publicate de "Ziua" referitoare la legăturile Dvs. cu KGB-ul şi rolul pe care l-aţi jucat în evenimentele din 1989, care au dus la răsturnarea lui Ceauşescu"*.

În scrisoare se reaminteşte: ziariştii au fost daţi în judecată (art.238 din Codul Penal) pentru ofensa adusă autorităţilor; că ziariştii au fost puşi sub *"supravegherea serviciilor secrete, iar apartamentul D-rei Ardeleanu a fost spart cel puţin odată, iar ofiţerii SRI au fost văzuţi în posesia documentelor furate dela ea."* Scrisoarea se termină arătând că Dl. Iliescu *"...urmăreşte reducerea lor la tăcere şi de asemenea a altora care investighează personalităţile publice. Aceasta constituie un abuz al normelor recunoscute pe plan internaţional, care includ dreptul de a obţine si difuza informaţii, potrivit prevederilor art.19 al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului"*.

"F.I.J. condamnă aceste atacuri care nu reprezintă decât persecuţia individuală a unor ziarişti şi violează totodată libertatea de exprimare. INSISTĂM FERM, (Sublinierile noastre) să returnaţi paşapoartele acestor ziarişti şi să retrageţi acuzaţiile în urma cărora ei se află în prezent în proces".

Semnează: *"Cu sinceritate, Adam White, secretar general"*.

A CHEMAT ORI N'A CHEMAT ?

Senatorul Valentin Gabrielescu (CNŢCD), preşedintele Comisiei parlamentare care anchetează evenimentele din Decembrie 1989 a declarat că se află în posesia stenogramei şedinţei Sovietului Suprem al fostei URSS, din 24 Decembrie 1989, în care se cuprind afirmaţiile lui Mihail Gorbaciov, referitoare la solicitarea unei ajutor militar, constând din muniţii şi SPECIALIŞTI (Sublinierile noastre), din partea noii puteri dela Bucureşti.

Dl. Iliescu dezminte acuzele, dar confirmă c'a vorbit la telefon cu Gorbaciov, (probabil că l-a întrebat dacă ninge la Moscova); dezminte că generalul Gușă ar fi spus: *"Ion Iliescu a cerut ajutor sovietic"* şi de asemenea dezminte categoric c'ar fi fost agent KGB-ist.

FĂRĂ "BANI GHEAŢĂ"

Plăţile între persoanele juridice se vor face numai prin instrumente de plată fără numerar. Excepţie, salariile şi alte plăţi către persoanele fizice. O măsură necesară de a urmări circulaţia banilor. Sumele în numerar aflate în casieria persoanelor juridice nu pot depăşi plafonul de 5 milioane lei. Se vor elimina plăţile făcute pe sub masă.

DELA PATRIARHIE CITIRE

86,7% din populaţia ţării (cca. 19 milioane) aparţin Bisericii Ortodoxe; avem 12.325 de biserici, 380 de aşezăminte monahale (mănăstiri şi schituri) care adăpostesc 2.175 de călugări şi 4.103 de călugăriţe.

ÎNTRU VEŞNICA LUI POMENIRE

La cimitirul Săracilor de lângă închisoarea Sighetu Marmaţiei a fost comemorat Iuliu Maniu. La parastas au oficiat preoţii grecocatolici şi ortodocşi.

TOVARĂŞII SE REGRUPEAZĂ

Vicepreşedintele partidului dela putere (PDSR), Ioan Solcanu, şi-a dovedit încă odată afinitatea politică. La alegerile locale, turul doi, PDSR va sprijini în primul rând candidaţii partidelor de stânga, PSM şi PS, *în cazul când candidaţii noştri vor fi eliminaţi la primele alegeri.*

CE DOREŞTE S.U.A.

Preşedintele Clinton, cu ocazia primirii la Casa Albă a noului ambasador al României la Washington, i-a spus clar: *"Cer guvernului Dvs., în cei mai fermi termeni, să asigure alegeri libere şi corecte în 1996 şi să continue procesul de privatizare din acordul cu Fondul Monetar Internaţional"*.

ROMÂNIA ÎNCĂ NU-I ÎN EUROPA !

România nu va fi acceptată în Uniunea Europeană datorită neîndeplinirii criteriilor economice, cât şi datorită absenţei structurilor sociale şi civile. România are cea mai slabă prestaţie economică dintre ţările central europene care şi-au depus candidatura la Uniunea Europeană.

România a căzut şi la examenul de cum se poartă cu ţiganii şi *"de penalizarea homosexualilor"*. O altă vină - spune D-na Glynis Kinnock dela UE - e că avem mentalităţi învechite ale unor raţiuni culturale.

(U.E. nu ne obligă să fim homosexuali, ori să renunţăm la tradiţia creştină, *"învechită"*, pentru a deveni *"europeni"*, N.R.)

MOR MAI MULŢI DECÂT SE NASC

În 1994, la mia de locuitori au murit 11,6% iar în 1995 au murit 11,8%. Tot în anul 1995, s'au născut 219.578 copii şi au murit 245.437 persoane. Cele mai multe naşteri şi decese s'au înregistrat în Bucureşti.

CÂNTĂREŞTE-ŢI VOTUL, ROMÂNE !

Vin alegerile şi e bine pentru aducere aminte: când comuniştii deţin puterea, ei taie şi spânzură; dar când sunt în minoritate, atunci devin *"tovarăşi de drum"* şi merg cu tine alături, lăudându-te până-ţi înfig cuţitul în spate: Regele Mihai a fost un erou pentru ei, când l-a arestat pe Antonescu, apoi a fost silit sa abdice; Generalul Aldea, unul din organizatorii loviturii de stat din August 1944, a fost judecat în lotul a 56 criminali de război; Iuliu Maniu a fost ministru fără portofoliu, apoi *"transferat"* la Sighetul Marmaţiei; Ghiţă Tătărescu, folosit ca Ministru de Externe, după ce a iscălit pacea dela Paris, 1945, a fost înlăturat. etc.

A FOST, DAR N'A ŞTIUT

Subliniem că actualul director al SRI-ului, Dl. Virgil Măgureanu, este un exemplu pentru subalternii lui dedicaţi spionajului. Ca să fii un bun spion şi să-ţi ajungi scopul, trebue să minţi, să înşeli, să furi, să creezi confuzii, surprize etc.

Dl. V.M. şi-a tipărit recent dosarul - desigur nealterat - de fost securist şi care este contrariu cu ce-a mărturisit cu degetele încrucişate pe Biblie, acum trei ani. Citām din Dicţionarul *"Personalităţi Publice şi Politice 1989-1992"*:

"Nimic nu m'a deranjat mai mult decât afirmaţiile din presă, care au dus la crearea imaginii mele puternic deformate, cu privire la pretinsa mea apartenenţă la serviciile fostei Securităţi".

Prezentul şef al SRI-ului este croit ca să fie un excelent spion: el este, clar, precis, plin de surprize, sincer, mincinos, confuz şi de multe alte toate.

COMPROMISURI CU SECURITATEA

Scriitorul şi senatorul liberal Alexandru Paleologu a admis că a colaborat cu Securitatea din anul 1960. A.P. se scuză:

"Singurul lucru care contează nu e frica de Securitate, de primejdie, de boli, de accidente, nu e vorba de tot ce riscă omul, ci de singura frică, care te împiedică să-ţi fie frică de orice altceva, aceea legată de Dumnezeu".

CONCESIONAREA AUTOSTRĂZILOR

Se va pune la licitaţie concesionarea construcţiei, administraţiei şi exploatării a patru tronsoane de autostradă ce vor lega Bucureştiul cu Feteşti, Giurgiu şi Piteşti, plus o centură la Sudul Capitalei. Concesionarea e pentru 30 de ani, dar poate fi prelungită până la 49 de ani. Guvernul se obligă să ofere terenul gratis, să scutească ori să reducă taxele vamale pentru materialele şi echipamentul necesar, taxele pentru construcţii. Concesionarul se obligă să angaja ca muncitori din rândul cetăţenilor autohtoni.

SĂ MAI AŞTEPTĂM

Vor mai trebui 5-10 ani până când vom avea o structură solidă a pieţei şi a unei democratizări ireversibile. Se speră că în 1996 se va diminua capitalul de stat din unităţile economice. *Fără privatizare nu putem intra în U.E.*, a spus Dl. Mircea Coşa, Ministru de stat.

ÎNCĂ NU SE MOARE DE FOAME !

Un sfert din populaţia ţării nu mănâncă micul dejun, spun medicii dela Centrul de Nutriţie. *"Motivele pentru care oamenii nu mănâncă dimineaţa sunt diverse, dar în ultimul an s'a constatat o puternică creştere a motivaţiilor economice din cauza nivelului scăzut de trai"*. Asta duce de multe ori la îmbonăviri grave, adaugă medicii.

Impozitul pe salarii a sărit dela 566,9 miliarde lei (1993) la 3.512,7 miliarde (1995).

•••

La Talcioc: bocanci - 65.000-85.000 lei, iar o căciulă din blană de vulpe - 100.000-130.000 lei.

•••

În 1995 turiştii ne-au îmbogăţit cu $500 milioane.

•••

Banca Mondială a aprobat un împrumut de $280 milioane pentru echilibrarea balanţei de plăţi şi alte nevoi.

•••

Se plănuiesc zone de schimb liber la frontiera cu Moldova.

•••

Bugetul pe 1996 prevede 100 miliarde lei pentru asigurările sociale de stat. Cu 23 miliarde mai mult ca'n 1995. (Nu uitaţi inflaţia!)

•••

Pentru instalarea unui telefon trebue să aştepţi, în unele cazuri ani şi ani.

•••

Autorităţile dela Tiraspol au interzis delegaţiei Grupului pentru Dialog Social să-l viziteze pe eroul basarabean Ilie Ilaşcu, ce zace în închisoare.

•••

Conducerea Gărzii Financiare din Iaşi a fost destituită în corpore: n'a putut explica lipsa unei jumătăţi de miliard lei.

•••

În 1995 au fost condamnaţi 45.900 de inşi, din care 38% femei. Majoritatea au cel mult patru clase primare.

•••

Alegerile 1996: avem 15 partide mai importante.

•••

Gheorghe Funar e sub anchetă: a concesionat un teren al Statului pe baza deciziei luată la o şedinţă a Consiliului care... n'a avut loc.

•••

Bugetul privatizării s'a mărit: 825 miliarde lei.

•••

Pentru împrumuturile din anii 1992-93 BNR trebue să plătească $1 miliard, dar are acumulaţi doar $500 milioane. Restul îl împrumută.

•••

Performanţa României, în cadrul manevrelor militare ale forţelor semnatare ale Parteneriatului pentru Pace a fost calificată *"cea mai bună"*.

•••

Se prevede scumpirea combustibililor cu 7% şi a energiei electrice cu 30%.

•••

Benzina va costa curând 1.000 lei litrul.

•••

La clinica particulară *"Medic Service"* din Bacău se fac operaţii de chirurgie estetică. Se modelează sânii, burta, nasul, şi-ţi întind pielea de pe faţă.

•••

O căruţă cu coviltir, aşa cum arătau căruţele ţiganilor nomazi, va fi expusă la *"Muzeul Automobilului Clasic din SUA"*. Căruţa a luat premiul întâi: $100.000.

•••

In 1994 am avut de două ori mai multe investiţii decât în 1995.

•••

C.V. Tudor nu mai este secretar al Senatului, dar îşi păstrează încă imunitatea parlamentară.

•••

Produsul intern brut în 1995: 72.249 miliarde lei.

•••

Imigraţia ilegală e o ameninţare pentru U.E. Se cere ca paşaportul să aibă aprobarea ţării pe care vrei s'o vizitezi. Aceeaşi restricţie se aplică şi vizitatorilor din Bulgaria.

•••

Începând cu luna Februarie, salariile bugetarilor au fost mărite în medie cu 10,4%.

•••

Pentru a te înscrie la Tribunal ca partid politic trebue să ai minimum 10.000 de iscălituri.

•••

TAROM, pentru cursele interne, şi-a mărit preţurile cu 25%. Un zbor Bucureşti-Satu Mare: 64.000 lei.

•••

A început retragerea din Moldova a Armatei a 14-a.

•••

Anul acesta vom înregistra 1.250.000 de şomeri care reprezintă 11,2% din numărul salariaţilor.

•••

Vom importa 1.900 tone de unt.

•••

La Botoşani au apărut bancnote false de 5.000 lei; se bănuieşte că sunt din lotul descoperit anul trecut la Timişoara şi Cluj.

•••

Primarul Clujului, Gheorghe Funar, a mărturisit c'a participat la jocul CARITAS şi-a câştigat 2 milioane lei.

•••

Ca rezultat al înţelegerii dintre Microsoft şi Ministerul Învăţământului, 1.200 de licee vor primi produse şi licenţe de Microsoft.

•••

Dl. Petru Roman (PD) a cerut ca mai înainte de a-ţi pune candidatura pentru postul de preşedinte al ţării să colectezi 200.000 de iscălituri în loc de 100.000.

•••

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

TREPTATĂ ÎNCORDARE ÎN RELAȚIILE CHINO-AMERICANE

Încă din vara trecută, când administrația americană a primit la Washington pe Președintele Taiwanului, Li Tenghui, relațiile dintre Statele Unite și China au început să reintre într'o stare de treptată încordare.

După cum se știe, China consideră Taiwanul ca făcând parte din teritoriul ei, iar tentativele Președintelui Li, de a căuta o recunoaștere internațională pentru această insulă, sunt socotite ca o încercare pentru independență.

Taiwanul, care are o populație de 21 milioane, a fost cedat Japoniei în 1895 în urma războiului chino-japonez și a devenit Formosa. In 1945 insula a fost redată Chinei, iar în 1949 trupele naționaliste ale generalului Ciang Kai Șek, s'au retras aici, după înfrângerea suferită în lupta cu trupele comuniste. Sub denumirea de Republica China, Taiwanul a reprezentat China la ONU până în 1971 când, în urma unui vot al Adunării Generale, a fost exclus din forul suprem și înlocuit cu reprezentanții Chinei comuniste. Taiwanul are astăzi o industrie dezvoltată, mai ales în textile, electronică, mase plastice, material electric și jucării.

La 23 Martie vor avea loc alegeri prezidențiale în Taiwan și probabil că Președintele Li Tenghui va fi reales, dar el este supus unei puternice presiuni din partea alegătorilor ca să meargă pe calea separării de China. Pentru a forța abandonarea acestei campanii de secesiune, conducerea chineză a transmis administrației americane o serie de avertismente, de atacuri limitate asupra Taiwanului, după ce Li Tenghui va câștiga alegerile.

Avertismentele chineze au fost transmise prin intermediul Secretarului de Stat adjunct al Apărării, Chas Freeman, care a fost în China iarna aceasta și a precizat o serie de amănunte și de declarații ale oficialilor chinezi. Astfel Armata Populară de Eliberare a preparat un plan de atac cu rachete, în care Taiwanul va primi o porție zilnică de o rachetă timp de 30 de zile, iar punerea în execuție așteaptă decizia finală a Biroului Politic dela Beijing. Un oficial chinez a declarat lui Freeman că acțiunea militară împotriva Taiwanului va putea fi dusă fără frică de intervenția Statelor Unite, fiindcă liderilor americani *"le pasă mai mult de Los Angeles decât de Taiwan"*, o amenințare indirectă de utilizare a armelor nucleare împotriva Statelor Unite. Un alt oficial a declarat că ar putea fi sacrificate pentru unitatea Chinei *"milioane de oameni și orașe întregi"* și el nu crede că Statele Unite ar putea face sacrificii comparabile.

Alte surse de informații afirmă că Beijingul a adus trupe și din alte părți ale Chinei, pentru a le desfășura pe coasta, care privește spre insulă și a stabilit noi structuri de comandă pentru *"acțiuni militare variate împotriva Taiwanului"*.

Tensiunea dintre China și Statele Unite a fost alimentată continuu. Critica americană pentru nerespectarea drepturilor omului în China, ca și pentru vinderea de către aceasta de tehnologie nucleară Pakistanului și Iranului, indignarea chineză pentru legislația americană de sprijinire a secesiunii Tibetului de China și încercarea de a finanța un post de radio pentru disidenții chinezi.

La începutul lui Februarie a fost anunțată tranzacția secretă dintre Rusia și China, de cumpărare de către Beijing a licenței de fabricare a avionului supersonic de luptă SU-27. Acest aparat are viteza de 2.400 km/h, autonomia de 3.600 km și poate fi folosit pentru atacuri la sol și pe portavioane. El va întări mult raza de acțiune a forțelor aeriene chineze și este un rival de temut pentru avionul american F-16.

Motive de fricțiune între cele două state au provenit în ultimul timp și din descoperirea unei masive piraterii de înregistrări muzicale ilegale pe casete și discuri compacte (CD). Astfel, în 1995 au fost trimise pe piața mondială cel puțin 220 milioane de casete și 45 milioane de CD copiate ilegal. O adevărată rețea criminală aduce imprimările originale din Hong Kong și Taiwan la fabricile din provincia de coastă Guandong (capitala Guangzhou) unde se fac copiile, care apoi sunt returnate și iau drumul spre a fi vândute pe piața internațională.

DENG XIAOPING

Spre deosebire de crizele economice apărute în Rusia și țările Europei de Est după colapsul Uniunii Sovietice, China, printr'o serie de reforme ale Maoismului introduse de Deng Xiaoping încă din 1981, a reușit să evite criza economică și să apară astăzi cu o creștere a producției anuale de 13% (cea mai mare din lume). Deși Președintele Chinei este Jiang Zemin, iar prim-ministru este Li Peng, Deng (91 ani) continuă încă să fie din umbră conducătorul suprem, dar el nu și-a mai făcut apariția în public de multă vreme și se consideră că a desemnat pe Jiang Zemin (69 ani) ca să fie, după moartea sa, conducătorul suprem al Chinei.

Liderii chinezi, atât cei cu vederi reformatoare cât și cei conservatori, cred că ei trebue să fie uniți în ideea de a apărea, fermi și cutezători dacă vor ca tranziția după dispariția lui Deng să fie netedă. Odată cu criza apărută în doctrina marxist-leninistă trebuia găsit un nou ideal care să unească gândirea maselor și atunci au găsit naționalismul. Liderii chinezi par să fie convinși că Statele Unite sunt o supraputere în declin, care caută să oprească China, care este o supraputere în devenire. Ei consideră că nu peste mult timp vor avea cea mai mare putere economică și deci trebue să li se acorde respectul cuvenit unei viitoare supraputeri.

Pe data de 18 Februarie, Primul ministru al Chinei, Li Peng a declarat că unificarea cu Taiwanul reprezintă o direcție istorică, iar China are voința politică și militară să facă acest lucru. El s'a adresat celor 4.000 de lideri ai partidului comunist, în Marea Sală a Poporului din Beijing.

JIANG ZEMIN | LI PENG

Atacuri limitate asupra Taiwanului ar însemna probabil atacarea în primul rând a micii insule Kinmen (Quenoy) care aparține guvernului din Taipei și este aproape de coasta chineză. Insula este o adevărată fortăreață taiwaneză ocupată de 35.000 de soldați. În 1958 ea a fost bombardată 44 de zile. Taiwanul este planificat să primească anul acesta 150 de avioane F-16 dela Americani, iar dela Francezi 60 de avioane Mirage 2000 și 60 de rachete.

Un atac asupra Taiwanului de mai mare anvergură poate avea consecințe grave și variate. Dacă Americanii intervin în ajutorul Taiwanului, ei vor trebui să utilizeze bazele din Japonia, forțând pe aceasta să aleagă între relațiile neostile cu China și alianța lor cu USA. Dacă Americanii nu intervin, Japonezii vor considera că Statele Unite nu'și pot îndeplini responsabilitățile în această parte a globului. În ambele situații Japonia va fi nevoită să se înarmeze, renăscând astfel vechea rivalitate dintre China și Japonia și o lipsă de încredere între Tokio și Washington.

Angrenată în plină campanie electorală pentru alegerile prezidențiale din Noembrie, este puțin probabil că Statele Unite vor interveni mai ales după voalatul șantaj nuclear pe care-l fac Chinezii. Deşti Actul Relațiilor cu Taiwanul din 1979 stipulează că USA vor apăra insula dacă este atacată, oficialii americani spun că aceasta depinde de timpul, pretextul și natura agresiunii chineze.

ELȚIN ȘI-A ANUNȚAT CANDIDATURA

Boris Elțin și-a anunțat oficial candidatura pentru alegerile prezidențiale din 16 Iunie. El a spus suporterilor că este singurul care poate să împiedice o victorie comunistă și să continue reformele politice și economice și a promis să găsească fonduri pentru restanțele de plată ale muncitorilor și pensionarilor.

În ultima vreme însă președintele a trimis mesaje mixte și a acționat contradictoriu. A îndepărtat pe rând pe liberalii care făceau parte din guvernul său, ultimul fiind Anatoli Ciubais, principalul artizan al reformelor de piață liberă. La două zile după anunțarea candidaturii sale, a destituit pe Oleg Popțov, directorul Televiziunii Ruse de Stat, pentru *"transmisiuni negative și minciuni"*. Se pare că *"durilor"* din camarila lui Elțin nu le-au plăcut transmisiunile directe din Cecenia, iar președintelui cartea scrisă de Popțov *"Cronicile Țarului Boris"*. În fața parlamentului rus, Elțin și-a atacat propriul guvern, învinuindu-l de a face pași greșiți în programul de reforme și de corupție, spre deliciul opozanților săi. Nu au scăpat de critică nici militarii. *"Cel puțin o treime din cuvântarea sa a fost copiată din documentele partidului comunist"*, a spus Ghenadi Ziuganov, liderul acestui partid. *"De ce să răstoarne guvernul, totul se desfășoară după cum am fi dorit noi"*, a mai adăugat el.

Șansele luui Elțin de a fi reales sunt minime. El încearcă să-și recâștige popularitata făcând concesii comuniștilor și ultranaționaliștilor. Liberalii reformiști îndepărtați de Elțin sperau ca acesta să se retragă și să lase pe altcineva cu șanse mai bune de a fi ales, cum ar fi chiar Primul ministru Viktor Cernomârdin. Ei prevăd că de prezența la alegeri a lui Elțin vor profita comuniștii.

Ghenadi Ziuganov a fost numit, de Congresul partidului comunist, candidat pentru președinție. El a pledat pentru restaurarea Rusiei ca mare putere și întărirea relațiilor cu fostele republici sovietice și a susținut că privatizarea a mers prea departe.

Și-au anunțat candidatura, ultranaționalistul Vladimir Jirinovski, economistul liberal Grigori Iavlinski ca și Generalul Aleksandr Lebed, care pledează pentru un stat central și o armată puternică. Și-a anunțat tardiv candidatura chiar și Mihail Gorbaciov, dar el are popularitatea cea mai mică și sunt dubii că va putea strânge chiar milionul de semnături, necesare pentru prezentara în alegeri. Pentru comuniști el est omul care a distrus Uniunea Sovietică, iar pentru ceilalți este răspunzător de mizeria în care a ajuns populația.

Deși Elțin a schimbat macazul reformelor, totuși Occidentalii probabil crezând că optează pentru răul cel mai mic, încearcă să mai trimită încă un balon de oxigen președintelui, promițând prin Fondul Monetar Internațional un împrumut de 10,2 miliarde dolari, care se vor scurge pe pâlnia economiei ruse, probabil fără nici un efect. Apusenii mizează din nou pe un cal perdant. Pentru liberali, Elțin este fostul partener care a abandonat toate valorile, care l-au făcut popular, iar pentru comuniști el este prototipul trădătorului.

BUMERANGUL RUS

APLICAREA CU HOPURI A ACORDULUI DE PACE

A fost necesară o nouă conferință internațională, care a avut loc la Roma, pentru a repune pe linie acordul dela Dayton. Au participat președinții celor trei părți, Miloșevici (Serbia), Tudjman (Croația), Izetbegovici (Bosnia), pentru a pune din nou la punct abateri de care s'au făcut vinovate toate părțile în probleme, care au mers dela schimburi de refugiați, expulzarea voluntarilor străini și arestarea criminalilor de război. Motivul cel mai important a fost refuzul oficialilor militari sârbi de a se mai întâlni cu comandanții NATO, după ce generalul sârb Diukici și un colonel au fost arestați de guvernul din Saraievo, ca fiind criminali de război, înmânați forțelor NATO, și apoi expediați la Tribunalul dela Haga.

La conferința dela Roma cei trei președinți s'au angajat să reia contactele cu comandanții NATO, să ducă la îndeplinire programul de stabilire a unei administrații unificate la Saraievo, să asigure securitatea prizonierilor de război și a refugiaților și să aducă în fața judecății pe criminalii de război și pe cei care au încălcat drepturile omului.

Unificarea administrativă a Saraievului a început conform programului stabilit. Prima suburbie a capitalei care a trecut sub autoritatea Federației Bosniaco-croate pe data de 23 Februarie a fost Vogosca, odată cu intrarea în acțiune a formațiilor de poliție ale federației. Incitată de liderii Sârbilor bosniaci, majoritatea populației sârbe a părăsit locuințele retrăgându-se în teritoriul sârbesc, iar unii din refugiați și-au incendiat căminele, cu toate asigurările date de conducerea NATO și guvernul din Saraievo că securitatea lor este asigurată și pot să rămână fără grijă. Odată cu pătrunderea patrulelor pe teren, mulți și-au dat seama că nu au de ce să se teamă. Astfel patrula care a pătruns în Vogosca este formată din 47 Musulmani, 38 Sârbi și 8 Croați. Pe data de 27 Februarie a fost preluată suburbia Ilijas, urmând ca până la 19 Martie să treacă sub control ultima suburbie, Novo Sarajevo.

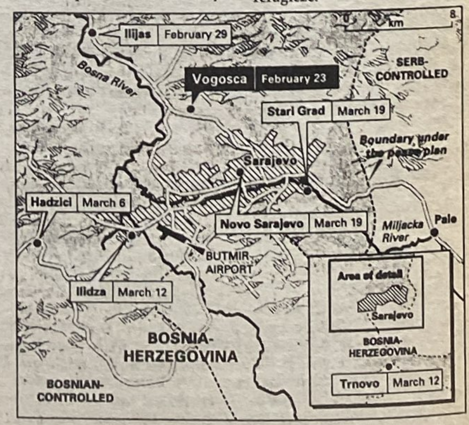
Ca și unificarea Saraievului și unificarea orașului Mostar a întâmpinat dificultăți din cauza neînțelegerilor dintre Croați și Musulmani.

Pe data de 27 Februarie Națiunile Unite a ridicat sancțiunile economice impuse Sârbilor bosniaci, în urma unui raport NATO, care certifica, că aceștia și-au retras forțele din toate zonele tampon conform acordului dela Dayton.

O problemă spinoasă rămâne în continuare arestarea criminalilor de război. Lista actuală cuprinde 53 de suspecți, dintre care 46 Sârbi și 7 Croați. Se așteaptă să fie adăugate și câteva nume de Musulmani. Poziția NATO în privința arestării criminalilor de război este încă oscilantă. Americanii se tem că arestarea unor suspecți sârbi majori ar putea declanșa o reacție asemănătoare cu cea din Somalia, când încercarea de a aresta pe generalul Aidid a dus la ambuscada și uciderea a 18 soldați americani. De altfel, Generalul Mladici a și amenințat cu luarea de ostatici din trupele NATO. Între timp tribunalul internațional a început interogarea generalului Diukici, acuzat de bombardarea zonelor civile ale Saraievului din Mai 1992 până în Decembrie 1995. După cum se știe, aici au fost omorîți 10.000 de locuitori, printre care 1.000 de copii.

Dacă bătălia militară a încetat, urmează acum lupta titanică pentru vindecarea rănilor de război și reconstruirea Bosniei după ravagiile suferite. Sunt necesare peste 5 miliarde dolari pentru a pune pe picioare economia țării. A fost distrusă 95% din capacitatea industrială și majoritatea serviciilor sociale de bază. Aproape 80% din capacitatea energiei electrice a fost scoasă din uz, 59 de poduri au fost distruse sau avariate, iar două treimi din locuințe au suferit diverse stricăciuni. Se consideră că numai repararea locuințelor din Saraievo, din care jumătate au fost distruse, va costa 2,5 miliarde dolari.

O mare problemă este și cea a refugiaților. Cei care vor să se reîntoarcă la locuințele lor care nu au fost distruse, le găsesc ocupate de familiile celorlalte părți care și ele au fost obligate să se refugieze.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

TUR DE ORIZONT

-II-

—Vasile VRÂNCEANU—

Revoluţiile şi răscoalele politico-sociale din America Centrală şi Latină, din Africa, după lichidarea colonialismului, au avut şi mai au încă un caracter limitat, restrâns la conflicte de interese, adversităţi politice, etnice, tribale. Prin caracterul lor local, nu afectează starea globală a lumii, chiar dacă şi când, marile puteri s'au implicat pentru a dobândi sau păstra în zonele respective o influenţă politică, interese militare sau economice.

De altă anvergură, cu alte urmări au fost cele două războaie mondiale, marea revoluţie rusă din 1917 şi războiul civil din China. Ordinea lumii a fost răsturnată din temelii.

În fond, Primul Război Mondial n'a fost dorit de beligeranţi. A fost declanşat ca efect al incapacităţii lor de a prevedea urmările *"politichiei"* lor. Actorii principali ai tragediei n'au crezut că va fi război, ci doar o demonstraţie de forţă care să intimideze.

Conflictul provocat de atentatul reuşit la Saraievo, în 28 Iunie 1914, putea fi rezolvat, cel mult ar fi fost un război local, dar aroganţa şi nechibzuinţa din ambele părţi, dintr'o eroare, urmată de alte erori în cascadă, a evoluat într'un război european şi ulterior prin intervenţia Statelor Unite, a devenit Primul Război Mondial.

Războiul început la 28 Iulie 1914, a durat patru ani şi patru luni. S'a terminat la 10 Noembrie 1918 nu numai prin armistiţiu, încetarea ostilităţilor şi încheierea păcii, ci şi prin lichidarea celor trei imperii, principalii responsabili ai declanşării lui. Wilhelm, împăratul Germaniei, s'a retras la pensie - fără plată -, Germania a devenit republică, Austro-Ungaria s'a dezmembrat, ţarul Nicolae al II-lea cu întreaga sa familie a fost îngropat la Ecaterinoslav, fără pompe funebre şi fără sicrie.

Pe harta Europei au apărut noi state naţioanle. S'a refăcut Polonia de trei ori împărţită de imperii lacome de teritorii şi supuşi.

La Conferinţa de Pace dela Paris s'au corectat multe nedreptăţi, s'au trasat noi hotare, dar s'au făcut două greşeli: formarea a două state hibride: Cehoslovacia şi Iugoslavia. S'au creat cauzele pornirii celui de-al Doilea Război Mondial, care de fapt a fost continuarea primului, după o întrerupere de 20 de ani.

Un efect indirect al Primului Război Mondial a fost colateral: marea revoluţie rusă, favorizată de înfrângerea şi defecţiunea armatei ţariste.

Curentul revoluţionar dezlănţuit în Europa la 1789 şi activ în secolul al 19-lea n'a putut fi înnăbuşit nici de Congresul dela Viena din 1815, nici de represiunile brutale ale guvernelor. A izbucnit cu mai mare violenţă şi eficienţă la Petrograd, pe atunci capitala Rusiei.

Erau multe şi mari nedreptăţi, ce nu mai puteau dura fără ca reforme fundamentale să fie aplicate cu înţelepciune şi bună rânduială. Lăcomia şi neprevederea i-a pierdut şi pe ţar şi întreaga clasă suprapusă a Rusiei.

În perioada Februarie-Octombrie 1917 şi încă o lungă perioadă după revoluţie, Rusia a trăit convulsiunile naşterii ce urma să devină URSS.

Să le trecem sumar în revistă:

Revoluţia rusă a început la 23 Februarie 1917. Dezordinile dela cozile de alimente s'au extins în tot oraşul. S'au atacat şi incendiat clădiri publice, autorităţi de stat etc. Defecţiunea trupelor din Petrograd s'a răspândit la unităţile militare de pe front şi din interior. S'au format comitete (sovietele) ale muncitorilor, soldaţilor şi ţăranilor. La 27 Februarie a fost atacat sediul guvernului. Miniştrii au fost arestaţi. Ţarul a abdicat şi s'a format un guvern provizoriu, cu o compoziţie burghezo-liberal-socialistă. Conducătorii comunişti nu au luat parte la revoluţia din Februarie 1917. Lenin era exilat în Elveţia, Trotsky era la New York, Stalin, Kamenev şi Zinoviev, în Caucaz şi prin Siberia. Kerensky a devenit prim-ministru.

Guvernul provizoriu a continuat războiul, dar n'a reuşit să restabilească ordinea şi disciplina în armată. Pe toate fronturile soldaţii părăseau poziţiile, armamentul greu, deshămau caii dela tunuri, vindeau harnaşamentele pentru vodcă, trăiau din jafuri, cu gândul să ajungă mai repede acasă, să fie părtaşi la împărţirea pământului.

La 3 Aprilie 1917, Lenin a revenit din exil şi la 4 Aprilie lansează aşa-zisele *"Teze din Aprilie"*:

1. Sabotarea guvernului provizoriu;
2. guvern sovietic;
3. desfiinţarea poliţiei, a armatei şi a birocraţiei;
4. controlul şi distribuţia producţiei de către soviete;
5. naţionalizarea pământului;
6. înfiinţarea partidului comunist, lansând totodată trei lozinci:
   a. Sfârşitul imediat al războiului;
   b. toată puterea sovietelor;
   c. tot pământul ţăranilor.

Cu aceste acţiuni demagogice, Lenin a raliat soldaţii, muncitorii şi ţăranii, la cauza bolşevică.

La alegerile pentru Adunarea Constituantă, comuniştii au obţinut 25% din totalul voturilor. Alegerile au fost anulate printr'o chichiţă juridică.

După ce au acaparat puterea, comuniştii au perfecţionat tehnica votării şi a falsificării rezultatelor în aşa fel că nu a mai fost nevoie de anulări de alegeri.

În vara anului 1917, comuniştii au hărţuit guvernul provizoriu, fără succes. Lenin s'a ascuns în Finlanda, Trotsky a fost arestat, Stalin s'a dat la fund.

Menţionăm un fapt puţin cunoscut. Aliaţii interesaţi ca Rusia să continue războiul, pentru ca trupe germane să fie reţinute pe frontul de Est, slăbind astfel presiunea pe frontul de Vest, au oferit Rusiei teritorii în Estul Europei, până la munţii Carpaţi, în dauna Poloniei şi a României. Trebue să nu ignorăm acest fapt nici să-l uităm.

Este o ironie, un paradox al istoriei, că de acest pericol ne-a salvat (din păcate temporar) tocmai guvernul bolşevic, care preluând puterea, a semnat pacea dela Brest-Litovsk cu Germania. Astfel, oferta Aliaţilor a devenit caducă, inoperantă.

Kerensky îl eliberează din închisoare pe Leon Trotsky, pentru a-l folosi la combaterea contrarevoluţiei. Trotsky devine şeful sovietului din Petrograd, organizează insurecţia nu contra reacţiunii, ci contra guvernului care-l eliberase din închisoare.

Lenin revine din Finlanda şi preia conducerea insurecţiei armate. În seara zilei de 25 Octombrie 1917, se atacă Palatul de Iarnă, sediul guvernului. Luptele au durat 12 ore. După o slabă rezistenţă, în zorii zilei de 26 Octombrie, comuniştii sunt stăpâni pe situaţie. Bilanţul: 6 morţi şi miniştrii arestaţi şi comuniştii preiau conducerea ţării.

O nouă etapă începe în istoria Rusiei, în viaţa popoarelor din fostul imperiu ţarist. Cât de bună, cât de rea, o vom vedea în viitorii 80 de ani. Cândva, prin anii '30-'40, ne-o vor arăta Andre Gide în *"Retour de URSS"* în *"La Russie Nue"*; Panait Istrate în *"Spovedaniile unui învins"*, mai pe urmă Boris Pasternak în *"Doctorul Jivago"*, Kravcenco în *"Am ales libertatea"*, celebrul Soljeniţin în *"Arhipelagul Gulag"* şi mulţi, mulţi alţii. De calamitatea revoluţiei ruse nu va fi scutit nici restul lumii nici atunci nici mai târziu.

Imediat după preluarea puterii, Lenin şi Stalin redactează şi publică la 2 Noembrie 1917 *"Declaraţia Drepturilor Popoarelor din Rusia"*, dreptul la autodeterminare şi independenţă. Ca urmare şi în conformitate cu realităţile istorice, etnice, geografice, s'au declarat independente: Ucraiana la 7 Noembrie 1917; Finlanda la 6 Decembrie 1917; Estonia în Februarie 1918; Lituania în Iulie 1918 şi Letonia în August 1918.

Însuşi Stalin a mers la Helsinky şi în calitate de comisar al naţionalităţilor din Rusia, deci reprezentant al guvernului, la congresul Partidului Social Democrat al Finlandei, a proclamat independenţa Finlandei. După 22 ani, la 30 Noembrie 1939, acelaşi Stalin - deşi altul - a ordonat atacarea Finlandei *"pe uscat, pe apă şi în aer"* fără prealabilă sau concomitentă declaraţie de război.

În Basarabia noastră - a noastră, pentrucă Basarabia românească este pământ strămoşesc, orice ar spune orişicine - Sfatul Ţării (Consiliul de Stat) - a declarat Basarabia, Repubilcă Autonomă la 2 Decembrie 1917, dar la 24 Ianuarie 1918, (reţineţi semnificativ *"24 Ianuarie"*) a declarat-o Republică Independentă, pentru ca la 27 Martie 1918, Sfatul Ţării să voteze cu 86 voturi *"pentru"* şi 3 voturi *"contra"*, Unirea Basarabiei cu România.

Trebue reţinut ca element important faptul că revenirea Basarabiei la trupul ţării dela care fusese răpită în 1812, s'a făcut nu prin ocupaţie şi cucerire armată, nu prin ilegalităţi şi mituire ca în 1812, nu prin ameninţări şi protocoale secrete între state agresive şi totalitare ca în 1940, ***ci prin hotărîrea reprezentanţilor legali, deputaţii din Sfatul Ţării, liberi aleşi şi în conformitate cu prevederile Decretului din 2 Noembrie 1917 al guvernului sovietic, decret semnat de Lenin şi de Stalin.***

Răpirea Basarabiei în 1812 ca şi reocuparea ei prin ultimatumul din Iunie 1940, nesocoteşte şi tratatul de alianţă încheiat la 13 Aprilie 1711 între Moldova şi Rusia, semnat de Dimitrie Cantemir şi ţarul Petru cel Mare, tratat care preciza hotarul de Răsărit al Moldovei: *"Nistrul dela Cameniţa la Mare"*.

În legătură cu problema Basarabiei menţionăm că Cicerin, comisarul afacerilor externe al URSS, a propus lui Alexandru Vaida-Voevod, preşedintele delegaţiei române la Conferinţa de Pace, ca guvernul român să recunoască Uniunea Sovietică şi în schimb ei vor recunoaşte dreptul României asupra Basarabiei. Guvernul Român a refuzat tranzacţia, pentrucă... s'au opus *"Marii noştri Aliaţi"*, care în 1924 au recunoscut ei înşişi Uniunea Sovietică, iar mai târziu au încheiat pacte de colaborare, prietenie şi alianţe militare. A fost o ocazie pierdută. Pe Lenin nu-l interesa Basarabia. Chiar Karl Marx condamnase actul din 1812 ca *"pur şi simplu un furt"* - un act de brigandaj imperialist.

Acceptată, propunerea sovietică făcută în 1919 prin Cicerin, România n'ar fi avut nici un motiv, nici un interes să se implice în războiul din Iunie 1941. Rămâne deschisă problema dacă URSS ar fi respectat actul de recunoaştere diplomatică a unirii legitime a Basarabiei cu România.

După victoria revoluţiei din 1917, Lenin ca şef necontestat, a trecut la organizarea statului conform doctrinei marxiste şi a tezelor din Aprilie. A încheiat pacea la Brest-Litovsk cu Puterile Centrale.

Încercările antibolşevicilor de a restabili ordinea interioară au eşuat. Amăgiţi de lozinca *"Pace, Pământ, Putere"*, soldaţii, muncitorii şi ţăranii, nu erau dispuşi să lupte contra guvernului care le-a dat dreptul să părăsească tranşeele frontului, să ocupe pământul culacilor şi moşierilor, să preia puterea dela *"burjui"*.

va urma

EFEMERIDE

NAŢIONALISM ŞI FALS NAŢIONALISM

La începutul lunii Februarie din acest an, Jean-Marie Le Pen , conducătorul partidului Frontul Naţional Francez, a făcut o vizită la Moscova, pentru a se întâlni cu Vladimir Jirinovski, liderul *"naţionalist de extremă dreaptă"* din Rusia.

Întâlnirea a stârnit numeroase discuţii, pentrucă apropierea celor două nume şi o eventuală colaborare între grupările conduse de cei doi lideri, va crea o situaţie de îngrijorare pentru viitorul Europei.

Jirinovski este foarte activ atât în politica internă a Rusiei, ca adversar direct al lui Elţin, cât şi în politica externă, unde vechea politică de amestec rusesc în treburile statelor europene şi din lume, trebue reactivată.

Dacă pe plan intern el intenţionează să candideze la preşedinţia Rusiei la alegerile din Iunie, anul acesta, pe plan extern, el speră să creeze o *"internaţională a naţionaliştilor"* din care să facă parte reprezentanţi ai partidelor naţionaliste din: Italia, Austria, Germania şi Spania (de ce numai atâţia?) pe care intenţionează să-i invite la Moscova, în luna Aprilie.

Nu este pentru nimeni un secret că Jirinovski continuă linia *"marei Catastrofe Naţionale a Rusiei"*, cum a numit'o Soljeniţin, politica de expansiune iniţiată de Petru cel Mare, continuată de ţarii care au urmat şi dusă la apogeu de comunistul Stalin. De neînţeles apare prezenţa lui Le Pen la Moscova.

Crede liderul FNF în naţionalismul lui Jirinovski, în formula dură în care apare belicosul rus? Cunoaşte adevăratele intenţii ale acestui naţionalism de comedie bufă şi vrea să colaboreze cu el?

Dacă Jean-Marie Le Pen cunoaşte adevărata faţă a extremismului politic al lui Jirinovski şi totuşi îl urmează pe această linie, este grav. Atât pentru el ca persoană politică, pentru partidul care îl conduce, cât şi pentru Franţa, în cazul ipotetic că ar veni la putere.

Convulsiunile politicii franceze după Revoluţia dela 1789, au dus'o atât pe culmi de glorie cât şi la căderi abisale. Un imperiu grandios sub Napoleon şi o mocrilă politică sub Frontul Popular al lui Leon Blum.

Franţa şi Rusia au în comun doar două mari cataclisme: Revoluţia din 1789 şi Revoluţia din 1917. Amândouă au distrus spiritul autentic al ţărilor respective şi amândouă au fost dirijate de o forţă ocultă super-statală. Vor Domnii Le Pen şi Jirinovski să se întâlnească pe această linie comună?

Pentru România, Franţa era modelul de urmat, sora cea mare, şi de fiecare dată când apărea o mare personalitate la Paris, creştea exuberanţa la Bucureşti. Românii au crezut în valorile nemuritoare ale Franţei şi au crezut şi în naţionalismul francez, chiar când cel contemporan apărea destul de nebulos. Au sperat în reînvierea adevăratei Franţe, când pe eşichierul politic francez a apărut Frontul Naţional Francez al lui Le Pen. Unii chiar au luat de bun şi momentul când pe lista FNF a fost ales deputat pentru parlamentul european, Românul George Pordea. Povestea cu cântec a acestei alegeri şi procesul ce a urmat - cu amestecul lui Ceauşescu în acea alegere - a trecut de mult în uitare.

Iată acum că Le Pen apare din nou şi ce este curios, în strânsă legătură cu Jirinovski. Nu-i putem imputa legăturile unui om politic. Ele fac parte din strategia sa politică şi de tactica pe care o aplică. Grave sunt declaraţiile lui Jirinovski după această întâlnire. El a declarat că ***dacă statele Europei de Răsărit*** (foste în Pactul dela Varşovia, n.n.) ***aderă la NATO, aceasta este o provocare la adresa Rusiei şi el cu Le Pen nu'şi vor încrucişa săbiile, dar... vor trimite pe Cecenii din Rusia şi Africanii francezi, să lupte în... România.***

Dela Stalin, care în 1940 a cerut drept *"dobândă"* Bucovina de Nord odată cu răpirea Basarabiei, n'am auzit o monstruozitate mai mare. Deci simpla aderare a României la NATO, este *"casus belli"* pentru Jirinovski.

Nu ştim pe cine vor alege Ruşii ca preşedinte în luna Iunie, dar cu Jirinovski lucrurile sunt clare. Nu şi cu Jean-Marie Le Pen, pentrucă între nationalişti şi falşii nationalişti, este o diferenţă ca între profeţii adevăraţi şi profeţii mincinoşi. Dacă totuşi Jean-Marie Le Pen vrea să intre în legătură cu naţionalismul rusesc, era normal să meargă la Soljeniţin, de care cred că a auzit. Şi ar fi aflat dela acest naţionalist rus că el spune: *"Trebue să ne intre, în sfârşit în cap: Transcaucazia să-şi urmeze drumul său, Moldova aşijderea, Ţările Baltice de asemenea, iar Asia Centrală cu atât mai mult. Aproape toţi liderii din Asia Centrală au declarat că îşi vor orienta ţările lor spre Turcia"*.

Dezbrăcaţi-i haina de paradă a lui Jirinovski şi sub ea va apărea hidosul politruc.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

PIATRA DIN CAPUL UNGHIULUI

Ion BOIERU

Una dintre disciplinele cele mai interesante, din provinciile cunoaşterii este filosofia istoriei, căci încearcă să surprindă semnificaţiile vieţii istorice şi să pătrundă tainele cele mai profunde ale istoriei. Căci istoria nu este o simplă înşirare de întâmplări, de acţiuni şi de prezenţe ale marilor personalităţi sau ale maselor populare. Filosofia istoriei caută să dezlege temeiurile care fac să existe o istorie, adică o poveste cu tâlc a existenţei umane, pentrucă numai oamenii, societăţile umane au o conştiinţă şi un concept de istorie. În această scurtă încercare, nu mă gândesc să intru în amănunte privind filosofia istoriei, ci doar să pornesc dela o perspectivă personală, care să fie aplicată la istoria românească, la istoria poporului român, şi care poate apoi să fie însuşită şi la alte categorii de istorie, mai ales ca metodă de cercetare şi de cuprindere a fenomenelor istorice.

Pentru a înţelege acest lucru mai uşor ne orientăm după procesul arhitectonic de clădire a caselor. Casa, ca întreg arhitectural, are un sens existenţial, ca o operă finită, care îndeplineşte o raţiune de a fi, care are o raţiune suficientă de a exista. Şi, o casă ca atare, este percepută, din toate punctele de vedere mai bine, decât dacă este prezentată în părţile ei, oricât de interesante ar fi acestea. Adică, din întregul în sine al casei, al clădirii se desprind mai uşor toate calificativele care se referă la acest obiect. Actul de comprehensiune este mai uşor de realizat dacă avem în faţă un întreg, cum este casa. Întregul casei, ca o clădire finită, ne face să înţelegem mai bine părţile din care este construită casa. Văzând o clădire terminată, avem şi înţelegerea părţilor din care este construită.

Acelaşi lucru şi cu întâmplările din istorie. Faptele luate separat au un tâlc al lor, dar aceste fapte incluse în sfere mai largi, în epoci, în cicluri, aceleaşi fapte sau întâmplări capătă o altă semnificaţie căci participă la întreguri, care le investesc cu un sens mai cuprinzător decât al unor fragmente. Aceste gânduri şi idei au prins contur în faţa unor explicaţii în legătură cu anumite momente din istoria românească, în special după Primul Război Mondial. Autorii acestor explicaţii se străduiesc să înţeleagă şi să explice caracterul specific al momentelor despre care vorbesc, mai mult despre momentele ideologice cu încărcătura de ideologie politică. Explicaţiile lor sunt parţiale şi chiar ridicole, căci se limitează la cicluri sau fragmente de epoci, la o decadă sau la un număr redus de ani, ca şi când acele momente au apărut spontan, în scurtul timp al unui deceniu sau mai puţin, şi prin asta se poate face o prezentare morfologică, extinsă pe toate planurile şi dimensiunile: politic, cultural sau spiritual şi ideologic.

De fapt, se face o prezentare a problematicii generale, fără să fie făcută vreo legătură cu vreun început, cu vreo ordine anterioară şi analiza morfologică este făcută pe verticală, pe fragmente şi pe termeni izolaţi, uneori de sine stătători şi oarecum fără sens.

Cazurile în speţă la care ne referim şi pe care le vom prezenta cu detaliile necesare se referă la epoca anului 1927 şi alta la deceniul treizeci. Aceste date se referă la cultura şi istoria românească. Ambele, aceste două momente, au reprezentat frământări, dezbateri, realizări şi eşecuri ale contemporanilor vremurilor acelora. Dar analizele concentrate asupra acestor două epoci se limitează la o microscopie internă, fără extindere mai bogată până la un *"punct originar"*, până la o începătură, care să deschidă ferestrele către acel punct, care poate însemna ceva deosebit, şi pe temeiul căruia, adică al acelui ceva s'a făcut tot ce s'a făcut, până la formele care au apărut în anii din jurul lui '27 sau în deceniul al treilea şi au entuziasmat pe contemporani, i-au agitat sau i-au revoltat.

Din istoria poporului român şi a culturii sale, ştim că un moment culminant apare odată cu înfăptuirea României Mari, la 1918, când s'au unificat toate provinciile româneşti într'un Stat naţional, care avea în faţa lui o mulţime de probleme: administrative, politice, sociale, economice, juridice, religioase, spirituale şi psihologice. Numai rezolvarea lor putea garanta unificarea noilor provincii şi unitatea sufletească a poporului, deci numai aşa se putea consolida noul stat naţional. Acest stat naţional a fost un deziderat al generaţiilor anterioare de Români şi s'a înfăptuit printr'o mare cheltuială de energie şi de sacrificii umane. Clasei conducătoare din epoca realizării României Mari îi revenea o mare răspundere morală în faţa istoriei pentru a creea condiţiile optime ale unei Românii puternice şi pentru a ajuta procesul de creaţie al unei culturi măreţe, care să fie expresia directă şi autentică a fiinţării româneşti şi a tradiţiilor sale cele mai specifice. Sarcina era foarte mare, deoarece şi problemele erau mari şi multiple şi structura politică a societăţii româneşti era zguduită de zbuciumul în care se găseau toate categoriile sociale pentru a-şi defini poziţiile şi orientarea. Formaţiile politice de dinaintea României Mari nu mai corespundeau exigenţelor noi, care au apărut odată cu Marea Unire. Îşi poate oricine închipui caracterul frământărilor de tot felul în care se găsea societatea românească de atunci. Trebuia făcută o ordine generală în toate domeniile şi în tot cuprinsul ţării, mai ales ţinând seama şi de eforturile epuizante care se făcuseră până atunci.

Dar peste toate acestea a venit ca din senin şi imponderabilul istoriei, care a dezorientat pe toată lumea: Revoluţia Bolşevică din Rusia, care a dereglat toate raporturile politice internaţionale. Însă mai mult decât aceste raporturi, bolşevismul ameninţa însăşi existenţa statului şi neamului românesc, mai mult decât oricare pericol anterior, într'o formă violentă şi imediată. Clasa conducătoare românească nu era pregătită să facă faţă acestui pericol, decât parţial şi fără o largă perspectivă de viitor. Pericolul bolşevic a devenit iminent după ce Ungaria, care se găsea în zona apuseană a României, a devenit şi ea bolşevică, cu revoluţia lui Bela Kuhn. Deci România era prinsă între două chingi puternice şi era greu de conceput o salvare. În 1919, însă, armata română a fost conştientă de situaţia gravă în care se găsea ţara şi cu o intuiţie penetrantă şi sănătoasă a acţionat împotriva tuturor considerentelor diplomatice şi politice, a ocupat Ungaria bolşevică, a lichidat toate formele de dictatură comunistă şi a eliberat poporul maghiar de sub jugul bolşevismului. Dar odată cu aceasta a fost eliberată şi Europa de iminenta bolşevizare. Iar, în interiorul României, în ciuda delăsării politice oficiale, tineretul ţării, care are antene speciale pentru particolele care ameninţă o ţară, a reacţionat prompt şi a creat o conştiinţă naţională de apărare faţă de comunizare şi bolşevizare.

Această trezire a conştiinţei naţionale a fost momentul istoric care a determinat toată evoluţia viitoare a societăţii româneşti şi ea s'a desenat mai articulat în jurul anului 1922. De aici a început marele proces al existenţei naţionale, care a fost dezbătut, după aceea, pe toate feţele de către seriile de intelectuali, care s'au angajat sub semnul imperativului naţional de apărare faţă de bolşevism, cu atât mai mult cu cât Rusia Sovietică devenea tot mai puternică şi pregătea revoluţia mondială, de cucerire a lumii întregi. Tot ce s'a întâmplat în istoria românească după 1922, se explică direct prin reacţiunea şi prezenţa dinamică a tineretului ţării, care a voit să creeze o citadelă românească, nu o anexă a bolşevismului. Aceasta a fost *"piatra din capul unghiului"* a istoriei naţionale, după Marea Unire din 1918. Aşa se clădeşte o casă sau o cetate spirituală, pornind dela această *"piatră"*. Altfel nu se înţelege nimic şi nu se poate construi nimic. Vom reveni, cu evidenţe şi explicaţii.

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE...

PRENUMELE...

STRADA/ Nr. ....

ORAŞUL..............................STATUL/PROVINCIA..............

CODUL POŞTAL..............................ŢARA..............

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

CONTRACTUL CU ROMÂNIA

Luând drept exemplu Partidul Republican din Statele Unite care a încheiat cu poporul un Contract, contract ce urma să fie dus la îndeplinire în primele 200 de zile dela preluarea puterii, Convenţia Democratică din România a încheiat la rându-i un asemenea Contract, sperând să preia puterea şi să-l trimită pe Ion Iliescu la Moscova, unde-i este inima de K.G.B.-ist şi pe Văcăroiu la... vaci, unde-i mai acasă decât în Parlament.

"200 de zile care ar schimba viaţa Românilor", este titlul unui articol din numărul 1725 al ziarului *"România liberă"*, asupra căruia ne vom opri şi din care vom cita.

"Convenţia Democratică din România, singura coaliţie care n'a fost la guvernare şi care constituie o alternativă reală pentru viitorul României şi scoaterea ţării din criză, a întocmit un amplu program de guvernare, însumând câteva sute de pagini, structurat pe rubrici precise: unde ne aflăm, spre ce tip de societate vrem să ne îndreptăm; propuneri concrete; cu ce mijloace. La alcătuirea programului au participat eminenţi specialişti, s'au avut în vedere propunerile cetăţenilor la numeroasele întâlniri ale CDR, mai ales cu oamenii satelor. În fond necazurile şi durerile oamenilor sunt şi ale celor care au întocmit programul şi ale liderilor Convenţiei Democratice din România".

Contractul conţine 20 de soluţii care, ***"dacă nu vor fi respectate în 200 de zile, alegătorii pot renunţa la cei aleşi"***. Cu alte cuvinte, dacă aleşii nu vor respecta ceea ce au promis, alegătorii le pot da... paşaportul. Simplu şi pe înţelesul tuturor, aşa ca să priceapă şi *"nea Ion"* de pe Bârzava sau din vârful Semenicului.

Să vedem acum cam ce anume conţine acest Contract.

Nu o să-l reproducem în întregime, fiind mult prea lung şi spaţiul nu ne permite, dar o să alegem ceea ce credem noi că-i esenţial şi merită a fi făcut cunoscut cititorilor noştri.

Dintru început se spune că: ***"În 200 de zile va pune în posesie toţi proprietarii terenurilor care nu se află în litigiu şi va elibera titluri de proprietate tuturor persoanelor al căror drept de proprietate a fost reconstruit"***.

Adică, bunurile furate de comunişti, vor fi înapoiate proprietarilor de drept, ceea ce trebuia făcut imediat după Revoluţie.

La punctul doi din Contract, mult mai lung, se spune că în 200 de zile dela preluarea puterii, va supune Parlamentului un set de legi prin care: gospodăriile de partid vor fi restituite celor în drept, se va anula impozitul agricol până în anul 2000, dreptul de proprietate al ţăranilor va fi reconstituit, pădurile şi islazurile, trecute în patrimoniul statului, vor fi înapoiate proprietarilor lor, se va asigura un cadru corespunzător pentru desfacerea bunurilor agricole etc., etc.

Cu alte cuvinte, se va încerca revenirea la o viaţă mai omenească şi mai decentă pentru toţi.

"În 200 de zile vor fi stabilite măsuri legale care să garanteze o formare corectă a preţurilor la produsele şi serviciile de bază: alimentare (lapte, pâine, carne), servicii publice (electricitate, apă, energie termică) şi medicamente pentru copii şi pensionari.

În 200 de zile sistemul de impozite şi taxe impuse populaţiei va fi revăzut în scopul diminuării lor. Va fi redus, în special, impozitul pe venituri."

Contractul cu România conţine şi un punct ce nu va fi pe placul celor *"aleşi"*. Punctul 15 este un punct nevralgic, căci precizează că: ***"Va fi promovată şi aplicată o lege privind declararea şi controlul averii şi veniturilor preşedintelui, parlamentarilor, membrilor guvernului, primarilor. Va fi interzisă cumularea funcţiilor de demnitari cu cele de membri în consiliile de administraţie ale societăţilor de stat..."***

Frumoasă, tare frumoasă, ni se pare această platformă electorală a Convenţiei Democratice din România. Urmează să vedem dacă e pe placul Românilor, care, ştiut este, sunt... tare *"chichiricioşi"*.

Elevi sârguincioşi la şcoala lui Ceauşescu, Românii s'au obişnuit cu răul, considerându-l necesar. Cele câteva zile de după Revoluţie cu prăvăliile pline cu de toate, când nu trebuia să stai la coadă, au fost date uitării. Şi dacă nu stă la coadă, Românul se îmbolnăveşte.

Dacă ar fi s'o luăm de bună prezicerea sondajului din ţară care pune actuala conducere pe primul loc, niţeluş mai înaintea Convenţiei Democratice, ar trebui să spunem ca bătrânii: *"Cum îţi aşterni, aşa o să dormi"*.

Domnul Dumnezeu să aibă milă de poporul român căruia i s'a deschis o poartă spre ieşirea din actuala mizerie, ca să deschidă larg ochii şi s'o vadă.

Nicolae NOVAC